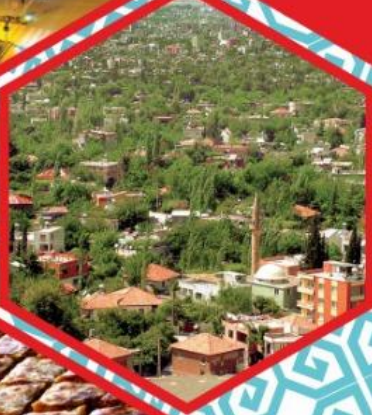

ŞEHRİMİZ OSMANİYE

ŞEHRİMİZ OSMANİYE

YAZARLAR

1. ve 2. ÜNİTELER

Bu materyalin ilk 2 (iki) ünitesinin metin içeriği Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan komisyon tarafından hazırlanmıştır.

3. 4. ve 5. ÜNİTELER

Mehmet Ali SAVCI

Ahmet BODUR

Hüseyin Selami KAYA

Ayşe GÜNGÖR

Kürşat TÜLÜCÜ

Adnan ERSOY

İsmail GÖK

Özgür YUMUŞAK

Nadime YILMAZ

EDİTÖR

Saffet SARIDAĞ

DİL UZMANI

Ahmet BODUR

GÖRSEL TASARIM

Hüseyin Selami KAYA

Mehmet Ali SAVCI

BASIM YILI

2020

ISBN:978-11-5208-4

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaî bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İçindekiler

ÜNİTE 1: ŞEHİRLERİN HİKÂYESİ.....	12
BİRLİKTE YAŞAMANIN GEREKLİLİĞİ	12
ŞEHİRİ TANIYORUZ.....	17
ŞEHİR VE MEDENİYET	20
Kurtuba.....	21
Medine	22
Paris	23
İstanbul.....	23
ŞEHİRLE İLİŞKİMİZ.....	25
ÜNİTE 2: ŞEHİRDE YAŞAM.....	29
ŞEHİR VE SOSYAL YAŞAM	29
Şehirdeki sosyal yaşamının özellikleri şunlardır:	30
MEDENİ YAŞANTININ GEREKLERİ	33
ŞEHİRİN FIRSATLARI VE RİSKLERİ.....	35
ŞEHİRDE SIRADAN BİR GÜN.....	35
ŞEHİRİN FIRSATLARI.....	38
Eğitim Fırsatları.....	38
Sağlık Fırsatları.....	38
İş Fırsatları	39
Sanat, Spor Fırsatları ve Sosyokültürel Fırsatlar	39
Ulaşım Fırsatları.....	40
ŞEHİRDE KARŞILAŞILABİLECEK RİSKLER:	41
DEPREM.....	41
SEL	42
TRAFİK.....	43
Trafikte yaya olarak uymamız gereken kurallar:	43
ŞİDDET	44
ENGELSİZ YAŞAM.....	44
ŞEHİRDEKİ DİĞER CANLILAR	46
ÜNİTE 3:ŞEHİRİMİ TANIYORUM	49
KONU: İNSAN VE DOĞA.....	55

DEMOGRAFİK YAPI (nüfus)	60
OSMANİYE VE DOĞAL AFETLER	63
OSMANİYE İLİNİN İDARİ YAPISI	72
İL YÖNETİMİ	73
İLÇE YÖNETİMİ	73
YEREL YÖNETİMLER	73
1-BELEDİYELER	73
2-İL ÖZEL İDARESİ:	74
3-KÖY YÖNETİMİ:	74
OSMANİYE’NİN İLÇELERİ	74
OSMANİYE’NİN BELDELERİ	85
OSMANİYE’NİN KURULUŞU VE GELİŞİMİ	86
KARDEŞ ŞEHİRLER VE KOMŞU İLLER	91
ADANA	94
HATAY	98
GAZİANTEP	101
KAHRAMANMARAŞ	104
ÜNİTE 4: ŞEHRİM ÇALIŞIYOR	109
TARIM	109
SANAYİ	113
Berke Barajı ve Hidroelektrik Santrali (HES)	115
Gökçedağ (Rotor) Rüzgar Santrali	116
Değerlendirme Soruları	118
2. GEÇMİŞTEN GELECEĞE OSMANİYE	119
El Sanatları Ve Hediyelik Eşya	122
Karatepe Kilimleri	122
Ahşap Oymacılığı	122
Osmaniye Bıçakları	122
Andız Tespihleri	124
Değerlendirme Soruları	125
3. TURİZM DEĞERLERİ	126
Maksutoğlu Yaylası	127
Alman Pınarı Yaylası	127

Bağdaş Yaylası	128
Zorkun Yaylası.....	128
Karatepe - Aslantaş Açık Hava Müzesi	129
Kastabala - Hierapolis.....	129
Ağcabey Cami	130
Alacami	131
Envaru'l-Hamid Cami.....	131
Cebelibereket Hükümet Konağı	132
Harun Reşit Kalesi.....	132
Hemite Kalesi.....	133
Toprakkale Kalesi.....	133
Babaoğlu Kalesi.....	134
Savrandı Kalesi.....	134
Çardak Kalesi	135
Karafenk Kalesi	135
Kırmıtlı Kuş Cenneti	136
Değerlendirme Soruları	137
4. ULAŞIM	138
5. HALKA HİZMET VEREN KURUMLAR	141
Değerlendirme Soruları	142
KELİME BULMACA	142
DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI	143
ÜNİTE 5: ŞEHRİMDE BEN.....	144
BİRLİKTE YAŞAMANIN GEREKLİLİĞİ	144
KÜTÜPHANELER.....	144
TARİHİ VE TURİSTİK MEKÂNLAR	145
ŞEHALELERİMİZ	146
KASTABALA ANTİK KENTİ.....	146
KARATEPE ARSLANTAŞ AÇIKHAVA MÜZESİ VE MİLLİ PARKI.....	147
BİLİM, EĞİTİM VE SANAT MERKEZLERİ, SANAT GALERİLERİ, SİNEMALAR, TİYATROLAR.....	147
SANAT ETKİNLİKLERİ VE ŞENLİKLER (FESTİVALLER VE FUARLAR)	150
YAŞAR KEMAL KÜLTÜR SANAT VE EDEBİYAT FESTİVALİ.....	151
GENÇLİK MERKEZLERİ ARASI KÜLTÜR SANAT YARIŞMALARI.....	152

KADIRLI TURP FESTİVALİ.....	152
ZORKUN YAYLASI ÇOCUK ŞENLİĞİ	153
OSMANİYE ŞAİRLER VE YAZARLAR DERNEĞİ’NİN “EKMEK ÖDÜLLÜ ŞİİR” YARIŞMASI	153
DÜZİÇİ ULUSLARARASI KARACAOĞLAN ÂŞIKLAR ŞENLİĞİ	155
TÜRK DÜNYASI KORKUT ATA ÂŞIKLAR KERVANI	155
HASANBEYLİ KIRAZ FESTİVALİ.....	156
OSMANİYE KİTAP FUARI	156
KADIRLI SUCUK-EKMEK FESTİVALİ.....	157
OSMANİYE OFF-ROAD ŞENLİĞİ.....	157
ŞEHİT ALBAY KARAOĞLANOĞLU KOŞUSU	157
OSMANİYE MOTOSİKLET FESTİVALİ	158
OSMANİYE BEYAZ PERDEDE	158
TARİHİ VE KÜLTÜREL MEKÂNLAR	160
KALELER ŞEHİRİ OSMANİYE	160
BABAOĞLAN KALESİ:	160
ÇARDAK KALESİ.....	160
HEMİTE KALESİ	160
KARAFENK KALESİ.....	161
BODRUM KALESİ-KASTABALA ŞEHİRİ:	161
SAVRANDA KALESİ:.....	161
TOPRAKKALE KALESİ:.....	162
BAHÇE AĞCABEY CAMİSİ	162
KADIRLI ALA CAMİ	162
OSMANİYE HAMİDİYE CAMİİ	163
TARİHİ CEBELİBEREKET HÜKÜMET KONAĞI	164
OSMANİYE’DE YETİŞMİŞ YA DA YAŞAMIŞ ÜNLÜ KİŞİLER.....	166
RAHİME HATUN:.....	166
DR.DEVLET BAHÇELİ	168
DADALOĞLU:	168
YAŞAR KEMAL	169
KARACAOĞLAN:.....	170
ALİ PÜSKÜLLÜOĞLU:.....	170
SAMET AYBABA:	171

ÜMİT BESEN:	171
ABDURRAHMAN DİLİPAK:	172
ÂŞIK FEYMANİ:.....	172
BESTAMİ YAZGAN:.....	173
ABDURRAHMAN KESKİNER:	174
ARİF KESKİNER:	174
SALİH SEFA YAZAR:	175
HALK OYUNLARI.....	177
HALK OYUNLARI	177
YÖRESEL KIYAFETLER	178
YÖRESEL YEMEKLER.....	179
GELENEKSEL EL SANATLARI	180
Masal, Efsane ve Destanlar	181
YÖRESEL DİL VE EDEBİYAT	187
YEREL YAYINCILIK.....	190
MÜZİK KÜLTÜRÜ	191
ÂŞIK ATIŞMASI	192
Âşık Feymânî (Osman Taşkaya)	195
SANAT ETKİNLİKLERİ VE ŞENLİKLER (FESTİVALLER VE FUARLAR)	197
Atatürk'ün Osmaniye'ye Gelişi	198
GELENEKSEL VE GÜNCEL SPORLAR.....	198
ÇOCUKLAR VE GENÇLER	200

ÜNİTE 1: ŞEHİRLERİN HİKÂYESİ

BİRLİKTE YAŞAMANIN GEREKLİLİĞİ

Bir yolcu gemisi aniden kopan bir fırtınanın etkisiyle parçalanır ve dalgalar geminin içindeki yolculardan birini sürükleyerek adaya kadar götürür. Yolcu, kendisiyle birlikte kıyıya sürüklenen sandıklardaki yiyecek ve çeşitli eşyalarla hayatta kalma mücadelesi verir. Yolcu günler geçtikçe yaşadıklarını sandığın birinden çıkan deftere not eder. Şimdi onun yazdığı notlara göz atalım:

- Kendime geldikten sonra adayı baştan sona dolaştım. Hiçbir insana rastlamadım. Galiba uzun bir süre bu ıssız adada tek başıma yaşamak zorunda kalacağım.
- Geminin karaya vuran enkazından kurtarabildiğim eşyaları toplayarak küçük bir mağarayı barınabileceğim şekilde düzenledim.
- Adada en büyük sorun vahşi hayvanlar. Bu hayvanlardan korunmak için mağaranın girişini büyük ağaç dalları ile kapattım.
- Gemi enkazından kurtarabildiğim yiyeceği saklamak için bir depo inşa ettim.
- Adanın içlerine giderek çeşitli meyveler topladım. Bu meyveleri kışın da yiyebilmek için kuruttum.

Adaya sürüklenen yolcu birçok sorunla tek başına mücadele etmek zorunda kalmış. Kendi yaşamımızı düşünelim. Bir gün içinde nelere ihtiyaç duyuyoruz? Bu ihtiyaçları tek başımıza mı yoksa birilerinin desteğiyle mi karşılıyoruz?

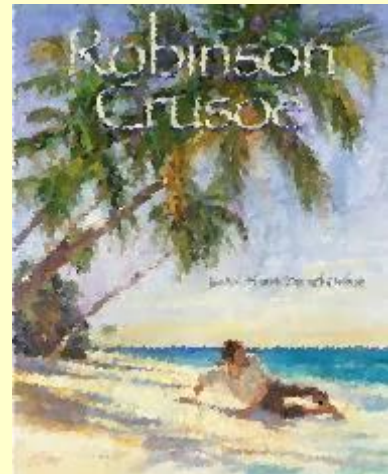
Çıktığı deniz yolculuğunda korkunç bir fırtınaya yakalanan ünlü roman kahramanı Robinson Crusoe (Robinsın Kuruso) bir adaya çıkmayı başarmış ve hayatta kalma mücadelesi vermiştir. Robinson Crusoe adadaki günlerini şu şekilde anlatmaktadır:

Görsel 1: Ada

26 Ekim Bütün günümü bir barınak inşa edebileceğim güvenli bir yer aramakla geçirdim. Akşama doğru bir kaya kovuğunda uygun bir yer buldum.

30 Eylül Ben zavallı Robinson Crusoe, bir fırtına nedeniyle bu ıssız adaya düştüm. Gemim parçalandı. Bu adada tek başıyım.

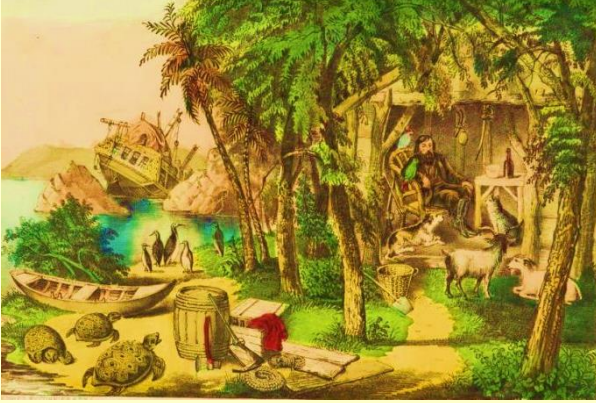
Görsel 2: Daniel Defoe - Robinson Crusoe.

26 Ekim-30 Ekim Tüm zamanımı vahşi hayvanlardan korunmak için bir çit inşa ederek geçirdim. Eşyalarımı çitin içine taşıdım.

Görsel 3: Robinson adaya tekne ile çıkmıştı

23 Kasım Bulduğum demir ve ahşaptan bazı aletler yapmayı başardım. Kovuğu şekillendirmeye devam ediyorum. Bir depo ve yemek yiyebileceğim bir alan oluşturmak istiyorum.

Görsel 4: Önce Barınak ve güvenlik

Arkadaş özlemimi zaman zaman köpeğimle, papağanımla konuşarak gidermeye çalışıyorum.

Yalnızlık bir insan için en büyük yokluk. İnsan her türlü zorluğa katlanabilir, her türlü sorunun çaresini bulabilir. Fakat yalnızlığın çaresi yok. (Daniel Defoe, Robinson Crusoe, s.46-63, Bilgi Yayınevi Çocuk Klasikleri)

İssiz bir adada yalnız yaşamak zorunda kalan Robinson Crusoe ne çok sorunla baş etmek zorunda. Kendi yaşamımızı düşünelim. Bir gün içinde ne kadar çok şeye ihtiyaç duyuyoruz? Bu ihtiyaçları tek başımıza karşılamamız acaba mümkün mü?

Görsel 5: Beslenme Öncelikli ihtiyaçtır

Görsel 6: Süt Önemli bir temel besimdir

Pek çok insanın katkısıyla sütüm içmeye hazır. Peki ya öyle olmasaydı?

Görsel 7: Terzi

Terziler olmasaydı kıyafetlerimi nasıl dikerdim?

Görsel 8: Arkadaşlık

Arkadaşlarımla ne kadar çok şey paylaşıp eğlenceli vakit geçiriyorum.

Görsel 10: Şoför

Ya onlar olmasaydı?

Görsel 9: Araçlar

Bu yollar yapılmısaydı, araba ya da şoför olmasaydı okula nasıl ulaşırdım?

Görsel 11: Ahmet Cevdet Paşa Anadolu Lisesi

Görsel 12: Öğretmen

Öğretmenim olmasa bu kadar bilgiyi nasıl öğrenirdim?

Günlük yaşamımızı sağlıklı şekilde sürdürmek için birçok şeye ihtiyaç duyarız. Yemek yemek, giyinmek, barınmak, eğitim görmek ve çevremizle iletişim kurmak bu ihtiyaçlarımızdan yalnızca birkaçıdır. Tüm bu ihtiyaçlarımızı tek başımıza karşılamamız mümkün değildir. Bu nedenle topluluk hâlinde yaşarız. Yaşadığımız yer bir köy olabileceği gibi bir şehir de olabilir. Nerede yaşarsak yaşayalım her zaman bir iş bölümü ve iş birliği içindeyiz.

Görsel 14 Beslenme

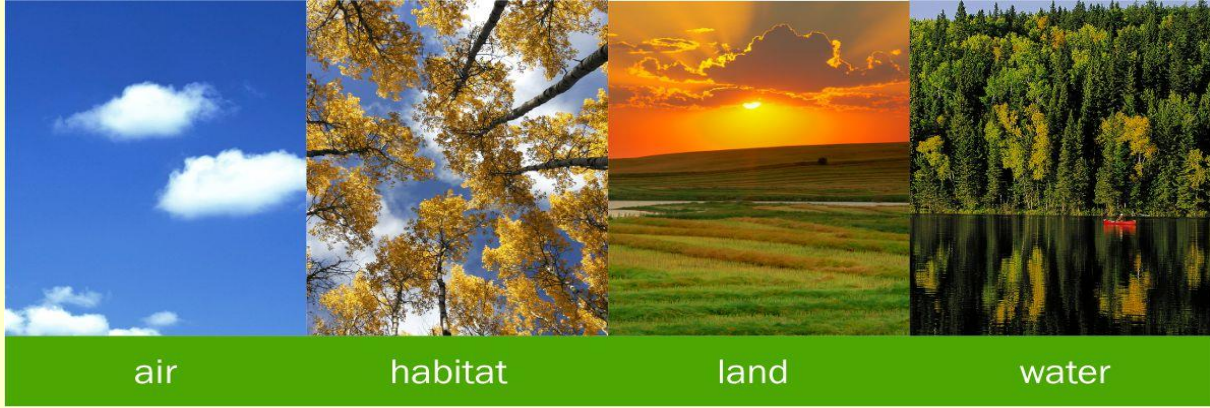
Görsel 13: Giyinme

Görsel 15: Barınma

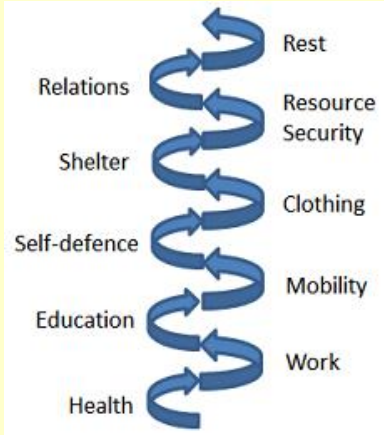
Görsel 16: Eğitim

Görsel 17: Hava, Doğal alan, Kara ve Su.

Görsel 18: Sosyal Medya

Görsel 19: Aşağıdan yukarıya zorunlu ihtiyaçlar.

Görsel 20: Topluluk.

Görsel 19: Su değirmeni.

Günlük hayatımızı düşünelim. Sabah kahvaltısında tükettiğimiz yiyecek ve içecekler farklı kişiler tarafından üretilip bizlere ulaştırılmaktadır. Örneğin yediğimiz ekmek, soframıza gelinceye kadar birçok aşamadan geçer. Buğdayın ekilmesi, hasat edilmesi, öğütülerek un hâline getirilmesi ve unun da hamur yapılarak pişirilmesi gerekir. Bu işleri yapabilmek için birçok araç gerece ihtiyaç duyulur. Bu araç gereçleri

üretebilmek için de çeşitli mesleklerden insanlara ihtiyaç vardır. Tek bir insanın, bu işlerin hepsinin üstesinden gelmesi oldukça zordur.

Gün içerisinde ulaşımımızı sağlayan şoförler, okulda eğitim aldığımız öğretmenler iş bölümü içinde ihtiyaçlarımızı karşılayanlardan birkaçıdır. O hâlde iş bölümü yaparak ihtiyaçlarımızı kolaylıkla karşılayabiliriz.

Toplumsal yaşamın temelini kişilerarası iletişim oluşturur. Yaşamımız boyunca aile, arkadaş, akraba ve komşularımız başta olmak üzere toplum ile iletişim hâlinde oluruz. Sosyal çevremizi oluşturan insanlarla sağlıklı ilişki kurmak için doğru bir iletişim kurmak gerekir. Bu iletişim karşılıklı sevgi ve saygıya dayalı olmalıdır. Böyle bir iletişim bizlere yardımlaşma ve dayanışma duygularını aşar. Böylece çevremizdeki insanların sorunlarına duyarlı bireyler olarak onların mutluluklarını ve üzüntülerini paylaşırız.

ŞEHİRİ TANIYORUZ

Görsel 20: Atlı savaş arabası.

“Tarih öncesi dönemlerde insanlar yaşamlarını nasıl sürdürüyorlardı? Hiç düşündünüz mü?”

Görsel 21: İlk insanların yerleşik hayata geçiş denemeleri.

Şimdi geçmişe bir yolculuk yapalım ve bu sorunun cevabıyla birlikte insanların yerleşik yaşama nasıl geçtiğini ve bu yerlerin şehir hâline nasıl geldiğini öğrenelim.

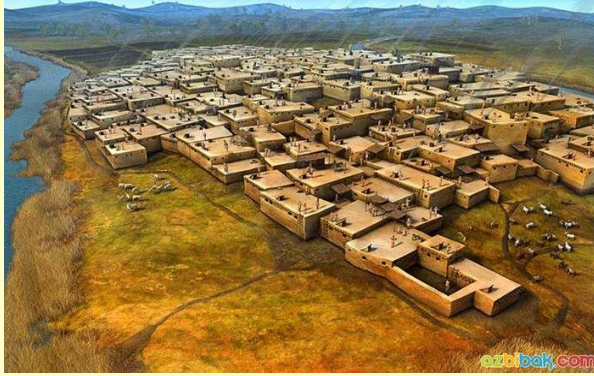

Görsel 22: Çatalhöyük.

Günümüzden yaklaşık 12.000 yıl öncesine kadar insanlar yaşamlarını göçebe olarak sürdürüyorlardı. Yiyecek bulmak için sürekli yer değiştiriyor, hayvanları avlayarak ve bitkileri toplayarak karınlarını doyuruyorlardı. Mağaralarda ya da geçici barınaklarda yaşıyorlardı. Sonra yaşamlarını tamamen değiştirecek bir gelişme yaşandı.

İnsanlar tarım yapmaya başladılar ve vahşi hayvanları evcilleştirdiler. Çiftçilik yapmaya başlayan insanlar ekinlerine ve hayvanlarına bakmak için yerleşik yaşama geçtiler. Yerleşim yeri olarak

nehir kenarlarındaki düz ve verimli arazileri seçtiler. Böylece arazilerini kolayca sulayabildiler. Kendilerinin ve hayvanlarının su ihtiyacını karşılayabildiler. Tarım ve hayvancılıkla birlikte besin kaynaklarının artması nüfusunda artmasını sağladı. Nüfus artışıyla birlikte bu ilk yerleşim yerleri köylere dönüştü. Köylerde yaşayan insanlar ihtiyaçlarından fazla ürün elde ettiler. Kendilerini ve ürünlerini saldırılardan korumak için köylerin etrafını çevirdiler. Fazla ürünleri diğer köylerde yaşayanlara sattılar. O köylerdeki insanlardan da kendi ihtiyaç duydukları ürünleri aldılar. Böylece ticaret hayatını başlattılar.

Görsel 23: Çatalhöyük, benzetim.

İşte bu şekilde ortaya çıkan köylerden bazıları zaman içinde o kadar büyüdü ki köy olmaktan çıkarak şehir hâlini aldı. Şehir olarak nitelendirilebilecek ilk büyük yerleşim yerlerinden biri de ülkemizde Konya'da yer alan Çatalhöyük'tür. Çatalhöyük günümüzden yaklaşık 9.000 yıl önce 10.000'e yakın nüfusa sahip büyük bir şehirdi.

Çatalhöyük gibi ilk şehirler genellikle su kaynaklarında, verimli ovalarda, ulaşım yolları üzerinde, güvenlik açısından savunması kolay yerlerde kuruldu. Kalabalık nüfusun ihtiyaçlarının karşılanması için şehirde fırıncılık, kasaplık, demircilik, marangozluk, terziilik gibi meslekler ortaya çıktı. Zaman içinde büyüyen şehirlerin belirli bir düzen içinde yönetilebilmesi, dış saldırılardan korunabilmesi gibi ihtiyaçlar yönetim birimlerinin kurulmasını sağladı. Böylece kral ya da meclis tarafından yönetilen şehirler doğdu. Şehirler barınma, güvenlik, eğitim, sağlık gibi insani ihtiyaçların en uygun şekilde karşılanabileceği yerler hâline geldi. Türkiye, Irak, Hindistan ve Mısır yeryüzünde en eski şehirlerin kurulduğu bölgelerdir. İlk Çağ'da kurulan şehirlerde evler,

ibadethaneler, idari yapılar, dükkânlar, pazaryerleri şehri meydana getiren başlıca unsurlardır.

Görsel 24: Eski çağda, medeniyetler.

Geçmiş çağlarda kurulan şehirlerin bazıları büyüyüp modernleşerek günümüzde de varlığını sürdürmektedir. Buna karşılık Truva, Efes, Hattuşa gibi ülkemizdeki pek çok şehir deprem, sel ve benzeri doğal afetler, salgın hastalık ve savaş nedeniyle yıkılmış ve yok olmuştur.

Görsel 25: Efes Arkeoloji Müzesi

Günümüzde bu şehirlerin olduğu bölgelerde yapılan arkeolojik çalışmalar o şehre ait birçok eserin gün yüzüne çıkmasını sağlamaktadır.

Görsel 26: Boğazkale Hattuşa

Günümüzde şehirler artık eski çağlardaki görüntüsünden çok farklıdır. Teknolojik gelişmeler ve ulaşımın kolaylaşması yeryüzünde şehirlerin kurulmasına imkân sağlamıştır. 19. yüzyılda Sanayi Devrimi ile fabrikaların yaygınlaşmaya başlaması şehir nüfusunun giderek artmasına neden olmuştur. Dünya nüfusunun büyük bölümü şehirlerde yaşamaktadır.

Ekonomik ve sosyal açıdan gelişmiş şehirler giderek daha fazla göç almaktadır. Deniz, hava, kara veya demir yoluyla insanların kolayca ulaşabildikleri şehirler ekonomik olarak da ön plana çıkmaktadır. Kocaeli, Gaziantep, Bursa bu şehirlere örnek olarak gösterilebilir. Tarihî geçmişi itibariyle köklü bir medeniyete ev sahipliği yapan ve güçlü devletlerin başkenti olan şehirler ilgi odağı olan şehirlerdir. İstanbul, Konya gibi şehirler bu özellikleriyle ülkemizde ön plana çıkmaktadır. Bu şehirlerdeki tarihî yapılar ve sanat eserleri turizm açısından da insanların ilgisini çekmektedir. Denizi, ormanları, gölleri gibi doğal güzellikleriyle insanların hem yerleşmek hem de tatil yapmak istediği pek çok şehir de bulunmaktadır. Antalya, Bolu, Nevşehir gibi şehirler bu özellikleriyle ülkemizde sayılabilecek pek çok şehirden yalnızca birkaçıdır.

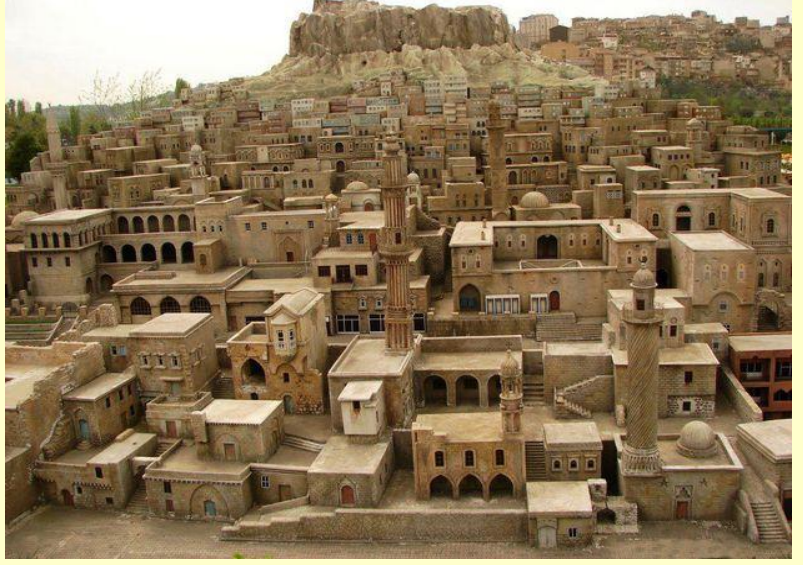
Görsel 27: Kayaköy

Şehirler kırsal kesimlere göre nüfusun yoğun; eğitim, sağlık, sanat gibi hizmetlerin yaygın olduğu yerlerdir. Şehirlerde yapılar genellikle çok katlıdır. Sanayi faaliyetleri ve hizmet sektörü gelişmiştir. Kültür, sanat ve eğlence için birçok sosyal mekân bulunmaktadır. Altyapı ve ulaşım hizmetleri planlıdır. Şehirler iş bölümünün hâkim olduğu planlı bir yönetime sahiptir. Okul, hastane, yol, çarşı, pazar, ibadethane, sinema, tiyatro, park, müze, kütüphane ve fabrika şehri meydana getiren fiziki unsurlardır. Şehir bu özellikleriyle belirli bir mekânı ifade etmektedir. İnsan, yaşadığı bu mekânı yani şehri düzenler ve şekillendirir.

İnsan öncelikle bir mekânı yaşanabilir bir yer olarak seçer. Daha sonra buranın çevre düzenlemesini, altyapısını yapar. Çünkü şehirler insan eliyle yapılan ve geliştirilen yerlerdir. İnsan ve şehir birbirini tamamlar ve etkiler. Biri olmadan diğeri olmaz. Mekâna anlam ve değer katan insanın kendisidir. Terk edilmiş şehirler bunu bize en iyi şekilde anlatır. Örneğin Muğla'nın Fethiye ilçesinde yer alan Kayaköy, burada yaşayan Rumların Yunanistan'a göç etmesiyle terk edilmiş bir yerleşim yeri hâline gelmiştir.

ŞEHİR VE MEDENİYET

“Medeniyet” ve “şehir”, anlam açısından birbirine yakın kavramlardır. “Medeniyet”; bir toplumun maddi ve manevi varlıklarının, düşünce, sanat, bilim ve teknoloji ürünlerinin tamamını ifade eder. Medeniyet, gelişmişliği ifade eder. Medeniyet kelimesinin kökeni Arapçada şehir anlamına gelen ve kökleri İslam dininin kutsal şehirlerinden biri olan Medine şehrine dayanmaktadır. Medine, Hz. Muhammed (s.a.v) döneminde zamanının sosyal ve kültürel bakımdan en ileri şehirlerinden biri kabul ediliyordu.

Görsel 28: Medeniyetler Şehri Mardin

Büyümek, nüfusun artışı ve bina sayısındaki artış şehirleşme için yeterli değildir. Şehirler adalet ve hukuk anlayışı ayrıca karşılıklı saygı üzerine kurulur. Şehri oluşturan tüm insanların bu kurallara uyması gerekmektedir. Şehirler bu özellikleri ile farklılıkları buluşturan, insanları bir araya getiren mekânlardır. Günümüzde kültür ve ticaretin, bilim ve teknolojinin zirvesini oluşturan şehirler farklı özelliklere ve farklı kültürel birikimlere sahip insanların kendilerini ifade etmelerine imkân vermektedir.

Şehir, bir medeniyetin etkisinin en çok hissedildiği ve özelliklerinin yaşandığı yerdir. Her bir medeniyet, kurduğu şehirlerle kendini ifade eder. Şehir ve medeniyet arasındaki ilişki, karşılıklıdır. Hem medeniyetler şehirleri hem de şehirler medeniyetleri etkiler. Şehirler, şehri meydana getiren anlayışın sahibi olan medeniyetin bir sonucu olarak kurulur. Bununla birlikte şehirlerin doğası ve içindeki insanı şekillendirme özellikleri medeniyetin şekillenmesine de etki etmektedir.

Şehirler sadece yerleşim yeri değildir. Medeniyetler tarihî, bir bakıma şehirlerin tarihidir. Çünkü şehirler, bir toplumun medeniyet anlayışının şekillendiği mekânlardır.

Şimdi dünyada medeniyetlere yön veren ve medeniyetleri temsil eden şehirlere göz atalım...

Kurtuba

Görsel 29: Kurtuba Camii

Fenikeliler tarafından bugünkü İspanya'da kurulmuştur. Müslümanların İspanya'ya gelişiyle Endülüs Emevi Devleti'nin başkenti olmuştur. Bu dönemde Avrupa'nın en önemli eğitim, bilim, kültür ve sanat merkezidir. Burada açılan medreselerde dünyanın farklı bölgelerinden, farklı inançlara mensup dünyaca ünlü bilim insanları yetişmiştir. Kurtuba, döneminin en iyi eğitim veren okullarına ev sahipliği yapmıştır. Ayrıca ilk ışıklandırılan şehir olan Kurtuba, Avrupa'da ilk üniversitesi olan şehirdir. Burada yapılan bilimsel çalışmalar Avrupa'da Rönesans'ın ortaya çıkmasına katkıda bulunmuştur. Endülüs Emevi Devleti Dönemi'nde yapılan El Hamra Sarayı ve Kurtuba Ulu Camii bu şehirde bulunmaktadır.

Görsel 30: El Hamra Sarayı – Kurtuba

Görsel 31: Kurtuba Ulu Camii

Medine

Görsel 33: Ortadoğu Fiziki Haritası

Görsel 32: Medine'den bir görünüm

“Medine”, kültür tarihinde şehrin, şehirliliğin, kültür ve medeniyetin çıkış yeri anlamlarına gelmektedir. Eski adı “Yesrip” olan Medine, günümüzde Suudi Arabistan’ın önemli şehirlerinden biridir. Peygamberimiz Hz. Muhammed ve Mekke’li Müslümanlar, 622 yılında Medine’ye hicret etmişlerdir. Hicret, İslam

tarihi için olduğu kadar Medine şehri için de dönüm noktası olmuştur. Mekke’den gelen “muhacirler”, Medineli Müslümanlardan oluşan “Ensarlar” ve Yahudiler hicretle beraber Medine’de bir arada yaşamaya başlamışlardır.

Medine’de farklı inançlara sahip insanların bir arada rahat yaşaması diğer İslam şehirlerine örnek olmuştur. Medine, hicretten sonra şehir hâlini almıştır. Mescid-i Nebi’nin şehrin merkezine yapılması, yollarının buraya kolay ulaşılabilir şekilde tasarlanması, merkezinde caminin bulunduğu şehirlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Hicretten sonra yeni bir siyasi ve hukuki yapı oluşturulmuştur. Sosyal, askerî ve

Görsel 34: Mescidi Nebi- Medine

ekonomik yapılanma gerçekleştirilmiş ve Medine yeni kurulan İslam Devleti’nin başkenti olmuştur. Şehir; açılan eğitim merkezleri, camileri ve sosyal

yaşamı ile sonraki İslam şehirlerine model olmuştur. Peygamberimizin kabrinin burada olması nedeniyle Medine, her yıl milyonlarca Müslüman tarafından ziyaret edilmektedir.

Paris

MÖ 3. yüzyılda Seine (Sen) Nehri etrafına kurulmuş olan Paris, Notre Dame (Notir Dam) Katedrali'nin yapılmasıyla Fransa'nın merkezi hâline gelmiştir. Sanayi Devrimi sonrası hızla göç alan şehirde Sorbonne (Sorbon) Üniversitesi'nin kuruluşu Paris şehrini bir bilim merkezi hâline getirmiştir. Paris, bütün Avrupa'ya hatta dünyaya yeni siyasi fikirlerin yayılmasında öncülük etmiştir. 1789 Fransız İhtilali, 1830 ve 1848 işçi devrimlerinin yaşandığı devrimler şehridir. Bilim, kültür, sanat alanlarında dünyanın önde gelen merkezlerinden biridir. Modanın da başkenti olarak anılan Paris, turistlerin en çok ziyaret ettiği şehirlerdendir.

Görsel 35: Paris Fransa

İstanbul

Görsel 36: İstanbul Türkiye

İstanbul’da MÖ 5000’li yıllarda ilk yerleşimlerin kurulduğu tahmin edilmektedir. İstanbul; Roma, Bizans ve Osmanlı devletlerine başkentlik yapmıştır. Avrupa ile Asya kıtalarının kesiştiği bir noktada yer alır. Yüzyıllar boyu çeşitli din, dil ve ırktan insanların bir arada yaşadığı bir şehir olan İstanbul, tarihi boyunca farklı kültürlerle ev sahipliği yapmıştır. Osmanlı Devleti’nin bilim, sanat ve kültür alanlarında gelişmesi ile İstanbul bir çekim merkezi olmuştur. Eğitim almak için çevre şehir ve ülkelerden insanlar buraya gelmiş, Ali Kuşçu gibi bilim insanları medreselerde dersler vermiştir. Padişahların tanıdığı haklar sayesinde farklı medeniyetlerden insanlar burada yaşamışlardır. Cami, sinagog, kilise gibi farklı inançlara yönelik ibadethaneler İstanbul’da yan yana bulunmaktadır.

Görsel 38: Ali Kuşçu Bilim İnsanı 1403-1474

Görsel 37: Ayasofya Camii İstanbul

Medeniyete yön vermiş Roma, Konya, Eskişehir, Bağdat, Londra, Viyana, Şanghay, Dakar gibi şehirlerin kültürel özelliklerini yansıtan görseller bulunuz. Bu görselleri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

“İstanbul; Roma, Bizans ve Osmanlı devletlerine başkentlik yapmıştır.”

ŞEHİRLE İLİŞKİMİZ

Görsel 39: Osmaniye Genel Görünüm

Şehirle insan arasında karşılıklı bir ilişki söz konusudur. Önce insanlar kendi duygu ve düşüncelerine uygun şehirler kurarlar. Sonra şehirler, kurulmalarında etkili olan duygu ve düşünceleri gelecek nesillere aktararak insanları etkiler. Belki de bu nedenle insanları tanımak istediğimizde ilk sorduğumuz sorulardan biri “Nerelisin?” dir. Sanki aynı şehirde yaşayanlar bir uzlaşma içindedir. Alışkanlıkları, davranışları ve yaşam biçimleri benzerdir. Çünkü insanlar yaşadıkları şehirlerin kültürel dokusundan etkilendikleri gibi ekonomik, sosyal yapısından ve ikliminden de etkilenmektedir. Bulundukları ortamın imkânlarından yararlanarak hayatlarını sürdüren insanlar, o çevrenin hayat standardıyla yetişir.

Görsel 40: İnsan yaşadığı ortamla sıkı sıkıya bağlıdır.

İnsanın şehirle ilişkisinin başladığı ve bittiği yer, evdir. Evinden dışarıya adım attığında şehirle ilişki kurmaya başlayan insan, evine döndüğünde o ilişkiye bir süreliğine ara vermiş olur.

Görsel 41: Şehirlerin imkanları insanlar için kolaylık ve zenginliktir.

Şehirle kurulan ilişkiler çok farklıdır. İnsan, şehrin mimarî yapısıyla olduğu kadar işlevleriyle de ilişki içindedir. Şehrin mekânları olan sokaklar, meydanlar, parklar, alış veriş mekânları, kamusal alanlar ve ibadet mekânları farklı anlam ve boyutlarıyla şehirde yaşayanları etkiler. Eğitim, ticaret, ibadet, sosyalleşme, rekreasyon, sağlık, çalışma, spor ve daha birçok farklı faaliyet şehirle şehirli arasındaki ilişkilerin önemli bir kısmını oluşturmaktadır.

Görsel 44: İbadethane

Görsel 43: Park

Görsel 42: Kafe ve Lokanta

Evimizden çıktığımızda şehirle ilk iletişimimiz sokak ile başlar. Sokaklar her şehirde farklı karaktere sahiptir. Dar, geniş, kıvrımlı, dik yokuşlu, taşlı ya da denize açılan sokaklar... Sokakların yapısını şehrin yer şekilleri ve iklimi kadar insanların yaşam tarzı da belirler. Sokaklar bizi şehre ulaştırır. Bu görevinin yanı sıra sokaklar mahallenin ortak kullanım alanlarıdır. Komşuluk ilişkileri burada gerçekleşir. “Bizim sokak” ifadesiyle şehir ilk kez burada sahiplenilir. Önce sokakla sonra da sokaktakilerle iletişim kurulur.

Evden veya apartmandan çıkıldığında sokakta karşılaşılan insanlarla selamlaşmak, onlara hatırlarını sormak iletişimi başlatır. Pencere önünde oturan ve dışarıyı izleyen birini tanımıyor olsak da selamlaşmak hem bizi mutlu edecek hem de sokağı sahiplenmemizi sağlayacaktır. Böylece sokak bizim için güvenli bir alan hâline gelecektir.

Sokağı geçip şehrin merkezine doğru ilerlediğimizde bizi genellikle bir çarşı karşılar. Çarşı, Osmanlı şehrinde toplumsal hayatın merkezidir. Günümüzde şehirlerde yaygınlaşan alışveriş merkezleri çarşılara ilgiyi azaltsa da bu çarşılar önemini hâlâ sürdürmektedir. Hemen her türlü ürünün satıldığı bu çarşılara herkesin yolu düşer. Şehirde üretilenler, insanların ihtiyaç ve alışkanlıkları buradaki ticarete yön verir. Bazı şehirlerde bakırcıların, demircilerin ya da dokumacıların çok olması tesadüf değildir.

Görsel 45: Alışveriş

Görsel 46: Geleneksel Osmaniye Evleri

İnsanın şehirle ve şehrin mekânlarıyla kurduğu ilişkinin boyutu kendisinin de şehirlilik düzeyini belirlemektedir. Çünkü şehirli olmak sadece şehirde yaşamaktan ibaret değildir. Büyük İslâm düşünürü ve ilk sosyolog İbn-i Haldun'a göre şehirli "Şehirde geniş ve mükemmel bir surette medeni yaşayan kimse"dir. Geniş ve mükemmel surette yaşamak ise şehirde yaşamının gereklerini yerine getirmekle sağlanabilmektedir.

Şehirde yaşayan insan aynı zamanda yaşadığı mekânların yapısını da belirler. Düz damlı kerpiç evler, cumbalı ahşap evler, tek katlı evler, çok katlı evler, kapıları sokağa açılan ya da yüksek duvarlarla çevrili bahçelere açılan evler o şehrin doğal koşulları kadar insanların yaşam biçimini de yansıtır.

Görsel 47: Osmaniye Evi

Görsel 48: İbn-i Haldun

Görsel 49: İnsanoğlunun Doğal Çevreye Zararları

Yaşadıkları çevreden etkilenen insanların içinde bulundukları çevreye, şehre ve insanlara karşı sorumlulukları ve görevleri bulunmaktadır. Bu sorumlulukların en önemlisi; atalarından miras olarak aldıkları, binlerce yıllık geçmişi olan şehri gelecek nesillere yaşanabilir bir şehir olarak bırakma bilincidir. Çevreyi kirletmeden ve tahrip etmeden, tarihî ve kültürel dokuya zarar vermeden yaşanmalıdır. Birlikte yaşamak; anlayış ve saygı çerçevesinde komşuluktan alışverişe, trafikten gürültü yapmamaya kadar tüm insani ilişkileri, sevgiyi, yardımlaşmayı, dayanışmayı sağlamakla mümkün olur.

Görsel 50: İnsanoğlunun Doğal Çevreye Zararları

ÜNİTE 2: ŞEHİRDE YAŞAM

ŞEHİR VE SOSYAL YAŞAM

Görsel 51: Şehirden bir görünüm

Görsel 52: Parklar şehirlerin olmazsa olmaz bölümlerinden biridir.

“Yaşam mekânı olarak şehirler sosyal hayatın çok hareketli olduğu yerlerdir.”

Şehirler, sosyal hayatın çok hareketli olduğu yerlerdir. Şehirlerde insanların gündelik yaşamlarını sürdürmelerini kolaylaştıran çok çeşitli yaşam alanları ve kurumsal yapılar bulunmaktadır. Sinema, tiyatro, lokanta, pastane, müze, galeri, kütüphane, ibadethane, otel, kahvehane, park gibi yerler sosyal yaşamın canlı olduğu mekânlardır. Bu mekânlarda insanlar yeme, içme, ibadet etme, eğlenme gibi ihtiyaçlarını yerine getirirler. Bu yaşam alanları ve kurumlar bir şehrin siyasi, ekonomik, dinî, kültürel yaşamını ve kimliğini de yansıtır. Örneğin

bir şehirdeki ibadethanelerin yapısı, kütüphanelerin çokluğu ve çeşitli kültür mekânlarının varlığı o şehri bir başka şehirden ayırt etmemizi sağlar.

Şehirdeki sosyal yaşamının özellikleri şunlardır:

- 1.Şehirlerde farklı sosyal gruplar vardır.
- 2.Şehirlerde insanlar birbirinden farklı işlerde çalışırlar.
- 3.Şehir yaşamını düzenleyen yazılı ve yazısız kuralları vardır.
- 4.Şehirlerde çok çeşitli kültürel faaliyetler yapılmaktadır.
- 5.Şehir yaşamında eğitim kurumları yaygın ve çeşitlidir.
- 6.Şehir yaşamının temelinde ekonomik etkinlikler önemli bir yere sahiptir.

Görsel 53: Kırsal Alanda Yerleşim

Şehirler, kırsal alanları da içine alarak büyür. Günümüzde şehirler, önemli değişimler yaşamaktadır. Bu değişimin başında köyden kente nüfus hareketleri gelmektedir. Türkiye’de 2018 yılı verilerine göre nüfusun %93,76’sı il ve ilçe merkezlerinde yaşarken belde ve köylerde yaşayanların oranı %6,24’tür. Dolayısıyla şehirler, nüfusun çoğunluğunun yaşadığı temel yerleşim yeri hâline gelmiştir. İnsanların göç etmelerinin çeşitli nedenleri vardır. Günümüzde ekonomik, toplumsal, kültürel, eğitim, eğlence ve güvenlik gibi nedenlerden dolayı şehirlere göç edilmektedir. Nüfustaki değişime bağlı olarak da şehirlerde çok hareketli bir yaşam vardır.

Şehirlerde nüfusun fazla olması; çevre kirliliği, trafik, yoksulluk, işsizlik, gecekondulaşma, altyapı yetersizliği, kültürel yabancılaşma gibi birçok soruna yol açmaktadır. Bireylerin birbirlerine karşı ilgisizliği, dayanışma ve yardımlaşmanın azalması, sosyal ilişkilerin zayıflaması da bir başka bir önemli sorun olarak ortaya çıkmıştır.

Görsel 55: Plansız Yerleşim. Gecekondulaşma

Görsel 54: Şehirde Trafik

“Dayanışma”; bir toplumu oluşturan bireylerin duygu, düşünce ve ortak çıkar birliği ile birbirlerine bağlanmaları ve her konuda birbirlerine destek olmalarıdır. “Yardımlaşma” ise bireylerin yalnız başına üstesinden gelemeyecekleri durumlar karşısında başkalarından aldığı destek ve katkıdır.

Görsel 56: Sosyal Yardımlaşma Vakfı ihtiyacı olan vatandaşlara yardım eder.

İnsanlar genellikle sadece ihtiyaçlarını karşılamak için birbirleri ile iletişim kurmaktadır. Bundan dolayı insanlar arasındaki dayanışma ve yardımlaşma duygusu azalmaktadır.

Bu ihtiyacı karşılamak üzere günümüzde şehirlerde profesyonel biçimde çalışan hayır kurumları, dernekler, vakıflar ortaya çıkmıştır. Bireyler dinî, ahlaki, insani ilkelere dikkat ederek dayanışma ve yardımlaşma duygusunu şehir yaşamında tekrar canlandırabilirler. İslam dini yardımlaşmaya, dayanışmaya ve komşuluk ilişkilerinin gelişmesine büyük önem vermiştir. Peygamberimiz Hz. Muhammed’in “Komşusu açken tok yatan bizden değildir.” Hadisi komşuluk ilişkilerinin, dayanışma ve yardımlaşmanın önemini vurgulamaktadır.

Görsel 57: Dernekler ve Vakıflar Sosyal Yaşamın Çok Önemli Kuruluşlarıdır.

“Sosyal yardımlaşma ve dayanışma bir milleti, toplumu, şehri ayakta tutan önemli unsurlardandır.”

Bir toplumun huzuru, mutluluğu, geleceği bireylerarasındaki sosyal dayanışma ve yardımlaşma ruhuna bağlıdır. Bazen insanlar sosyal hayatta kendi gayretleriyle üstesinden gelemeyecekleri sorunlarla karşı karşıya kalabilirler. Böyle durumlarda toplumsal dayanışma ve yardımlaşma içerisinde hareket edebilmek, "millet" olmanın bir gereğidir. Bu dayanışma, yardımlaşma ve birliktelik duygusunu birçok örnek olayda görmek mümkündür. Örneğin deprem ve sel gibi doğal afetlerde insanların birbirlerine yardım etmesi bunun bir göstergesidir. Türk milleti 17 Ağustos 1999'da Marmara'da, 2011'de Van'da meydana gelen depremlerde büyük bir yardımlaşma ve dayanışma örneği göstermiştir. Türk milleti sadece doğal afetler karşısında değil toplumsal olaylar karşısında da bu dayanışma ve yardımlaşmanın en güzel örneğini vermiştir. Örneğin 15 Temmuz 2016'da hain darbe girişimine karşı milletimizin kahramanca mücadele etmesi bunun bir kanıtıdır.

Görsel 58: 15 Temmuz Gecesi Vatandaşlar Darbe Girişimine Karşı Mücadele Edenken

ASRIN FELAKETİ...

**17 AĞUSTOS 1999'DA
NELER YAŞANDI?**

Görsel 60: Deprem Felaketi ile ilgili Manşetler

Görsel 59: Deprem Felaketi ile ilgili Manşetler

MEDENİ YAŞANTININ GEREKLERİ

“Medeni insan, medeni yaşam” gibi ifadeleri mutlaka duymuşsunuzdur. Bu ifadelerde geçen medeni kelimesinin ne anlama geldiğini hiç düşündünüz mü? Medeni kelimesi sözlükte “şehirleşmiş, uygar” anlamlarına gelmektedir. Şehirler çok sayıda insanın bir arada yaşadığı yerlerdir. Şehirde belirli bir düzen içerisinde, karşılıklı saygı çerçevesinde bir yaşam sürdürülmesi gerekmektedir. Medeni bir yaşantı sürdürebilmek şehirde yaşamın gereklerindendir. Şehirde yaşayan insanlar, şehir hayatını düzenleyen görgü ve nezaket kurallarına uymak durumundadır. Bu kurallar, insanların bir arada bulundukları her ortamda davranışlarını düzenler. Apartman, park, alışveriş merkezi, ibadethane ve toplu taşıma araçları insanların toplu olarak bulundukları yerlerdendir. Bu mekânlarda belirli kurallara uygun davranmak gerekir. Çünkü şehirde yaşayan insan, şehri paylaştığı diğer insanlara karşı sorumludur. Bu sorumluluk görgü ve nezaket kurallarına uymayı gerektirir. Bakın bir arkadaşımız bu kuralları yaşamında nasıl uyguluyor:

Ben Melike, ailemle birlikte katlı bir apartmanda yaşıyoruz. Evimize girerken ayakkabılarımı kapı önünde bırakmamaya dikkat ederim. Televizyonun sesini komşularımızı rahatsız edecek şekilde açmam. Ayrıca çöplerimizi kapı önüne koyarken apartman yönetiminin belirlenen saatlere uymaya özen gösteririm. Toplu taşıma araçlarını kullanırken diğer yolcuları rahatsız etmemek için yüksek sesle konuşmam. Bu araçlarda engelli, yaşlı, hamile veya çocuklu yolculara yer veririm.

Sizler de günlük hayatınızda uyduğunuz kuralları düşünerek Melike’nin söylediklerine neler ekleyebilirsiniz?

İlk çağ düşünürlerinden Aristoteles (Aristo) “Bir şehir, farklı insanların yaşadığı mekânlardan oluşur. Benzer insanlar bir şehir meydana getiremezler.” demiştir. Yani şehirlerde farklı özelliklere sahip birçok insan yaşamaktadır. Bu farklılıklara saygı göstermeli, bu farklılığın şehrimizi zenginleştirdiğini unutmamalıyız.

Şimdi şehir yaşamında uymamız gereken kuralları inceleyelim.

İbadethaneler, insanların dinî inançlarının gerektirdiği şekilde ibadet ettikleri yerlerdir. İbadethanelere giderken temiz ve uygun kıyafetler giymeliyiz. İbadethanelerde yüksek sesle konuşmamalı, ibadet edenlerin dikkatini dağıtacak davranışlarda bulunmamalıyız.

Piknik alanları ve parklarda ağaçlara ve diğer bitkilere zarar vermemeliyiz. Diğer insanların rahatsız olacağı şekilde müzik dinlemek, gürültü yapmak gibi davranışlardan kaçınmalıyız. Çöplerimizi çöp kutularına atmalıyız.

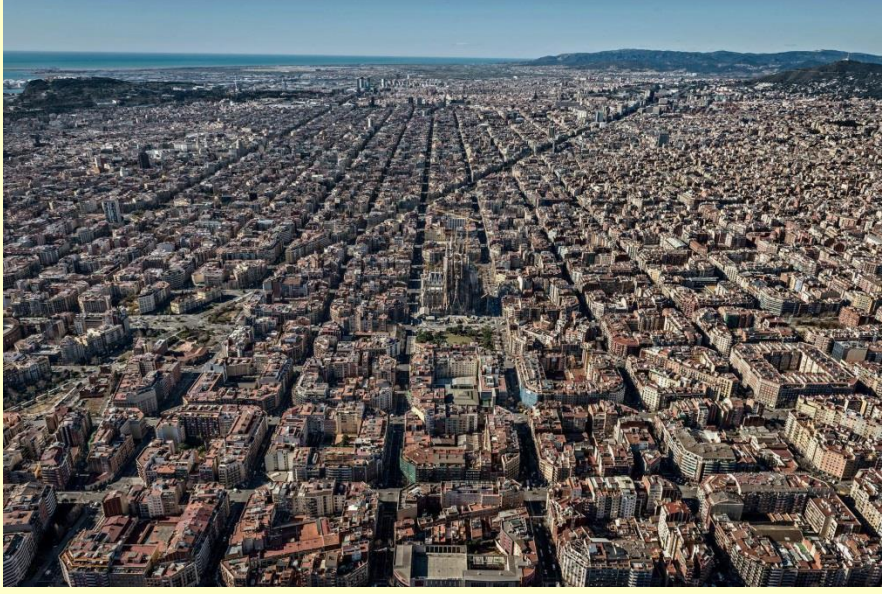
Katılacağımız törenlerin türüne uygun şekilde giyinmeli, sessizce töreni izlemeli, gerekiyorsa beğenimizi alkış gibi davranışlarla ifade etmeliyiz. Törene vaktinde gitmeliyiz. Tören akışını bozacak söz ve davranışlardan kaçınmalıyız.

Sinema ve tiyatro gibi kültür-sanat faaliyetlerinin gerçekleştiği mekânlara zamanında gitmeli, cep telefonumuzu kapatmalıyız. Gösteri sırasında diğer insanları rahatsız edici her tür davranışlardan kaçınmalıyız.

Alışverişte, alacağımız ürünü seçerken rafları ve tezgâhı dağıtmamalı, görevlilere karşı nazik olmalıyız. Alışverişimiz bittikten sonra kasada sıraya girmeliyiz. Yaşlı, engelli, hamile ya da çocuklu kimselere öncelik vermeliyiz.

ŞEHİRİN FIRSATLARI VE RİSKLERİ

ŞEHİRDE SIRADAN BİR GÜN

BİR GÜN

Görsel 61 Şehirden Genel Görünüm

Sabahın erken saatleri... Şehir sakinlerinin çoğu uyurken bazıları çalışmaya başlamış bile. Temizlik işçileri caddeleri süpürüyor, ardından araçla caddeler yıkanıyor. Fırıncılar çoktan ekmek pişirmeye başlamışlar. Bazıları ise daha evlerine gitmemiş bile. Hastanedeki nöbetinden dönen doktor, güvenlik görevlileri ve daha birkaç kişi hâlâ dışarıda.

Sabahın ilerleyen saatlerinde caddeler iyice kalabalıklaşıyor. Herkes bir yerlere koşuşturuyor. Yetişkinler işe gitmek için yola çıkmış, çocuklar ise okullarına gidiyor. Şehirde pek çok okul var, tabii pek çok da öğrenci. Caddeler otobüs ve arabalarla doldu. Neyse ki bir yere ulaşmak için kullanabileceğimiz pek çok ulaşım aracı var: otobüs, metro, tren... İki araba köşede çarpışmış ve iki caddeyi de tıkamış. Araç kuyruğu uzayıp giderken insanlar işlerine vaktinde ulaşamayacakları için kaygılı.

Pazarcılar tezgâhlarını kuruyor. Dükkânlar birer birer açılıp müşteriler için hazırlanıyor. Şehirde ne çok dükkân var. Şehrin hemen çıkışında yer alan fabrikaların bacalarından dumanlar tütmeğe başladı bile. Bu dumana araçların yaydığı egzoz gazları da eklenince bazen gökyüzü gri bir bulutla kaplanıyor.

Müze ziyaretçilere açıldı. Öğretmenleriyle birlikte bir grup öğrenci, müzenin önünde içeri girmek için bekliyor.

Görsel 62: Şehirde Semt Pazarından Görünüm

Yol çalışması yapan işçiler kazı yaparken bir su borusunu patlatmışlar. Etrafa yayılan su, bir aracın kayarak kaldırıma çıkmasına neden oluyor. Kaldırımda yürüyen bir genç yaralanıyor. Hemen bir ambulans çağrılıyor. Neyse ki şehirde pek çok hastane var. Ambulans yaralıyı alarak en yakın hastaneye götürüyor.

Öğlen oldu. Herkes yemek yemek için hazırlanıyor. Öğrenciler öğlen tatilinde okul bahçesini dolduruyor. Ofis çalışanları caddedeki lokantalarda karınlarını doyuracakları bir yer arayışında. Ancak hava bozuyor. İlk yağmur damlaları düşerken insanlar şemsiyelerini açıyor ya da kapalı alanlara kaçıyor. Aniden bir kapkaççı pazarda gezen birinin çantasını çalıyor. Etraftakiler onu kovalarken ortalık karışıyor. Polis çağrılıyor.

Öğleden sonra yağmur şiddetini artırdı. Şiddetli rüzgâr, şemsiyenin altındaki insanların bile ıslanmasına neden oluyor. Okuldaki son ders bitti. Okul çıkışı parktaki spor sahasında maç yapmak için sözleşen öğrenciler koşarak evlerine gidiyor. Pazarcılar tezgâhlarını toplamak zorunda kaldı.

Görsel 63: Tıkanmış Kanalizasyon Gideri

Akşamüzeri yağmur şiddetini iyice artırdı. Sokaklar su altında kaldı. İnsanlar su birikintisi içinde karşıdan karşıya geçmekte zorlanıyor, çöplerle tıkanan mazgalları belediye işçileri açmaya çalışıyor.

Bir müddet sonra sokaklardan sanki dereler akıyor, önüne gelen her şeyi sürüklüyor. Bir mağazaya sığınan yaşlı kadın “Her yer betonla kaplandı. Suyu emecek toprak kalmazsa böyle olur.” diye söyleniyor. Yağmur durdu ve şehre karanlık çöktü. Dükkânlar birer birer kapanıyor, çalışanlar toplu taşıma araçlarına

binmek için duraklara doğru ilerliyor. Tiyatroya giden seyirciler yerlerine oturmuş, oyunun başlamasını bekliyorlar. Sanat galerisindeki resim kursu başlamış bile.

Karanlıkta evlerine dönmeye çalışan insanlar, çevreden gelebilecek tehlikelere karşı dikkatli olmaya çalışıyor. Tenha sokaklardan geçerken her gün gazetelerde okudukları tehlikelere karşı uyanık olmaları gerektiğini hatırlıyorlar.

Okuduğunuz metinde şehrin hangi fırsat ve risklerinden söz edilmiştir? Bunlara başka neler ekleyebilirsiniz?

Günümüzde dünya nüfusunun %54'ü şehirlerde yaşamaktadır. Büyük şehirlerdeki iş imkânlarının fazlalığı, kırsal bölgelere oranla yaşam kalitesinin yüksek oluşu insanları şehirde yaşamaya yönlendiren unsurlardan bazılarıdır. Bunun yanında sağlık hizmetlerinden faydalanabilme, devletin ve belediyelerin sağladığı hizmetlere erişimin kolay oluşu, çocuklara daha iyi eğitim sunma gibi nedenler sebebiyle insanların birçoğu şehirlerde yaşamayı tercih etmektedir. Bütün bunlar, insanların gözünde şehirleri daha önemli hâle getirmektedir.

Görsel 64: Osmaniye Belediye Başkanlığı Binası

Şehirler, insanlara birçok imkân sunmaktadır. Bu da şehirlere olan ilgiyi artırmaktadır. Fakat çok sayıda insanın bir arada yaşaması ve plansız şehirleşme, birçok sorunu da ortaya çıkarmaktadır. Bu sorunlardan bazıları; doğal afetlerle başa çıkamama, çevre kirliliği, trafik sorunu, şehre uyum problemleri ve çeşitli suçlarla karşılaşmadır. Bunlarla baş edebilmemizin en güzel yolu şehirde yaşarken karşılaşılabileceğimiz sorunların farkında olmaktır. Aynı zamanda bu sorunlara kişisel ve toplumsal olarak nasıl çözümler üretebileceğimiz üzerine düşündürmektir.

ŞEHİRİN FIRSATLARI

Eğitim Fırsatları

- Şehirler, okul öncesi eğitimden yükseköğretime kadar insanların isteklerine ve yeteneklerine göre birçok farklı eğitim kurumuna erişme imkânı sunar (meslek liseleri, güzel sanatlar lisesi, sınavla öğrenci alan liseler, özel okullar, üniversiteler).
- Derslik sayısı, spor salonu, yurt, kütüphane, atölye, laboratuvar gibi imkânlar kırsal bölgelerdeki eğitim kurumlarına göre daha fazladır.
- Öğrencilerin ilgi ve isteklerine göre çeşitli kurs, sosyal ve sportif faaliyetlere katılma imkânı vardır.
- Eğitimle alakalı konferans, seminer, sempozyum gibi etkinlikler de şehir merkezlerinde gerçekleştirilmektedir.

Görsel 65 Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Sağlık Fırsatları

- Şehir hastaneleri, araştırma hastaneleri, tıp fakülteleri şehir merkezlerindedir.
- Şehir merkezlerinde uzman doktor ve sağlık personeli sayısı kırsala göre çok daha fazladır.
- Evde bakım hizmetlerine şehir merkezlerinde daha kolay ulaşılabilir.
- Şehir merkezlerindeki hastaneler, kırsal bölgelerdekilere göre daha donanımlıdır.

Görsel 66 : Adana Şehir Hastanesi ve Laboratuvarı

İş Fırsatları

- Fabrikalar, imalathaneler, atölyeler şehir merkezlerine daha yakındır.
- Otel, lokanta gibi hizmet sektörleri genellikle şehir merkezlerindedir.
- Ticari faaliyetler daha çok şehir merkezlerinde yürütülmektedir.
- Birçok meslek alanı, şehir merkezinde faaliyet göstermekte ve insanlar yeteneklerine göre daha kolay iş bulabilmektedir.

Görsel 67 Osmaniye Organize Sanayii Bölge Müdürlüğü

Sanat, Spor Fırsatları ve Sosyokültürel Fırsatlar

- Sinema, tiyatro ve sergi salonları şehir merkezlerindedir.
- Şehir merkezlerinde her branştan spor kulüplerine katılabilme imkânı vardır.
- Spor müsabakalarını izleyebilme imkânı vardır.
- Sivil toplum kuruluşları şehir merkezlerinde bulunmaktadır.
- Sanatla ilgili eğitim veren kurumlar daha çok şehir merkezlerindedir

Görsel 68: Osmaniye Gençlik Merkezi Gençlere Spor, Sanat ve Kültürel Etkinlikler Düzenlemektedir.

Ulaşım Fırsatları

- Toplu taşıma araçları şehirlerde daha yaygın kullanılmaktadır.
- Şehir merkezi ve çevresinde kara yolları oldukça gelişmiştir.

Görsel 69: Toplu Taşıma Araçları

ŞEHİRDE KARŞILAŞILABİLECEK RİSKLER:

Şehir, fırsatlar sunduğu kadar bazı riskler de içerir.

Deprem, sel, heyelan gibi doğal afetler insanların kontrolü dışında gerçekleşir. Afetler gerekli önlemler alınmadığı takdirde can ve mal kayıplarına yol açar. Şehirlerde nüfus fazla olduğundan daha fazla zarara neden olan afetler, çoğunlukla kısa sürelerde gerçekleşir. Doğal afetleri önlemek insanoğlunun elinde olan bir durum değildir. Fakat insanlar doğal afetlere karşı bazı önlemler alarak can ve mal kayıplarını önleyebilir veya azaltabilir.

DEPREM

Ülkemizin yüz ölçümünün %42'si birinci derece deprem kuşağı üzerindedir. Bazı büyük şehirlerimizin birinci derece deprem bölgeleri üzerinde kurulduğu, nüfusumuzun yarıdan fazlasının buralarda yaşadığı bir gerçektir. Depremlerin oluşturacağı hasarları azaltmanın en etkin iki yolu depreme dayanıklı yapılar inşa etmek ve toplum olarak depreme karşı alınacak önlemler konusunda bilinçlenmektir.

Deprem Öncesinde, Sırasında ve Sonrasında Yapılması Gerekenler:

- Binanızın depreme dayanıklılığının kontrol edilip edilmediğini öğreniniz.
- Aile bireyleri ile deprem sırasında nasıl davranacağınızı konuşunuz.
- Kitaplık, yüksek mobilya gibi kolay devrilebilir eşyalar ile ağır eşyaların duvarlara veya döşemeye sıkıca sabitlenip sabitlenmediğini kontrol ediniz. Eşyalarınızı üzerine düşmeyecek şekilde yerleştiriniz.
- Deprem çantasını ailenizle birlikte hazırlayınız.
- Bina içinde iseniz deprem sırasında sakın olup cesaretinizi toplayınız ve koşuşmayınız.
- Sağlam bir masa, sıra, mobilya yanına çömelerek başınızı koruyunuz. Pozisyonunuzu sallantı duruncaya kadar değiştirmeyiniz.
- Bina içinde kalınız. Tiyatro, okul gibi kalabalık yerlerde iseniz kesinlikle merdivenlere, asansörlere panikle koşmayınız.
- Bina dışında iseniz binalardan dökülecek yıkıntı ve camlardan, elektrik direk ve tellerinden uzakta, güvenli bir yerde depremin durmasını bekleyiniz.
- Köprü, üst geçit ve tünellerden uzak durunuz. Eğer mümkünse ağaç, direk ve enerji nakil hatlarından uzakta kalınız.
- Büyük bir depremden sonra artçı depremler mutlaka devam edecektir. Bu depremlere karşı hazırlıklı olunuz.
- Özellikle ilk üç gün içerisinde yetkililer izin vermedikçe sağlam evlerinize dahi girmeyiniz. Aile bireylerinizi bir arada tutunuz ve açık bir yerde bekleyiniz.
- Varsa yaralılara ilk yardım yapınız.
- Evinizi veya binanızı terk ederken kalın tabanlı ayakkabılarınızı giyiniz. Yanınıza kıymetli eşyalarınızı, kalın giyecek, battaniye, biraz içme suyu ve yiyecek alınız.
- Enkaz ve yıkıntılar arasında, cadde ve sokaklarda gelişigüzel dolaşmayınız.

Görsel 70: 1999 Düzce Depreminden Bir Görüntü

SEL

Görsel 71: Adana'da Sel Baskını 21 Eylül 2019 (<http://www.dinihaberler.com.tr/guncel/adanada-sel-baskini-foto/48552>)

Seller doğal afetlerin en yaygınlarından biridir. Bazı sel olayları birkaç gün içinde meydana gelirken ani sel baskınları birkaç dakika içinde yaşadığımız çevrenin sular altında kalmasına sebep olabilir. Sel felaketleri maddi zarara yol açmakta hatta bu felaketler sonucu can

kayıpları da yaşanmaktadır. Çarpık şehirleşme sonucu dere yataklarının doldurulup imara açılması, nehir yataklarının değiştirilmesi ve alt yapı yetersizlikleri sel felaketlerinin yaşanmasının başlıca sebepleridir. Eğer sel tehlikesi olan bir çevrede yaşıyorsak bulunduğumuz çevrede selin ortalama yüksekliğinin ne olabileceğini öğrenmeye çalışmalıyız. Acil durum eylem planları hakkında önceden bilgi edinmeliyiz. Ayrıca sel anında tahliye yollarını, sığınabileceğimiz yerleri öğrenip tahliye için hazırlıklı olmalıyız.

TRAFİK

Görsel 72: Trafik İşaretlerinden Bazıları

Ülkemizde meydana gelen trafik kazaları sonucu her yıl binlerce vatandaşımız hayatını kaybetmekte, on binlercesi de yaralanmaktadır. Türkiye’de ve dünyada meydana gelen trafik kazalarında en büyük kusur insana aittir. İnsanlar trafikte sürücü, yaya, yolcu kimlikleri ile farklı roller üstlenmektedir. Bu yüzden özellikle kalabalık şehirlerde yaşıyorsak hepimiz trafik güvenliği bilincine sahip, çevresine karşı sorumluluklarını bilen bireyler olmalıyız.

Trafikte yaya olarak uymamız gereken kurallar:

- Cadde ve sokaklarda kaldırımdan yürümeliyiz.
- Yaya kaldırımı olmayan yerlerde yolun solundan yürümeliyiz.
- Karşıdan karşıya geçerken önce sola, sonra sağa, daha sonra yine sola bakıp öyle geçmeliyiz. Kesinlikle yaya geçidini kullanmalıyız.
- Duran bir taşıtın önünden ve arkasından geçmemeliyiz.
- Trafik polisinin işaretlerine uymalıyız.

- Trafik polisinin olmadığı yerlerde trafik işaretlerine dikkat etmeliyiz.
- Trafik lambası kırmızı yanarken kesinlikle karşıdan karşıya geçmemeliyiz.
- Taşıtlara hiçbir nedenle asılmamalıyız.
- Taşıtlardan inerken taşıtın tam olarak durmasını beklemeliyiz.
- Karanlıkta açık renkli kıyafetler giyerek yola çıkmalı ve yolun solundan yürümeliyiz.

ŞİDDET

Hepimiz günlük hayatımızda çevremizdeki insanlarla ilişkiler kurarız. Bu ilişkilerin sağlıklı olarak yürütülebilmesi her şeyden önce karşılıklı saygı ile mümkündür. Evimizde, okulumuzda ve sosyal hayatımızda karşılaşacağımız sorunların en iyi çözüm yolu konuşarak meseleyi halletmektir. Aldığımız bütün bu önlemlere rağmen fiziksel ve ruhsal olarak bir şiddet durumu ile karşılaşabiliriz. Böyle durumları ailemizle, okul yönetimiyle, öğretmenlerimizle veya rehberlik servisiyle mutlaka paylaşmalı, onlardan yardım istemeliyiz. Gerçek duygu ve düşüncelerin yansıtıldığı açık bir iletişim, karşı tarafın ihtiyacına saygılı ve güvene dayalı ilişkilerle gerçekleşir. Sorunu net bir şekilde tanımlamak şiddete gerek kalmadan çatışmanın olumlu sonuçlanmasını, her iki tarafın da kazanmasını sağlayacaktır.

ENGELSİZ YAŞAM

“Benim adım Mert. Yürüme engelliyim. Sadece bacaklarımı kullanamıyorum, o kadar. Bu yüzden bir tekerlekli sandalyem var. Ülkemizde yürüyemeyen, konuşamayan, işitemeyen, göremeyen ya da zihinsel engeli olan milyonlarca insanın olduğunu biliyor musunuz? Siz de şaşırdınız değil mi? Çünkü etrafta çok fazla engelli görmüyorsunuz. Peki, neden?”

Mert’in sorusuna ne cevap verirsiniz?

Görsel 73 Engelli Vatandaşlar da Şehrin imkanlarından Rahatlıkla Faydalanmalıdır

Ülkemizde engelli yurttaşlarımız toplumun önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Engelli bireyler özel mekânlarını belli bir oranda kendi ihtiyaçları doğrultusunda düzenlemektedir. Ancak yaşadıkları mekândan dışarıya adım attıklarında, kentsel/kamusal mekânlara ulaşabilme ve bu mekânları rahat bir şekilde kullanabilmede birçok sorunla karşılaşmaktadır.

Onların kentsel yaşama katılım alanındaki ihtiyaçları, engelli olmayan yurttaşlarımızla aynıdır. Bu nedenle tüm yurttaşların kent mekânlarına ulaşmasını sağlamak çok önemlidir. Engelli bireyler de bir başkasının yardımına ihtiyaç duymadan işe, okula, alışverişe, spor alanlarına, parklara, ibadethanelere kolaylıkla gidebilmelidir. Bunun için öncelikle ulaşım olmak üzere şehirlerin altyapılarının düzenlenmesi gerekir. Bunu sağlamak en başta belediyelerin görevidir.

Şehirlerin mimari planlanmasının temel amacı, kullanıcıların ihtiyaçlarını tam anlamıyla karşılamaktır. Kısaca tasarımın merkezinde kullanıcı vardır. Fiziksel mekânlar söz konusu olduğunda kullanıcı profili çok çeşitli ve değişkendir. Yaşlılar, kalıcı ve geçici engelliler, hamileler de bu kullanıcı kitlesi dâhilindedir. Toplumdaki tüm bireyler için fiziksel yeterlilik geçici bir durumdur. Engelsiz yaşam alanına yalnızca engelli bireyler ihtiyaç duymaz. Herkes yaşamının bir bölümünde bazı kısıtlılıklarla yaşamak durumunda kalabilir. Bir çocuğun, bir hamilenin ya da kol veya bacağı kırılmış bir kişinin, çocuk arabasıyla çocuğunu gezdiren bir ebeveynin, yaşlı bir kişinin hareket kabiliyetleri bu kısıtlılıklara örnek gösterilebilir.

Engelli bireylere engelsiz bir şehir hayatı sunmak onların kendilerini gerçekleştirmelerine imkân tanıyarak daha kaliteli bir yaşam sürdürmelerini sağlayacaktır. İsteddiği zaman, istediği saatte, dışarıda kimseye muhtaç olmadan dolaşabilmek, alışverişini yapıp bir çay bahçesinde çay yudumlayabilmek, yeni çıkan bir filmi akranlarıyla birlikte sinemada izleyebilmek, ibadetlerini yerine getirmek vb. hiçbir zaman sorun olmamalıdır. Engelli birey bütün bunları özgürce yapabilmelidir. Bunun için öncelikle ulaşım olmak üzere şehirlerin altyapılarının düzenlenmesi gerekir.

Şimdi engelsiz yaşam alanlarını doğru uygulayan şehirlerden birkaç örnek inceleyelim:

Kaldırımlar yüksek olmamalı, genişlikleri bir tekerlekli sandalye veya bebek arabası gibi araçların sığacağı boyutta olmalıdır. Kaldırımdaki rampalar bu araçların iniş çıkışlarını kolaylaştıracak genişlikte ve eğimde olmalıdır. Yaya kaldırımında güzergâhın görme engelliler tarafından baston ile kolaylıkla algılanmasını sağlayıcı, hissedilebilir yüzeylerden oluşan kılavuz izler olmalıdır.

Engelli vatandaşların güvenli bir şekilde kullanabileceği görsel ve sesli uyarı sistemleri olmalıdır.

Toplu taşıma araçlarındaki rampa sistemi sayesinde bebek arabasıyla ya da engelli aracıyla ulaşım araçlarına rahatça binilebilmelidir.

Üst geçitlerde bedensel engellilerin kullanabilmesi için asansörler bulunmalıdır.

Engellilerin spor ve eğlence amaçlı faaliyetlerde bulunmaları için plaj, spor salonu, sinema, tiyatro gibi yerlerde gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

ŞEHİRDEKİ DİĞER CANLILAR

Görsel 74: Şehrimizi Bizlerle Paylaşan Hayvanlara Yardımcı Olmalıyız.

Şehir sadece insanlardan, binalardan, yollardan ve araçlardan oluşmaz. Ağaçları, çiçekleri, insanları ve hayvanlarıyla bir bütündür. Şehirde insanlar kadar diğer canlıların da yaşama hakkı vardır. Bu yüzden insan, diğer canlıların da haklarını gözetmeli; onlara karşı merhametli ve duyarlı olmalıdır. Diğer canlılara karşı duyarlı olmak, yaşadığımız çevrenin doğal koşullarının ve çeşitliliğinin korunmasıyla mümkündür. Bilim insanları, insan hayatının devamı için doğadaki çeşitliliğin sürdürülmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu nedenle, şehrimizde yaşayan diğer canlıları da düşünerek hareket etmeliyiz.

Görsel 75 Hayvanlar Yaşantımıza Güzellik Katmaktadır.

Hem tarihte hem de günümüzde insanların doğaya ve diğer canlılara karşı duyarlılıklarının birçok örneği vardır. Sakarya Büyükşehir Belediyesi, Arifiye ilçesinde gerçekleştirdiği yol yapımı sırasında 270 yaşındaki çınar ağacına zarar vermemek için yol projesini değiştirmiştir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi de aralarında yüz yıllık çınarların bulunduğu elli ağacı koruma altına alarak bu ağaçların bakımını yapmıştır. Ülkemizin birçok şehrinde hayvan barınakları kurulmuştur. Bu sayede sokak hayvanlarının bakım, barınma ve sağlık hizmetleri karşılanmaktadır.

Atalarımız sıcak günlerde kuşların su içmesi, kanadı kırık leyleklerin tedavisi, dağda aç kalan kurtlara et verilmesi, sokak köpeklerine yiyecek temini, yaralı atların iyileştirilmesi için vakıflar kurmuşlardır. Ayrıca cami, medrese, saray gibi binaların güneş alan ve rüzgâr vurmeyen cephelerinde, insanların ulaşamayacağı yükseklikte kuş evleri yapmışlardır.

1930 yılında Ulu Önder Atatürk Yalova’da köşkün çatısına zarar verdiği için çınar ağacının dallarının kesilmesine razı olmamıştır. Ağacın dallarının kesilmesinin yerine binanın tramvay rayları üzerinde biraz ileriye alınmasını emretmiştir. Bu olaydan dolayı günümüzde bu köşk “Yürüyen Köşk” olarak anılmaktadır.

Şehir; tabiatın, yeşilden, maviden, şefkat ve duyarlılıklardan yoksunluk demek değildir. Aksine şehir; güzelliğin, şefkatin ve duyarlılığın sembolüdür. Atalarımızın yüzyıllarca sergilediği duyarlılığı ve şefkati biz de şehrimizdeki diğer canlılara karşı göstermeliyiz. Aşağıda bu konuda neler yapabileceğimiz ile ilgili birkaç örnek uygulama okuyacaksınız.

Sizde çevrenizde gördüğünüz veya yaptığınız uygulamaları söyleyiniz.

Kamuya açık parklar, bahçeler ve ağaçlıklı yollar bizim için sadece bir hava değişikliği anlamına gelmez, bunlar şehrin ve şehir sakinlerinin ciğerleridir adeta. Buradaki bitki ve hayvanları korumalı, onlara zarar vermemeliyiz.

Kuşların ulaşabileceği yerlere yiyecek ve su bırakabiliriz. Kuşlar bunları fark edip yiyecek ve o yere tekrar gelecektir.

Basit malzemeler kullanarak yapacağımız kedi ve köpek evleri ile onların soğuktan korunmasına biraz olsun yardımcı olabiliriz. Yattıkları yerin biraz daha sıcak olması için evde kullanmadığımız battaniyeleri içine yerleştirerek ya da dışına sararak onlar için daha sıcak bir yuva yapabiliriz.

Soğukta kedilerin 6, köpeklerin 17 saat aç kalırlarsa donarak öldüklerini biliyor muydunuz? Onların vücut sistemleri yemek yiyerek ısı salgılayabiliyor. Boşalan yoğurt kapları bu iş için en ideal parçalar. Kedi ve köpeklerin ulaşabileceği yerlere artan yiyecekleri ve biraz su bırakarak birçok canlının hayatını kurtarabiliriz.

Yaralı ve hasta olduğunu düşündüğümüz bir hayvan gördüğümüzde yetkililere bildirmeliyiz. Belediyeler yaralı hayvanları alıp tedavi etmektedir.

Ülkemizde hayvanlara iyi ve uygun muamele edilmesini, hayvanların rahat yaşamalarını, onların en iyi şekilde korunmalarını, her türlü mağduriyetlerinin önlenmesini sağlamak amacıyla 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu çıkarılmıştır.

Bu kanuna aykırı davranmanın suç olduğunu ve bu suçu işleyenlerin cezalandırıldığını biliyor muydunuz?

ÜNİTE 3:ŞEHRİMİ TANIYORUM

Ş.3.1. Yaşadığı ilin coğrafi konumunu ve coğrafi özelliklerini araştırır.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI:

S.1. Yaşadığımız şehri ne kadar tanıyoruz?

S.2. Yaşadığımız şehrin en çok neyini merak ediyorsun?

Osmaniye, Türkiye'nin güneyinde, Akdeniz Bölgesinin doğusunda, Adana bölümünde yer almaktadır.

Görsel 76: Osmaniye'nin Coğrafi Konumu

Doğusunda Gaziantep, güneyinde Hatay, batısında Adana, kuzeyinde Kahramanmaraş illeri ile çevrilidir. İlin yüz ölçümü 3.767 km² olup topraklarının % 45'i ormanlık alan, % 37'si ekili dikili tarım alanı, % 16'sı tarıma elverişsiz alan, % 2'si diğer arazidir. Osmaniye ilinin nüfusu 538.759 (TİK.2019)tir.

Görsel 77: Osmaniye İl Haritası

Osmaniye Çukurova'nın doğusunda yer alır. İl merkezi deniz seviyesinden 118 m. yükseklikte olup Akdeniz'e kuş uçuşu 21 km. mesafededir. Arazi güneyden kuzeye ve doğuya doğru gittikçe yükselir. Ovalık araziler en çok: il merkezi, Toprakkale, Kadirli, Sumbas ve Düziçi ilçelerinde bulunmaktadır. Hasanbeyli ve Bahçe ilçeleri arazi açısından daha engebelidir.

Görsel 78: Osmaniye'den bir görünüm.

İlimizin doğu sınırlarını oluşturarak Kahramanmaraş'a doğru uzanır. Kuzeybatı yönünde Toros Dağları, doğusunda Nur dağlarının uzantısı Dumanlı ve Düldül Dağları yer alır. Dağlar ile ovalar arasında hafif engebeli araziler mevcuttur. (Osmaniye'nin etrafını çeviren bazı dağ ve tepelerin yükseklikleri ise; Düldül Dağı 2400m. Koyunmeleden Dağı 2108 m., Keldaz Tepe 2100 m., Dumanlı Dağı 1900 m., Köşür Dağı 1702 m., Büyük Köşür Dağı 1626 m., Tozaklık Dağı 1616 m., Hacı Dağı 1549 m., Honazin Gediği 1086 m., Haçbel Dağı 1426 m., Boğatepe 850 m. dir.)

Kahramanmaraş topraklarında doğan Ceyhan Nehri, Osmaniye topraklarından geçerek Akdeniz'e ulaşır. Ceyhan nehri ile birlikte Savrun, Sumbas, Hamus, Kesiksu, Karaçay ve Sabun çayları ilimizin akarsularıdır. Bu akarsuların üzerinde Aslantaş, Berke, Kalecik ve Kesiksu Barajları bulunmaktadır. Bu nehirler üzerinde kurulmuş bulunan barajlarla Osmaniye'nin verimli toprakları sulanmaktadır.

Görsel 79: Döğdül Dağı'ndan görünüm

Görsel 80: Aslantaş Barajı

Görsel 81: Bir zamanlar Çukurova

Osmaniye ilinin yer şekilleri bakımından farklı özelliklere sahip olması en çok hangi faaliyetleri etkiler?

Osmaniye’de iklim dağlık ve ovalık alanlarda farklılıklar göstermekle birlikte Akdeniz iklimi etkisindedir. Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı geçer. Ortalama sıcaklık 18,2 C⁰ olup, ortalama en yüksek sıcaklık 42,8 C⁰’dır. Yağışlar kış ve sonbahar aylarında diğer aylara göre fazla olup, yıllık ortalama yağış miktarı 767,6 mm dir. Yaz aylarındaki aşırı sıcaklar yayla kültürünü geliştirmiş ve bölgede onlarca yaylamız bulunmaktadır. Zorkun, Mitisin-Dervişpınarı, Olukbaşı, Fenk, Ürün, Maksutoğlu, Bağdaş, Almanpınarı, Dutlupınar, Elmacık, bunlardan bazılarıdır. Zorkun Yaylası yazın 60-70 bin nüfusu ile en büyüklerindendir.

Akdeniz ikliminin hüküm sürdüğü ilimizde tipik bitki örtüsü makidir. Maki alanlarından yüksek kısımlara çıkıldıkça geniş yapraklı ağaçlar daha yükseklerde iğne yapraklı ormanlar başlar.

Orman ve fundalıklarda; kızılçam, Halep çamı, karaçam, meşe, servi, sakız ağacı, köknar, sedir, gürgen, ardıç, kayın, karaağaç, kızılağaç gibi ağaçlar bulunmaktadır. Toros ve Nur Dağları endemik bitki bakımından oldukça zengindir. **Osmaniye Orkidesi** sadece bu yörede yetişen bitkidir. Nurdağlarına yerleştirilen fotokapan ile Zorkun Yaylası mevkiinde, Dünya’da nadir görülen **sırtlan** türüne rastlanmıştır.

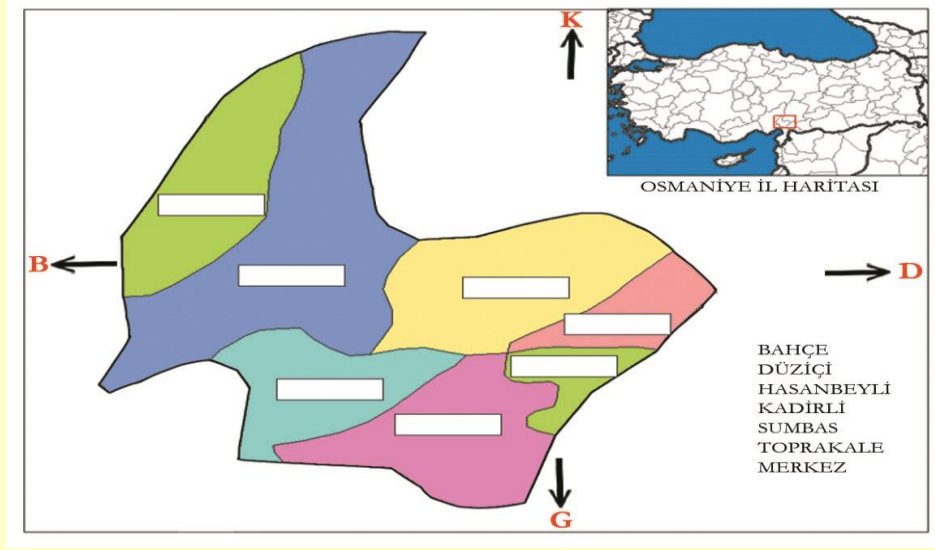
Görsel 82 Kısa bodur çalılardan oluşan makilik alanlar

Görsel 83: Osmaniye’nin %48’i ormanlarla kaplıdır

Osmaniye ilinin tamamına yakınında Akdeniz iklimi hüküm sürmesinden dolayı bitki örtüsü çeşitliliği içinde yöreye özgü **endemik bitkiler** önemli yer tutmaktadır.

Görsel 84 Osmaniye'nin ilçeleri

Aşağıda Osmaniye ile ilgili verilen bilgileri haritaya uygun şekilde yerleştiriniz

- Yüzölçümü en küçük ilçesi Toprakale'dir
- Nüfus açısından en büyük ilçesi Kadirli'dir.
- Sumbas ilçesinin Osmaniye merkezle sınırı yoktur.
- Düziçi ilçesinin bir kısmını Kadirli ilçesinden ayıran baraj gölüdür.
- Osmaniye merkezin güneyinde ilçesi yoktur.
- Hasanbeyli ilçesinin Osmaniye merkezle sınır uzunluğu Bahçe ilçesinden fazladır.

Aşağıdaki soruların doğru seçeneklerini işaretleyiniz?

1-Osmaniye ilimiz hangi bölgemizde yer almaktadır?

- A) Karadeniz Bölgesi
- B) Akdeniz Bölgesi
- C) Ege Bölgesi
- D) Marmara Bölgesi

2- Osmaniye ilimizin bulunduğu bölgede hangi iklim türü görülür?

- A) Ekvatorial iklim
- B) Karasal iklim
- C) Akdeniz iklimi
- D) Karadeniz iklimi

3- İlimizin aşağıda verilen ovalardan hangisi üzerinde bulunmaktadır?

- A) Gediz Ovası
- B) Çarşamba Ovası
- C) Konya Ovası
- D) Çukurova

4- Aşağıdakilerden hangisi Osmaniye'nin komşularından değildir?

- A) Niğde
- B) Adana
- C) Kahramanmaraş
- D) Hatay

5-Akdeniz ikliminin bitki örtüsü nedir?

- A) Bozkır
- B) Maki
- C) Çayır
- D) Tropik bitkiler

KONU: İNSAN VE DOĞA

Ş.3.2.Yaşadığı şehirdeki insan doğa etkileşimini açıklar.

Hazırlık Çalışmaları

S.1. Yaşadığınız yörede eski binaların yapımında hangi malzemeler kullanılmıştır?

S.2. Kullanılan bu malzemeler şehrinizle ilgili hangi bilgileri gösterebilir?

İnsanların yaşamları boyunca ilişki içerisinde oldukları ve etkileşimde bulundukları fiziki, sosyal, ekonomik ve kültürel ortama **Doğal Ortam (çevre)** adı verilir. Doğal ortam içerisinde yer alan, oluşumunda insan etkisinin bulunmadığı her şeye **Doğal Unsur** adı verilir.

İnsanlar her zaman bulunduğu ortam ile iç içedir. Doğanın insanlara sunduğu imkânlar, bölgelere göre değişiklik gösterir. Doğal unsurların dünyadaki dağılımı ise insan yaşamı ve faaliyetleri üzerinde doğrudan etkilidir. Örneğin; İklim şartlarından dolayı kutuplarda yaşayanlar kalın giysiler giyerken, ekvatorda yaşayanlar daha ince giysi giyerler.

Ülkemizde kurak ve yarı kurak olan İç Anadolu Bölgesinde **kerpiç evlere** rastlanırken, taşın daha çok bulunduğu Akdeniz Bölgesinde taş evlere; yağışın fazla olduğu, geniş ormanlık alanlara sahip Karadeniz Bölgesinde ise ahşap evler daha yaygındır.

Görsel 85: Osmaniye yöresinde eskiden yaygın olarak görülen kerpiç ve taşevler

Çevrenizde de yukarıdaki görsellerdekine benzer evler var mı?

Yaşadığımız şehir Osmaniye'nin iklim, yer şekilleri ve bitki örtüsü burada yaşayan insanların yaşamlarını doğrudan veya dolaylı olarak etkilemiştir. Ülkemizin en verimli ovalarından biri olan Çukurova'da, sulama imkânlarının ve ılıman iklim koşulları nedeniyle yılda iki kez ürün alınabilmesine imkân sağlamış ve ilimizin önemli bir **tarım merkezi** haline gelmesinde etkili olmuştur.

Osmaniye'de coğrafi koşulların elverişli olması tarım ve hayvancılığı geliştirmiş, ürün çeşitliliğini artırmış ve ekonomik faaliyetleri çeşitlendirmiştir.

Ülkemizde **yer fıstığı** en çok ilimizde yetiştirilmektedir. Bu nedenle yer fıstığı, “**Osmaniye Fıstığı** “ olarak da anılmaktadır. Kadirli’de turp üretiminin fazla olması nedeniyle “**Kadirli Turpu**” olarak tanınmaktadır. Ekonomik değeri yüksek olan **Hasanbeyli Kirazı** ve **Domatesi** özel bir yere sahiptir.

Osmaniye’de Akdeniz iklimi görülmesinden dolayı Akdeniz ikliminin en önemli bitki örtüsü olan zeytin ve turunçgiller de üretilmektedir. Zeytin üretimi son yıllarda hızla artmıştır. Zeytinden zeytinyağı çıkarılır ve sofralık olarak tüketilir.

Görsel 86: Sulama kanalı

Görsel 87: Susam tarlası

Yukarıdaki görselde sulama olanaklarının gelişmesi ile tarım ürünleri çeşitliliğinin artması arasında nasıl bir ilişki vardır?

Mısır ve buğday, ilimizde üretilen diğer önemli ürünlerdir. Buğdaydan elde edilen un ile hamur işleri ve yine buğdaydan elde edilen bulgur ve **döğme buğdayı** ile yapılan yemekler yöremizde yemek kültürümüzü zenginleştirmiştir. Mısır daha çok hayvancılığa yönelik **yem**

amaçlı üretilmektedir. Coğrafi şartların uygunluğu insanların doğa ile etkileşimini artırmış, tarım ve hayvancılığın gelişmesine katkıda bulunmuştur.

Osmaniye’de **Akdeniz iklimi** görüldüğü için yazları sıcak ve kurak kışları ılık ve yağışlıdır. Ortalama sıcaklıklar yurdumuzun diğer bölgelerine göre daha yüksektir. Yaz sıcaklıkları hissedilir derecede yüksek iken kış ayları da ılık geçer. İlimizin denize yakın, yükseltisinin az olması gibi nedenler ilimizde yaşayan insanların **giyim kuşam kültürünü** de etkilemiştir. Yaz mevsiminde pamuklu, ince, açık renkli, insanı serin tutan kıyafetler tercih edilmektedir. Kış mevsiminde çok kalın olmayan yünlü kıyafetler tercih edilir.

Görsel 88: Erkek şalvarı

Görsel 89: Kadın şalvarları

Osmaniye’de geleneksel olarak şalvar kültürünün yaygın olmasının sebebi nedir?

İlimizde **barınma kültürü** de coğrafi şartların sunduğu imkânlarla göre şekillenmiştir. Akdeniz mimarisinin geleneksel evlerinden olan taş evler ilimizde de görülmekte olup, aynı zamanda farklı malzemelerle de evler inşa edilmiştir. Taşın yanı sıra kerpiç evler; alt katı taş veya kerpiç, üst katları ahşap evler ilimizde görülmektedir. Günümüzde ise geleneksel ev yapım teknikleri değişmiş modern inşaat teknikleri ve malzemelerle çok katlı konutlar inşa edilmeye başlanmıştır.

Görsel 90: Modern binalar

Görsel 91: Toki konutları

Adana, Hatay, Kahramanmaraş ve Gaziantep gibi büyük şehirlere ile komşudur. Bu nedenle bu şehirlerimizle ekonomik ve kültürel etkileşim halindedir.

Osmaniye'nin eski haliyle günümüzdeki hali arasında hangi farklar olabilir?

Etkinlik 1:

Siz de arkadaşlarınızla kendi aranızda grup oluşturarak çevrenizde bulunan malzemelerden bir ev maketi hazırlayın.

Etkinlik 2:

Okulunuzun bir köşesine şehrinizde bulunan maddi ve manevi kültür öğelerini barındıran bir bölüm oluşturunuz. Bu konuda okuldaki bütün öğrencilerden uygun şekilde yardım alabilirsiniz.

Aşağıda verilen kelimeleri boş bırakılan yerlere doldurunuz.

Coğrafi özellikler - Yerfıstığı - Açık renkli ve ince - un ve bulgur - Taş

- 1 -Osmaniye, ülkemizdeen çok yetiştirildiği ilimizdir.
- 2-Buğdaydan elde edilen veyemek kültürümüzü şekillendirmiştir.
- 3-Geleneksel Osmaniye mimarisinde.....kullanılarak evler inşa edilmiştir.
- 4-Osmaniye'de tarım ve hayvancılığın gelişmiş olması.....ile açıklanabilir.
- 5-Yaz mevsiminde sıcaklığın fazla olması nedeniyle insanlar ve kıyafetler tercih eder.
- 1-Doğal ortam nedir?
.....
- 2-İlimizde geleneksel mimaride hangi malzemeler, neden kullanılmıştır?
.....
- 3-İlimizin coğrafi koşulları hangi tarım ürünlerinin yetiştirilmesine imkân sağlamıştır?
.....
- 4- İlimizde insanlar kış mevsiminde neden çok kalın olmayan kıyafetler tercih ederler?
.....

DEMOGRAFİK YAPI (nüfus)

Ş.3.3. Yaşadığı şehrin demografik yapısını açıklar.

Yaşanılan şehirdeki nüfusun yaş grupları, cinsiyet ve çalışanların ekonomik faaliyet kollarına göre dağılımına yer verilir. Yaşanılan şehirdeki nüfusun dağılışına etki eden başlıca faktörlere yer verilir.

Osmaniye ilinde 538759 kişi yaşamaktadır. Nüfusun 272.242'si erkek, 266.517'si kadındır. Nüfusun %50,53'si erkeklerden,%49,47'si kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde yaşayan nüfusun %77,28'i şehirlerde %22,72'i köylerde yaşamaktadır (TÜİK 2019).

Görsel 92: Karaçay yürüyüş parkı

Osmaniye'de nüfusun dağılışına iklim ve yeryüzü şekilleri etki etmiştir. Nüfus tarıma elverişli ova ve ova kenarlarında toplanmıştır. Yazların sıcak olması nedeniyle **yaylacılık** gelişmiştir. Özellikle sıcak yaz aylarında yaylalara yoğun **mevsimlik göçler** yaşanmaktadır. Örneğin şehir merkezine 20 kilometre mesafede yer alan Zorkun Yaylası'nın nüfusu Temmuz ve Ağustos aylarında 60-70 bine kadar çıkmaktadır.

Osmaniye'de Nüfusun İlçeleri Dağılımı 31.12.2019		
İl	İlçe	Nüfus
Osmaniye	Bahçe	22.155
Osmaniye	Düziçi	84.133
Osmaniye	Hasanbeyli	4.782
Osmaniye	Kadirli	125.083
Osmaniye	Merkez	268.647
Osmaniye	Sumbas	13.840
Osmaniye	Toprakkale	20.119
Osmaniye	Toplam	538.759
Kaynak: TÜİK		

Görsel 93: Osmaniye ilçe nüfusları

Kadirli ve Düziçi'nin nüfusu diğer ilçelerden neden daha fazla olabilir?

Osmaniye ilinde çalışan nüfusun ekonomik faaliyet kollarına dağılımı:

Tarım (%)23,7 Sanayi (%)24,5 Hizmetler (%)51

2015 yılı il nüfusları verilerine göre Osmaniye 538.759 kişi ile 40. sırada yer almaktadır.

Osmaniye son 50 yıl içerisinde uygun iklim koşullarına, verimli topraklara ve doğal kaynakların zenginliğine uygun olarak gelişen ekonomik seviyesiyle ülkemizde sürekli göç alan iller arasındadır. Yüzölçümü itibariyle ülkemizin en küçük illeri arasında yer almasına rağmen kilometreye düşen nüfus yoğunluğu açısından Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Görsel 94: Osmaniye'nin nüfusu

Görsel 95: Yaylaya göç

”Mayıs gelince yüzünü yaylaya dönmek” deyiminden ne anlıyorsunuz?

OSMANİYE VE DOĞAL AFETLER

3.4 Yaşadığı şehirde karşılaşılabilecek doğal afetleri araştırır.

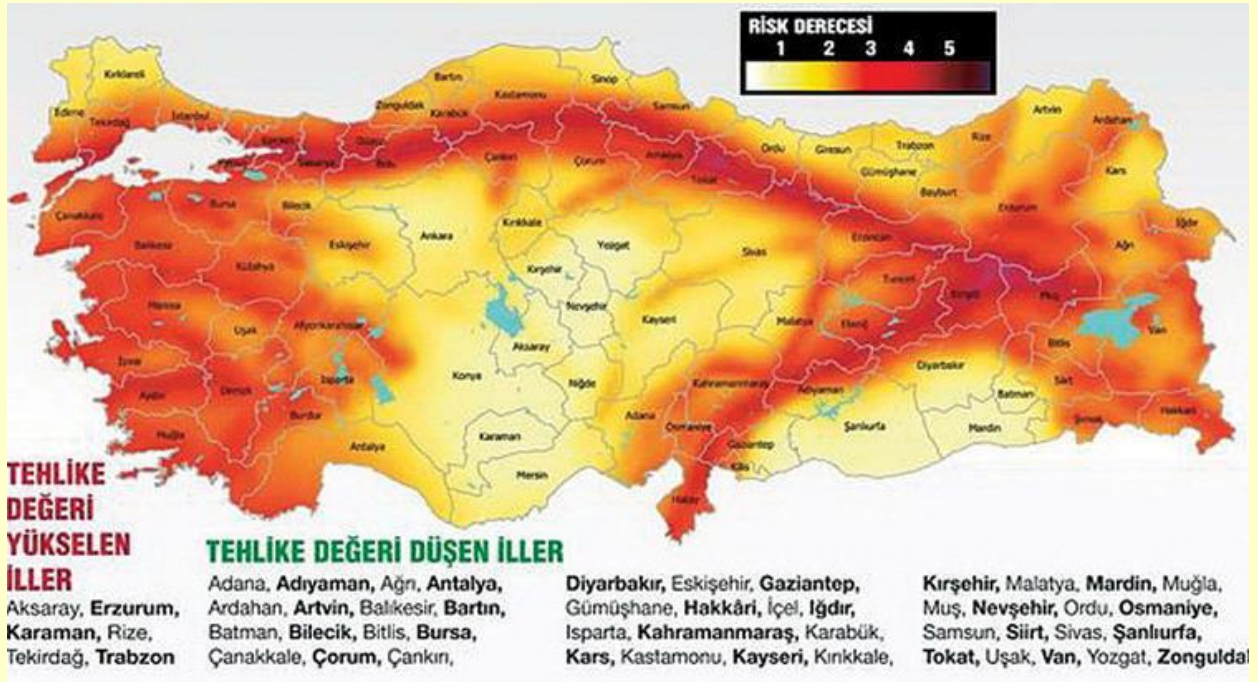
Hazırlık Çalışmaları

S.1. Haberlerde ve medyada en çok duyduğunuz, gördüğünüz doğal afetler hangileridir?

S.2.Osmaniye’de hangi doğal afetlerin görülme olasılığı daha fazladır?

İnsanlara zarar veren can ve mal kaybına yol açan doğal olaylara **doğal afet** denir. Örneğin deprem, heyelan, fırtına, çığ, sel, don, kuraklık orman yangını vb. Ülkemizin çeşitli bölgelerinde örneklerini verdiğimiz bu doğal afetler zaman zaman yaşanmaktadır. Şimdi yaşadığımız şehir Osmaniye’de hangi doğal afetlerin yaşandığını hep beraber öğrenelim. Ne dersiniz?

Deprem, yer kabuğu içindeki kırılmalar nedeniyle ani olarak ortaya çıkan titreşimlerin dalgalar halinde yayılarak, geçtiği ortamları ve yer yüzeyini sarsma olayıdır. Depremi nasıl oluştuğunu, deprem dalgalarının yerküre içinde ne şekilde yayıldıklarını, ölçü aletlerini, deprem ölçme yöntemlerini, deprem kayıtlarının değerlendirilmesini inceleyen bilim dalına "**Sismoloji**" denir.

Görsel 96: Türkiye deprem risk haritası

Şehrimiz Osmaniye 1. 2. ve 3. derece deprem bölgeleri ne ayrılmıştır. Zaman zaman Osmaniye’nin merkezinde ve çevresinde yaşanan depremler insanlara korku dolu dakikalar yaşatır. Şehrimizde **Afet ve Acil Durum Yönetimi (AFAD)** sık sık deprem tatbikatları yapmaktadır. Okullarımızda da deprem tatbikatları yapılmakta ve bu konuda gerekli tedbirler alınmaktadır.

Görsel 97: Sismograf (Deprem ölçer)

Sismograf ilk defa yer hareketlerinin kuvvetini ölçmek amacıyla çalışmalar yapan Alfred Richter tarafından bulunmuştur. Bugün ülkemizde meydana gelen depremlerin takibi **Kandilli Rasathanesi**'nden yapılmaktadır.

Osmaniye'de korkutan deprem **HABERLER**

Kandilli Rasathanesi'nin aktardığı bilgiye göre Osmaniye'de saat 01.30 civarında derinliği 8.3 km olan 3.2 şiddetinde deprem meydana geldi. Merkez üssü Toprakkale olan depremde can ve mal kaybı olmadı.

07.03.2019 - 01:55 | Son Güncelleme: 07.03.2019 - 01:56

Yukarıdaki deprem haberinde sizce depremin nerede meydana geldiği ve şiddeti nasıl belirlenmiştir?

Osmaniye'de sık sık küçük ölçekli depremlerin yaşanmasının sebepleri neler olabilir?

BİLGİ NOTU:

Sevgili Arkadaşlar, bir deprem bölgesinde yaşıyorsak, depremden korunmak için yapılması gerekenlerin neler olduğunu biliyor muyuz?

- 1-Yerleşim bölgeleri titizlikle belirlenmelidir. Yüksek deprem riski taşıyan yerlere konutlar yapılmamalıdır.
- 2-Yapılar, depremin etkilerine karşı dayanıklı inşa edilmelidir.
- 3-Mevcut binaların dayanıklılıkları artırılmalıdır.

Eşyalardan kaynaklanacak hasarlardan korunmak için aşağıda sayılan önlemleri almalıyız:

- 1-Dolap üzerine konulan eşyaların kayarak düşmelerini önlemek için plastik tutucu malzeme veya yapıştırıcılarla eşyalar sabitlenmelidir.
- 2-Soba ve diğer ısıtıcılar sağlam malzemelerle duvara veya yere sabitlenmelidir.
- 3-Dolaplar ve devrilebilecek benzeri eşyalar birbirine ve duvara sabitlenmelidir.
- 4-Tezgah üzerinde kayabilecek beyaz eşyalarımızın altına metal profil koyarak bunların kayması önlenmelidir.
- 5-Zehirli, patlayıcı, yanıcı maddeler düşmeyecek bir konumda sabitlenmelidir.
- 6-Gaz kaçağı ve yangına karşı, gaz vanası ve elektrik sigortaları otomatik hale getirilmelidir.
- 7-Karyolalar pencerenin ve üzerine devrilebilecek ağır dolapların yanına konulmamalıdır.
- 8-Tüm bireylerin katılımı ile (evde, iş yerinde, apartmanda, okulda) "Afete hazırlık planları" yapılmalıdır.
- 9- Evlerimizde bir deprem çantası hazır olmalıdır. Deprem çantasında bir miktar para, su, enerji veren yiyecekler, pil, fener, düdük, kişisel ilaçlar, çakı, kâğıt, kalem önemli telefon numaralarının yazılı olduğu rehber ve kolay taşınabilir bir battaniye mutlaka bulunmalıdır.

Dersinizin bitiminde depremde korunmak için öğretmeninizin gözetiminde deprem tatbikatı yapınız.

1.AŞAMA

Deprem hakkında bilgi veriniz.

2.AŞAMA

Hayat Üçgeni yapınız.

3.AŞAMA

Kontrollü şekilde toplanma alanına gidiniz

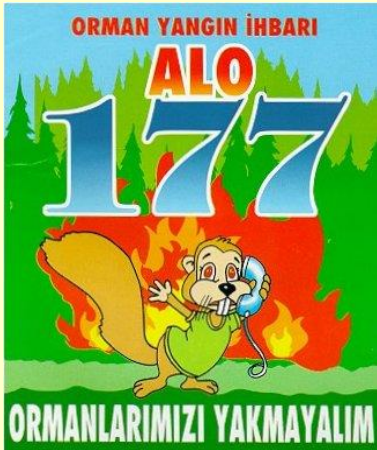
Görsel 98: Deprem tatbikatının aşamaları

İlimizde görülen doğal afetlerden biride **orman yangınlarıdır**. Orman yangını, doğal ya da insani sebeplerden ortaya çıkan, ormanların kısmen veya tamamen yanmasına neden olan olaylardır. Yıldırım düşmesi, yanardağ patlaması ve yüksek sıcaklıktan kaynaklanan doğal sebeplerle çıkan orman yangınları olduğu gibi sigara, tarımsal faaliyetler ve piknik nedenli çıkan insan kaynaklı orman yangınları da vardır. Ormanların yanması ekolojik (doğal yaşam alanı) dengenin bozulmasına sebep olur. Orman yangınları, iklim değişikliği ve kuraklığın başlıca nedenlerinden biridir. **Orman yangınlarını önlemek için aşağıdaki tedbirleri almalıyız.**

- 1-Yangın çıkma ihtimali yüksek yerleri tespit edip önlemler alınmalıdır.
- 2-Ormanda ateş yakılmamalıdır.
- 3-Sigara izmaritleri yanık olarak atılmamalıdır.
- 4-Ormanlara yangın gözetleme kuleleri yapılmalıdır.
- 5- Yangın riskinin yükseldiği kurak mevsimlerde gerek duyulursa ormana giriş ve çıkışlar yasaklanmalıdır.
- 6-Ormanlara cam ve cam kırıkları atılmamalıdır.
- 7- İnsanlara eğitici ve uyarıcı bilgiler verilmelidir.
- 8-Bir yangın durumunda 177 yangın ihbar hattına zaman kaybetmeden haber verilmelidir.

Görsel 99: Orman yangını

Görsel 100: Orman yangını ihbar hattı

Osmaniye'de orman yangını! **HABERLER**

Kadirli ilçesine bağlı Karaküçük köyü mezarlığı yakınlarındaki makilik alanda başlayan yangın kısa sürede büyüyerek ormanlık alana sıçradı. Rüzgâr nedeniyle yayılmaya başlayan yangına Kadirli Belediyesi itfaiyesi ile Kadirli Orman İşletme Müdürlüğüne bağlı ekipler müdahale etti. Kontrol altına alınan yangında 2 hektar kızılçam ormanının zarar gördüğü bildirildi. Ekiplerin bölgede soğutma çalışmaları devam ediyor.

Düşünelim Tartışalım;

1. Hiç yangın gördünüz mü?
2. Haberde bahsedilen yangının çıkış sebebi neler olabilir?
3. Yangının büyüme sebepleri neler olabilir?
4. Yangın nasıl söndürülmüş olabilir?

Görsel 101: Yangın ve deprem tatbikatı

Etkinlik 2: Orman Yangını

Şehrinizde bulunan Orman İl Müdürlüğüyle temasa geçerek fidan dikim çalışmalarına katılınız.

Görsel 102: Fidan Dikim Etkinliği

Toprak Kayması (Heyelan): Yamaçlardaki büyük toprak kütlelerinin, çeşitli nedenlerle kayarak alt taraftaki bir bölgede birikmesidir. Heyelan aşırı yağışlar nedeniyle toprağın akışkan hale gelmesi, yamaçların yol yapımı nedeniyle bozulması ve bitki örtüsünün yok olması yüzünden yaşanabilir.

Heyelan; insan ve hayvanların ölmesine sebep olabilir. Binalara zarar verir. Ulaşımı aksatır. Tarım arazilerinde hasar oluşturur.

Görsel 103: Heyelan

Görsel 104: Heyelan sonucu kapanan yol

Yukarıdaki görsellerde insanlardan kaynaklanan hatalar neler olabilir?

Osmaniye'deki heyelan: 50 ev hasar gördü **HABERLER**

Osmaniye'nin Kadirli ilçesinde etkili olan sağanağın ardından meydana gelen heyelanlar nedeniyle Kadirli-Andırın kara yolu ulaşımına kapandı. İlçedeki 50 ev, sel ve heyelan nedeniyle hasar gördü, 10 ev heyelan riski nedeniyle boşaltıldı. Osmaniye'nin Kadirli ilçesine bağlı Oruçbey köyünde etkili olan sağanağın ardından bazı bölgelerde heyelan meydana geldi, ağaçlar yola devrildi.

AFAD ve İl Özel İdare ekiplerince ilçe genelinde yapılan inceleme sonrası heyelan riski nedeniyle 10 ev boşaltıldı. Yetkililer, 50 evde ise sağanak ve toprak kayması sonucu hasar meydana geldiğini belirtti.

Heyelandan korunmak için yapılması gerekenler nelerdir?

- 1-Heyelan bölgeleri ağaçlandırılmalıdır.
- 2-Bu bölgelerde heyelanı önleyici engeller oluşturulmalıdır. Seki (taraça) yapılmalı, yamaç kenarlarına kaymayı engelleyici duvarlar inşa edilmedir.
- 3-Yol yapım çalışmaları esnasında yamaçların bozulmamasına dikkat edilmelidir.

Düşünelim Tartışalım:

1.Hiç heyelan gördünüz mü?

2.Heyelan hangi bölgelerimizde daha sık yaşanmaktadır, neden?

Sel ve Taşkın Bir bölgede toprağı belirli bir süre için, tamamen veya kısmen su altında bırakan; ani, büyük ve düzensiz su akıntılarına verilen isimdir. Akarsu veya göl gibi su kütleleri kimi zaman fazlasıyla suyla yüklenir, bunun sonucunda taşarak yatağından çıkar ve "sel" adı verilen bir doğal felakete neden olur. İlimizde sel daha çok yağışların fazla olduğu zamanlarda **Karaçay Deresi** ve Kadirli İlçemizde bulunan **Savrun Çayı** üzerinde gerçekleşmektedir.

Görsel 105: Sel Baskını

Ani sel ve su baskınları ile oluşan taşkınlar sonucu evler, köprüler tarım alanları ciddi zararlar görmektedir.

Meteoroloji'den 'sel ve ani su baskını' uyarısı **HABERLER**

Sıcaklıklar ülkeyi terk ediyor. Meteoroloji 'sağanak yağış' uyarısında bulundu. Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından yapılan son değerlendirmelere göre; Ülke genelinin parçalı, yer yer çok bulutlu, Marmara, Ege, Batı Akdeniz, İç Anadolu'nun kuzey ve batısı, Batı Karadeniz ve Orta Karadeniz'in iç kesimleri ile Adana ve Osmaniye çevrelerinin yağmur ve sağanak yağışlı geçeceği tahmin ediliyor.

Yukarıdaki haberde bahsedilen yerleri harita üzerinde gösteriniz.

Selden korunmak için yapılması gerekenler nelerdir?

- 1- Akarsu yataklarına kesinlikle konut ve iş yerleri yapılmamalıdır.
- 2- Akarsu yatakları ıslah edilmelidir. Islah çalışmaları akarsuyun doğal yatağını bozmadan yapılmalıdır.
- 3- Akarsu yatağını tıkayabilecek faaliyetlerden kaçınılmalıdır. (Dar gözleri olan köprüler inşa etmek)

Düşünelim Tartışalım:

- 1-Akdeniz bölgesinde sel baskınları hangi mevsimde daha fazla görülmektedir?
- 2-Sel ve su baskını en fazla hangi bölgelerde yaşanmaktadır?
- 3-Çevrenizde sel ve su baskınlarına karşı alınan önlemlere örnek veriniz?

Kuraklık, bir bölgede nem miktarının geçici dengesizliğinden kaynaklanan, su kıtlığı olarak tanımlanabilen doğal bir iklim olayıdır. Herhangi bir zamanda ve yerde meydana gelebilir. Kuraklık genellikle yavaş gelişir ve sıklıkla uzun bir dönemi kapsar. Kurak iklimlerin hüküm sürdüğü yerlerdeki hayvanlar ve bitkiler, nem eksikliğinden olumsuz etkilenirler. İlimiz, ülkemizin güneyinde, Akdeniz ikliminde olduğu için yaz mevsiminde sıcak ve kurak bir dönem geçirmektedir. Bazen küresel iklim değişikliklerinden dolayı kuraklık ilimizde fazlasıyla hissedilmektedir.

Görsel 106: kuraklık

Nuri PİR - Can ÇELİK / ADANA (DHA):

KİLİS 7 Aralık Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Fiziki Coğrafya Ana Bilim Dalında Araştırma Görevlisi Dr. Mehmet Ali Çelik yapılan araştırmalara göre büyük risk altındaki Akdeniz Bölgesinde kuraklık oranının arttığını belirterek "Araştırmalar, 2000'li yıllardan sonra ciddi kuraklık riskinin her 5 yılda bir yaşanılır hale geldiğini göstermektedir. Adana'da, Mersin'de hatta ilçe bazında kuraklık izleme merkezleri kurulmalıdır" dedi.

"Bitki İndeks Modelleri Kullanılarak Akdeniz Bölgesinde Kuraklık Analizi" başlıklı doktora tezinde, bölgedeki kuraklığı işleyen Dr. Mehmet Ali Çelik, Adana'nın ülkenin en önemli su ve tarım merkezleri arasında olduğuna vurgu yaptı. Kuraklığın yağış ve nem eksikliği anlamına geldiğini belirten Çelik, "Bu bağlamda Adana'da kuraklığın tahmini konusunda önceden yapılan analizler tarımsal verimlilik, tarımsal üretim, gıda arzı ve sulak alanların yönetimi konusunda çok büyük önem arz ediyor" diye konuştu.

'KURAKLIKTAN KAÇIŞ YOK'

Kuraklığın diğer doğal afetlerle bir tutulamayacağını belirten Çelik, "Kuraklıkla diğer afetler arasında önemli farklar bulunmaktadır. Mesela deprem. Fay hattı geçen bir yerin çevresine yerleşim yeri kurmayarak deprem riskini azaltabilirsiniz. Ama kuraklıktan kaçış yoktur. Kuraklığı önlemek adına önceden tahminin önemi büyüktür. Böylece kuraklık afetinin yaratacağı hasar azaltılabilir" dedi.

İnternet haberinde “Kuraklıktan Kaçış Yok” ifadesi neden kullanılmış olabilir, tartışınız.

Su tasarrufu sağlamak için neler yapılabilir?

Kuraklıktan korunma yolları nelerdir;

- 1- İnsanlar, kuraklık nedenleri ve sonuçları hakkında bilgilendirilmelidir.
- 2- Çevre korunmalı ve su kaynakları israf edilmeden kullanılmalıdır

Etkinlik 3: Kuraklık

Susuzluk tehlikesine dikkat çekmek için dövizler hazırlayınız ve teneffüste okul bahçesinde dolaştırarak diğer öğrencilerin dikkatini su israfının tehlikelerine çekiniz

SIRA SİZDE

Aşağıdaki bilgilerin doğru cevaplarını X şeklinde kutucuğa işaretleyiniz

	DEPREM	HEYELAN	YANGIN	SEL	KURAKLIK
En yıkıcı doğal afettir					
Daha çok yaz aylarında görülür					
Eğimli ağaçsız yamaçlarda aşırı yağışlar sonucu oluşur					
Uzun yıllar süren yetersiz yağışlarla oluşur					
Dere yataklarının taşması sonucu oluşur					

OSMANİYE İLİNİN İDARİ YAPISI

3.5. Yaşadığı ilin dünden bu güne idari yapısını tanıır.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI:

Osmaniye ismi tarihte başka hangi isimlerle anılmaktadır? Araştırınız. Sancak ve vilayet kelimelerinin anlamları nelerdir?

İlimiz Osmaniye ,”Cebelibereket Sancağı“adı ile 1877 yılında Nur (Gâvur) Dağlarının asayişini sağlamak için kurulmuştu. Osmanlı idari teşkilatının bir parçası olan sancak, vilâyetten küçük ve kazadan büyük bir idarî birimdi. Liva da denilen sancaklarda Tanzimat’a kadar Sancakbeyi denilen mülki-asker bir şahıs bulunurdu. Osmanlı Devletinin XIX. yy.ın son çeyreğinde merkezi otorite tamamen bozulmuş Osmaniye ve çevresinde asayiş yeni den sağlamak ve aşiretleri itaat altına almak amacıyla derviş Paşa komutasında Fırka- İslâhiye adı altında bir birlik görevlendirilmiştir.

Derviş Paşa önce Hatay ve çevresini iskân etmiş daha sonra da Osmaniye ve çevresine gelerek yöredeki aşiretleri Hacı Osmanlı köyü ve civarına iskân etmiştir. “Yeni Vilayetler Nizamnamesi”ne göre 1866 yılında bu bölgedeki yerleşim birimi Osmaniye kazası olarak teşkilatlanmıştır. Bu kazaya Ulaşlı, Tecirli, Cerit, Karayığit ve Ağyazı nahiyeleri bağlanmıştır. Osmaniye kazası bu şekilde Payas (Üzeyir) Cebel-i Bereket Sancağına ve o da Halep eyaletine bağlanmıştır.

Payas Sancağı 1874’te Yarpuz taşınmış ve Osmaniye Cebel-i Bereket Sancağı adını almıştır.

Osmaniye-Payas-Hassa-Bulanık-Bahçe ve Yarpuz Kazaları Cebel-i Bereket sancağına bağlanmıştır.

Tanzimat’tan sonra ise sancaklarda mutasarrıf adı verilen ve askerî yönü olmayan mülki memurlar yer aldı. II. Meşrutiyet ile Osmaniye Cebel-i Bereket Sancağı Yarpuz’dan Osmaniye merkeze taşınmıştır. Yukarıda adı geçen idari yapı 1924 yılına kadar devam etmiştir. Sancak merkezinin Osmaniye’ye taşındığı sırada nüfusu 7000 civarındadır.

Osmaniye geçirdiği bütün dönemlerde değişik kavimlerin işgal ve istilasına uğramıştır. En son 1. dünya savaşında önce İngiliz sonrada Fransızların işgaline uğramış, çetelerimiz direnmiş Ankara antlaşmasından sonra Fransızlar 7 Ocak 1922 ‘de Osmaniye’den çekilmişlerdir. İlimiz, 1923’te Cumhuriyetin ilanından sonra sancakların, vilayete dönüştürülmesiyle “ Cebelibereket Vilayeti” adını almıştır. 1 Haziran 1933 yılına kadar il olan Osmaniye, bu tarihte ilçeye dönüştürülerek Adana iline bağlanmıştır. 24.10.1996 gün ve 4200 sayılı kanun ile yeniden il olmuştur.

İL YÖNETİMİ

Merkez teşkilata bağlı en büyük yönetim birimine il denir. İllerde yönetme görevini “**Vali**” üstlenmektedir. Vali ilde, adli ve askeri kuruluşlar dışında, bakanlıklarda ve kamu kuruluşlarında çalışan tüm personelin en büyük amiridir. İlde hem devleti hem de hükümeti temsil eder. Bununla birlikte ilin yönetiminden her bakana karşı ayrı ayrı sorumludur. Bakanlar, bakanlıklarına ait işler için valilere emir ve talimatlar veririler. Bakanlıkların illerde görevlerini yerine getirebilmeleri için il müdürlükleri kurulmuştur.

Bunların başında **il müdürleri** bulunur. İl müdürlükleri tamamen valinin emri altındadır. İl müdürleri işlerin yürütülmesinden valiye karşı sorumludurlar.

Bunun dışında il idare kurulu valiye, il yönetiminde yardımcı olan bir organdır. 5442 sayılı Kanuna göre il idare kurulu, valinin başkanlığı altında hukuk işleri müdürü, defterdar, milli eğitim, bayındırlık, sağlık ve sosyal yardım, tarım ve veteriner müdürlerinden oluşmaktadır. Şehrimizin ilk valisi Ümit KARAHAN’dır.

İLÇE YÖNETİMİ

İl yönetiminin bir alt kademesi ilçedir. İlçe genel idaresinin başı kaymakamdır. Kaymakam, valinin yönetimi ve denetimi altındadır. Bununla birlikte kaymakam da vali gibi adli ve askeri örgütler hariç olmak üzere bakanlık örgütleri eliyle çalışır.

İlde olduğu gibi ilçede de kaymakamın başkanlığında idare kurulu görev yapmaktadır. İl İdaresi Kanununa göre bu kurul kaymakamın başkanlığında yazı işleri müdürü, mal müdürü, hükümet hekimi, milli eğitim müdürü, tarım ve köy işleri müdüründen oluşmaktadır.

Osmaniye’de toplam kaç kaymakam görev yapmaktadır?

YEREL YÖNETİMLER

İl, ilçe ve köylerde çöplerin toplanması, yol bakım ve onarım çalışmalarının yapılması, su ihtiyacının giderilmesi gibi hizmetleri sunmak amacıyla kurulmuş yönetim birimlerine yerel yönetim denir. Yerel yönetimler;

1-BELEDİYELER

İl, ilçe ve beldelerdeki devlete bağlı kurumlardan biride belediyelerdir. Belediyeler il, **ilçe ve beldelerde temizlik, aydınlatma, su, toplu taşıma ve esnafın denetimi gibi kamu hizmetlerini yerine getirir**. Belediye yönetiminin başında belediye başkanı bulunur Belediyenin yönetim organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır. Türkiye’de iki tür belediye vardır. İl, ilçe, belde belediyeleri ve yalnızca büyükşehirlerde kurulan büyükşehir belediyeleridir. Osmaniye’nin ilk belediye başkanı Haydar KILIÇARSLAN’dır.

Osmaniye’nin ilk belediye başkanı ile son belediye başkanının sorumlulukları arasında farklar ne olabilir?

2-İL ÖZEL İDARESİ:

İl özel idaresi 2005 tarihli 5302 sayılı Kanunda, il halkının mahalli ve müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi olarak tanımlanmaktadır. İl özel idaresinin görev alanı tüm il sınıridır.

3-KÖY YÖNETİMİ:

Nüfusu 2000'den az olan yerleşim yerlerine köy denir. Ülkemizde bulunan en küçük yönetim birimidir. Köy yönetiminin başında muhtar bulunur. Köylerin yönetimi 1924 tarihli 442 sayılı Köy Kanununa göre olmaktadır. Köy yönetimi, muhtar, köy derneği ve köy ihtiyar meclisi olmak üzere üç organdan oluşur. Osmaniye’de 160 adet köy bulunmaktadır.

Etkinlik 4:

Okul idaresi gözetiminde çevrenizde bulunan yetkili görevlileri makamında ziyaret edip onlardan işleri hakkında bilgi alınız. (Muhtar, Kaymakam, Vali, İl-İlçe Emniyet Müdürü, Belediye Başkanı, diğer Kurum Müdürleri vb.)

OSMANİYE’NİN İLÇELERİ

KADIRLI 1.497 km² yüzölçümü ile Osmaniye ilinin en büyük ilçesidir. Kadirli'nin merkeze uzaklığı 46 km'dir. İlçenin nüfusu 125 083 kişidir.(2019). Denizden ortalama yüksekliği 96 metredir. Antik dönemlerdeki adı Flavias' tır. Kadirli İlçesinde çok eski çağlardan beri çeşitli uygarlıklar yaşamıştır.

Aslantaş Baraj gölü kıyısında bulunan Domuz tepe’ deki Neolitik çağa(Cılalı taş Devri, M.Ö 7000- 6000), Son Kalkolitik çağa ve İlk Tunç çağına (M.Ö. 4000-3000) ait kalıntılar bulunmaktadır. İlçenin bulunduğu coğrafyayı tarih boyunca sırasıyla Kizzuvatna Krallığı,

Hititler, Asurlar, Kilikyalılar, Romalılar, Bizanslılar, Büyük Selçuklular, Dulkadiroğluları ve Osmanlılar yönetmiştir.

Kadirli yöresine 7. Yüzyılda Müslüman orduları, Abbasiler ve Selçuklular dönemlerinde de Türkler girmişlerdir. 1515 yılında Osmanlı Padişahı Yavuz Selim Kadirli'yi Osmanlı topraklarına katmıştır. Osmanlı döneminde Maraş Beylerbeyliğine bağlı bir sancak (Kars-ı Maraş, Kars-ı Zül Kadriyye) olan Kadirli 1865 yılına kadar Mütesellimlikle (kaymakamlıkla) idare edilmiş, 1865 yılında ilçe haline getirilmiş ve 1872 yılında merkezde belediye kurulmuştur.

Şehre Osmanlı döneminde “**Kars-ak-eli**”, “**Pazaryeri**” ve “**Kars Pazarı**” gibi değişik adlar verilmiş, İlçe 1928 yılında Kadirli adını almıştır.

Kadirli 1. Dünya Savaşı sonunda 14 Mart 1919 da Ermeni ve Fransızlar tarafından işgal edilmiş; 7 Mart 1920 de ise düşman işgalinden kurtulmuştur.

Turp diyarında hasat başladı

HABERLER

21 Kasım 2018 Çarşamba, 10:28 | Güncelleme: 21 Kasım 2018 Çarşamba, AA

Türkiye'nin turp üretiminin yüzde 70'ini karşılayan Osmaniye'nin Kadirli ilçesinde üretim alanları geçen seneye göre daralırken üreticiler hava sıcaklıklarının mevsim normallerinde seyretmesi nedeniyle rekolte ve verimin iyi geçmesini bekliyor.

Yukarıdaki haberde turp üretiminin artmasının sebebi nedir?

Görsel 107: Turp Hasadı

Geçim kaynakları genelde tarım ve hayvancılıktır. Tarımı yapılan ürünlerde: buğday, mısır, arpa, fıstık, soya, turp ve yerfıstığı ilk sıralarda yer alır. **Turp Yetiştiriciliğinin Türkiye’de doğduğu** yer Kadirli Göztaş (Nürfet) köyüdür. Kadirli, Türkiye’nin turp ihtiyacının %70’ini karşılar. İlçede her yıl çeşitli etkinliklerle **Turp Festivali** yapılmaktadır.

Görsel 108: Kadirli Turp ve Sucuk Festivali

Turp ve Sucuk Festivalinin Kadirli’de yapılması ilçeye neler kazandırmaktadır? Belirtiniz.

Osmaniye’de 2 ton sucukla festival Kadirli ilçesinde ekmek arası sucuk festivalinde 20 bin kişiye ...

Güncelleme: 27 Ocak 2019 Pazar, 19.00 İHA

Osmaniye'nin Kadirli ilçesinde bu yıl 5'inci düzenlenen Geleneksel Sucuk Ekmek Festivalinde 20 bin kişiye 2 ton sucuk ekmek ikramı yapıldı. **HABERLER**

DÜZİÇİ, il merkezine 32 km mesafededir. İlçenin nüfusu 84133’dir.(2019) Düziçi'nin tarihi kökenleri tam olarak aydınlatılmış değildir. Buna rağmen Düziçi'nin en eski dönemi hususunda çeşitli görüşler bulunmaktadır. Bu görüşlerin en önemlisi, Hititlere dayanmaktadır. **Haruniye**, şimdiki ismi ile Düziçi ilçesi, Büyük Abbasi Halifesi Harun Reşit'in uç beyi olan Faraç Bey tarafından 699 yılında kurulmuştur.

Faraç Bey bugünkü Kurtbeyoğlu mahallesinde bir kale inşa ettirerek burayı yerleşim merkezi olarak seçmiştir. Kaleye “Harun-ür Reşit Kalesi” ismi verilmiş ve yörenin adı da

Haruniye olmuştur. Haruniye idari bakımdan Maraş Sancağı'na bağlı Bahçe ilçesinin nahiyesi konumunda iken 1878 yılında Adana iline bağlanmıştır.

1954 yılında Hacılar beldesi, 1957 yılında Haruniye Beldesi, belediye olmuşlardır. Bu iki belediye 29.11.1983 yılında birleşip Düziçi ismini aldı ve Adana'ya bağlı bir ilçe oldu. Osmaniye'nin 1996 yılında il olmasından sonra Düziçi Osmaniye'ye bağlanmıştır.

İlçenin ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayanır. İlçede bulunan Haruniye Kaplıcaları sağlık turizmi için önemli bir yere sahiptir.

Görsel 109: Düziçi Teleferik Projesi

Yukarıda bahsedilen teleferik projesi tamamlandığında ilçeye ne tür katkılar sağlayacaktır?

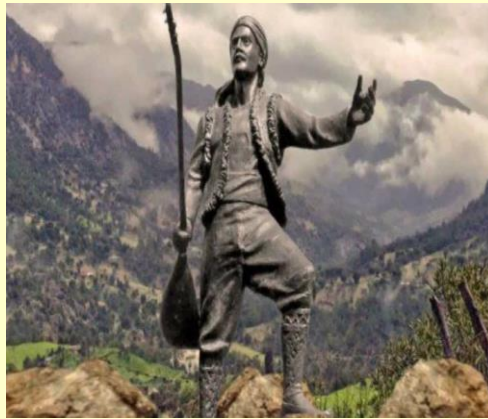
Görsel: 110 Yerfıstığı

Görsel 111: Düziçi Haruniye Kaplıcaları

Görsel 112: Düziçi Sabun Çayı Mesire Alanı

Görsel 113: Halk Ozanı Karacaoğlu

Görsel 114: Düziçi'nde bulunan Karacaoğlan Mezarı

Karacaoğlan hakkında neler biliyorsunuz?

Karacaoğlan'ın pek çok ilimizde mezarı neden bulunmaktadır?

BAHÇE, il merkezine 31 km mesafededir. İlçenin nüfusu 22 155 kişidir.(2019) Antik Çağda Kilikya Bölgesi içerisinde yer alan Bahçe M.Ö. 1000'lerde Kargamış Hitit Krallığının sınırları içerisinde olup, bir kale kalıntısı üzerinde kurulmuştur.

Malazgirt Savaşı'ndan (1071) sonra Türkmen boylarından bazıları yöreye yerleşmişler, Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra 1335'te Ramazanoğluları Beyliğinin eline geçmiştir. 1336 yılında Memlük'ler bölgeyi hâkimiyetleri altına almışlardır. Topraklarına katılmıştır.1378 yılında Ramazanoğluları Beyliği bölgeyi yeniden ele geçirmiş, tarım ve hayvancılığı geliştirmiş ve yollar inşa etmiştir. Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi sırasında Bahçe ve çevresi Osmanlı yönetimine bağlanmıştır.

1866 yılında yapılan düzenlemelerle Bahçe, Halep vilayetinin Maraş sancağına bağlı bir kaza yapılmıştır. Ardından da 1878'de Adana Vilayetinin Cebel-i Bereket (Osmaniye) Sancağına bağlanmıştır.

Cumhuriyetin ilanından sonra 1933'te belediye teşkilatı kurulmuş ve Adana'ya bağlı ilçe konumuna getirilmiştir. Osmaniye'nin 1996'da il olması üzerine de Adana'dan ayrılarak Osmaniye'ye bağlanmıştır.

Görsel 115: Bahçe İlçesi Genel Görünüm

Görsel 116: Bahçe İlçesinden Görünümler

Bahçe denilince akla ilk gelen şeyler nelerdir?

İlçede orta ölçekli bir kimya fabrikası ve çeşitli markalar adı altında su işleme tesisleri bulunmaktadır. İlçenin ulaşım ağı gelişmiştir. Demiryolu hattı, Gaziantep-Osmaniye otoyolu ve D100 karayolu buradan geçmektedir. Tarım ve hayvancılık ilçe halkının diğer önemli geçim kaynakları arasındadır.

Osmaniye Bahçe Gökçedağ (Rotor) Rüzgar Santrali Osmaniye'nin Bahçe ilçesindedir. Zorlu Enerji bağlı ortağı olan Rotor Elektrik Üretim A.Ş. tarafından işletilen santral 135 MWe kurulu gücü ile Türkiye'nin 113. Osmaniye'nin ise 3. büyük enerji santralidir. Tesis ayrıca Türkiye'nin 5. büyük Rüzgar Enerji Santrali'dir. RES'te 54 adet GE rüzgar türbini kullanılmıştır. Osmaniye Gökçedağ RES ortalama 388.865.478 kilovatsaat elektrik üretimi ile 117.482 kişinin günlük hayatında ihtiyaç duyduğu (konut, sanayi, metro ulaşımı, resmi daire, çevre aydınlatması gibi) tüm elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilir.

TOPRAKKALE, il merkezine 12 km mesafededir. İlçenin nüfusu 20 119 kişidir. (2019) Osmaniye, Adana ve Hatay illerini birbirine bağlayan kara yollarının kesişme noktasında yer alır. **Toprakkale adını**, kendi sınırları içerisinde bulunan kaleden almıştır. Güneybatısı dağlarla çevrili olan ilçenin kuzey ve doğu yönleri göz alabildiğince ovadır. İlçede tarım ve hayvancılık yapılır. Osmaniye organize sanayi bölgesi, ilçe sınırları içerisindeki Tüysüz beldesinde bulunmaktadır.

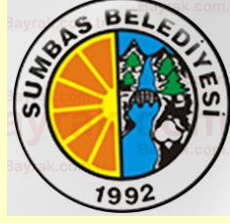
Görsel 117: Toprakkale Kalesi

Görsel 118: Toprakkale İlçesinden Görünümler

Toprakkale Kalesi'nin yapılma sebebi ne olabilir?

SUMBAS, İl merkezine 57 km mesafededir. İlçenin nüfusu 13 840 kişidir. (2019) Sumbas, 1992 yılında Karaömerli ve Araplı köylerinin birleşerek belediye teşkilatının kurulmasıyla belde haline getirilmiştir. Bu belediye olan yeni beldeye de isim olarak Sumbas adı verilmiştir. 24 Ekim 1996 tarihinde 4200 sayılı kanunla Osmaniye'nin il yapılmasıyla da Sumbas beldesi ilçe statüsünü almıştır. Halkın geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır.

Kadirli ile Kozan arasında bulunan ve eski Kars-ı Zülkadiriye Coğrafyası içerisinde yer alan “Sumbas Bölgesi” yalnız Kadirli ve Kozan değil tüm Kilikya tarihinde çok önemli bir yer tutmaktadır.

İlçe merkezinde koruma altına alınmış ve restorasyonu tamamlanmış Sumbas eski camii bulunmaktadır. İlçeye bağlı Mehmetli beldesinde Mehmetli Barajı (Kesiksuyu Barajı) olup bu baraj çevresinde Alabalık tesisleri bulunmaktadır. Ayrıca Akçataş köyü Sumbas Çayı'nın çıktığı yer içerisinde Alabalık üretim tesisi olup halka hizmet vermektedir. İlçeye uzaklığı 15 km dir.

Sumbas eski camii, Cem Kalesi Armağanlı köyündedir. Sumbas'a uzaklığı 5 km dir. Diniker Kalesi Akdam köyündedir. Sumbas'a uzaklığı 5 km dir. Yaylaları Bağdaş yaylası ve Yirce yaylasıdır.

Görsel 119: Sumbas Taşköprü

Görsel 120: Şarlak Şelalesi

Görsel 121: Bağdaş Yaylası

Sumbas hem nüfus hem de ekonomik yönden neden yeterince gelişmemiştir? Tartışınız.

HASANBEYLİ, İl merkezine 36 km mesafededir. İlçenin nüfusu 4 782 kişidir.(2019) İlçe Belediyesi 1975 yılında kurulmuştur. Dört mahalle muhtarlığından oluşmaktadır. İlçe 26.10.1996 tarih ve 4200 sayılı kanunla ilçe konumuna alınmıştır. İlçenin genel olarak yerleşim durumu engebeli arazi üzerinde olup, Bitki örtüsü çeşitli meyve ağaçları, fundalık, çam, meşe ve demircik ağaçlarından oluşmaktadır. Denizden yaklaşık 800 metre yükseklikte olan ilçe yazları Osmaniye'nin yaylalarından biri durumundadır. Ayrıca yazları 5000 kadar nüfusa ulaşan Almanpınarı adlı bir yaylası da olan Hasanbeyli, bölgenin en güzel kiraz ve domateslerinin de yetiştiği bölge olarak tanınmaktadır.

Görsel 122: Hasanbeyli İlçesinden Görünümler

OSMANİYE’NİN BELDELERİ

BELDE: Türkiye Cumhuriyeti’nin idari yapılanmasında yönetim açısından köy ile ilçe arasında bucaktan aşağı ya da eşiti bir konumda yer alan yerel yönetim birimine verilen genel bir isimdir. Eskiden kasaba denilen yerleşim birimlerine günümüzde belde de denilmektedir. Beldeler yargı ve yürütme birimlerinin olmadığı ama sadece belediye teşkilatının olduğu yerleşim birimleridir. **CEVDETİYE** (Osmaniye Merkez) **ATALAN** (Düziçi ilçesi) **BÖCEKLİ** (Düziçi ilçesi) **ELLEK** (Düziçi ilçesi) **YARBAŞI** (Düziçi ilçesi) **MEHMETLİ** (Sumbas ilçesi) **TÜYSÜZ** (Toprakkale ilçesi)

Etkinlik 1:

Yaşadığınız ilin bir ilçesini günübirlik ziyaret ederek orada bulunan tarihi ve doğal güzellikleri gözlemleyerek bilgi toplayınız.

Etkinlik 2:

Yaşadığınız yöreyi daha da geliştirmek için proje geliştiriniz. Projenizi görsel hale getirip arkadaşlarınıza anlatınız.

Aşağıdaki soruların doğru seçeneğini işaretleyiniz.

1- Aşağıdaki şehirlerden hangisi Osmaniye’nin ilçesi değildir?

A)Kadirli B) Sumbas C)Ceyhan D)Bahçe

2-Osmaniye’nin aşağıda verilen hangi ilçesi, Büyük Abbasi Halifesi Harun Reşit’in uç beyi olan Faraç Bey tarafından 699 yılında kurulmuştur?

A)Toprakkale B) Düziçi C)Hasanbeyli D)Sumbas

3- Türkiye’nin turp ihtiyacının %70’ini karşılayan ve her yıl turp festivali yapılan ilçe hangisidir?

A) Bahçe B) Düziçi C)Sumbas D)Kadirli

4-İl, ilçe ve beldelerde temizlik, aydınlatma, su, toplu taşıma ve esnafın denetimi gibi kamu hizmetlerini yerine getiren kamu kurumu hangisidir?

A) Belediye B)Emniyet müdürlüğü C)Valilik D)Kaymakamlık

5- İllerde yönetme görevini üstlenen en büyük mülki amir kimdir?

A) Kaymakam B)Vali C)Muhtar D)Belediye başkanı

OSMANİYE’NİN KURULUŞU VE GELİŞİMİ

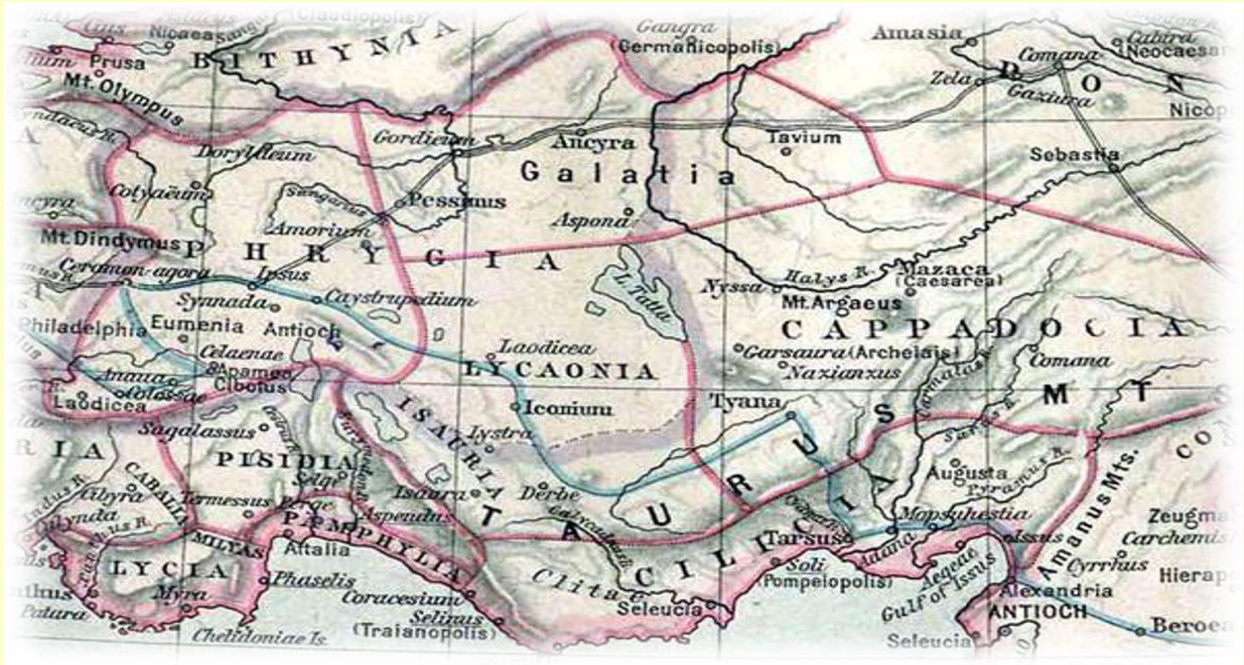
3.6. Yaşadığı şehrin kuruluş ve gelişim sürecini araştırır.

Anadolu; iklimi, akarsuları, ormanları, madenleriyle tarihin her döneminde cazibe merkezi olmuştur. Birçok devlet bu topraklara sahip olmak için birbirleriyle savaşmışlardır. Bu nedenle Anadolu pek çok istilâ ve savaşlara şahit olmuştur.

Çukurova’nın doğusunda yer alan ilimiz, İlk çağlardan itibaren Hitit, Asur, Pers, Grek, Roma, Bizans gibi devletlerin yaşamlarına sahne olmuştur. Daha sonra Emevi ve Abbasilerin yaşadığı bu topraklara, Türklerin Anadolu’yu fethinden bir süre sonra Türk aşiretleri bölgeye gelmeye başlamıştır.12. yüzyılın başlarından itibaren bölge Türk yurdu haline gelmiştir.

İlimizde İlk Çağ dönemine ait ilk yerleşim yerleri, bugün Aslantaş Baraj gölü altında kalan Domuztepe’nin güney ve batı yamaçlarında bulunan Neolitik, Kalkolitik, Tunç ve Demir çağlarına ait yerleşim yerleridir. Bu dönemlere ait diğer yerleşim yerleri ise Kadirli ilçesinde bulunan Topraktepe höyüğü, Taşlı höyük, İspir höyük, Tırmıl höyük ve Cevdetiye beldesinde bulunan Karataşlı höyüktür.

Geç Hitit Kent Krallarından Asativata (M.Ö. 8 yy.) Karatepe’de bir sınır kalesi kurmuştur. M.Ö. 5. ve 4.yy. Anadolu’ya egemen olan Persler, bölgeye hakim olmuşlardır. M.Ö. 4. yy. sonu ve M.Ö. 1. yy. ortaları arasında bölgede hâkim güç Seleukoslar’dır.

Görsel 123: Tarihi Anadolu Haritası

Roma İmparatoru Mark Antony (M.Ö. 39 – 31) tarafından yerel kral seçilen Tarkandimotos’un kurduğu ve başkent yaptığı Hierapolis-Kastabala kenti ile, Kadirli ilçesinin üzerine kurulduğu Flaviopolis kenti Roma dönemi yerleşim yerlerindendir.

Türkler, Osmaniye ve çevresine 7. yy. da Abbasi ordularıyla birlikte gelmişlerdir. Harun Reşit'in uçbeyi Faraç Bey bölgede kaleler ve yerleşim birimleri kurmuştur. Büyük Selçuklu Sultan Alparslan döneminden itibaren izlenen fetih ve iskân siyaseti, Anadolu'nun Türkleşmesini ve İslamlaşmasını sağlarken; Anadolu da baştan sona imar edilmiştir. Şehirler, kasabalar, köyler kurulmuş, yollar, köprüler, camiler, medreseler yapılarak Anadolu'ya Müslüman Türk mührü vurulmuştur. Malazgirt zaferinden hemen sonra Anadolu'ya pek çok Türkmen boyu gelmiştir. Selçuklular zamanında Anadolu'ya gelen Türklerden bir kısmı Adana Ovasına (Çukurova) inmiş ve daha sonra **Haraz** mevkiinde ilk kez köy olarak Osmaniye'yi kurmuşlardır.

Görsel 124: Akdeniz Bölge Siyasi Haritası

Memlük'ler döneminde de Osmaniye ve çevresine büyük Türk göçleri olmuştur. Kınık, Bayat ve Yüreğir aşiretleri Osmaniye ve çevresine yerleşmiştir. 12. yüzyılın sonlarında Oğuz Boylarından daha önce Antakya - Gazze (Filistin) arasında yerleştirilen Halep Bölgesindeki 40 bin Türkmen Osmaniye ve çevresine iskân edilmiştir.

Osmaniye ve çevresi 1352'de Ramazanoğulları Beyliğinin, 1517'den sonra da Osmanlı devletinin yönetimine geçmiştir. 1517 yılında Osmanlı Padişahı Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferi sonucunda Memlük Devleti'ne son verilerek Çukurova toprakları Osmanlı hâkimiyeti altına girmiştir.

Bazı araştırmacılara göre; Türklerin, Osmaniye ve çevresinde ilk büyük yerleşim yeri olarak kurduğu kabul edilen Kınık nahiyesinin bugünkü Toprakkale ilçesi çevresinde olduğu yönünde önemli bulgular vardır. Kınık nahiyesi Payas (Üzeyir) sancağına bağlı olarak 1490–1500 yılında kurulmuştur. Halkı Oğuzların Kınık boyundandır. Halkının tamamı Türk ve Müslüman'dır. Kasabanın kurulduğu yıllarda Kınık boyunun başında Göç Eri Hamza Bey bulunmaktadır. Kasabanın Kınık nahiyesi adıyla ayrı bir kanunnamesi de vardır.

Çukurova tarih boyunca birçok uygarlığın doğup geliştiği bir yer olmuştur. Sebepleri neler olabilir?

Kanuni Sultan Süleyman devrinde (1520-1566) bölgede bulunan sancak, Üzeyirli adıyla önce Zülkadriye (Maraş) eyaletine, sonraları da Halep eyaletine bağlanmıştır.

19. yüzyılda Osmanlı Devleti merkezi otoritesini yitirmeye başlamıştır. Bu dönemde Çukurova toprakları Mısır Hıdivi (Mısır valilerine verilen unvan) Mehmet Ali Paşa'nın oğlu İbrahim Paşa'ya bırakılmıştır. (1833-1840) 1840 yılında imzalanan Londra Antlaşması ile bölge yeniden Osmanlı Devleti'nin hâkimiyetine geçmiştir.

Osmaniye'nin kent tarihçesi 1865'ten sonra başlar. Osmanlı Devleti'nde 19. Yüzyılın son çeyreğinde merkezî otorite tamamen bozulmuş, Osmaniye ve çevresinde asayişî yeniden sağlamak ve aşiretleri itaat altına almak amacıyla Derviş Paşa komutasında Fırka-i İslâhiye adı altında bir birlik görevlendirilmiştir. Derviş Paşa önce, Hatay ve çevresini iskân etmiş daha sonra da Osmaniye ve çevresine gelerek yöredeki aşiretleri Hacıosmanlı Köyü ve civarına yerleştirmiştir.

"Yeni Vilayetler Nizamnamesi" ne göre 1866 yılında bu bölgedeki yerleşim birimi Osmaniye kazası olarak teşkilatlandırılmıştır. Bu kazaya Ulaşlı, Tecirli, Cerit, Karayigit ve Ağyazı nahiyeleri bağlanmıştır. Osmaniye kazası bu şekilde Payas (Üzeyir) Cebel-i Bereket Sancağı'na ve o da Halep eyaletine bağlanmıştır. Payas Sancağı 1874'te Yarpuz'a taşınmış ve 1877'de Cebel-i Bereket Sancağı adını almıştır. Payas, Hassa, Bulanık (Bahçe) ve Yarpuz Kazaları Cebel-i Bereket sancağına bağlanmıştır. **II. Meşrutiyet (1908) ile Cebel-i Bereket Sancağı Yarpuz'dan Osmaniye merkeze taşınmıştır.**

1. Dünya savaşının sonunda yenilen Osmanlı Devleti'nin bu bölgesi (Çukurova ve çevresi) Fransızlar ve bölgedeki Ermeniler tarafından işgal edilmiştir. İşgale direnen halk büyük kahramanlık destanları yazmışlardır. Ağır kayıplar veren Fransızlar, Türkiye ile 20 Ekim 1921'de Ankara Antlaşması'nı imzalayarak bölgeyi terk etmeye başlamışlardır. 7 Ocak 1922 'de Osmaniye'den çekilerek geldikleri gibi geri gitmişlerdir. Bu sebeple her yıl 7 Ocak Osmaniye'nin Düşman İşgalinden **Kurtuluş Günü** olarak kutlanmaktadır.

Görsel 125: Milli mücadele kahramanlarından Rahime Hatun Anıtı

Cebelibereket Sancağı, Gavur Dağlarının asayişini sağlamak için kurulmuştu. 30 yıl Yarpuz'da, 15 yıl da Osmaniye'de konuşlandırılmıştı. Cumhuriyetin ilanı ile idari yapılanma yeniden şekillenmiş ve Osmaniye kazası, vilayet yapılmıştır.1923'te Cumhuriyetin ilanı ile Sancakların vilayete dönüştürülmesi nedeniyle “ **Cebelibereket Vilayeti**” adını almıştır.

1 Haziran 1933 yılına kadar vilayet olan Osmaniye bu tarihte kazaya dönüştürülerek Adana iline bağlanmıştır.3 Kasım 1996 tarihinde yapılan mahalli idareler ara seçimleri öncesinde, il olması gündeme gelmiş, TBMM' de 23 Ekim 1996 tarihinde yapılan oylamada il olması karara bağlanmış, 28.10.1996 gün ve 22801 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 24.10.1996 gün ve 4200 sayılı kanun ile yeniden il olmuştur.

SIRA SİZDE

Aşağıdaki soruların doğru seçeneğini işaretleyiniz

1-Türkler, Osmaniye ve çevresine ilk kez hangi devletin ordularıyla birlikte gelmişlerdir?

- A) Emeviler B) Abbasiler C) Memlükler D) Eyyubiler

2-Selçuklular zamanında Anadolu'ya gelen Türklerden bir kısmı Adana ovasına (Çukurova) inmiş ve daha sonramekkinde ilk kez köy olarak Osmaniye'yi kurmuşlardır. Boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Haraz B) Karaçay C) Cebelibereket D) Bahçe

3- 1. Dünya Savaşının sonunda Çukurova ve çevresi hangi devlet tarafından işgal edilmiştir?

- A) İngiltere B) Rusya C) Fransa D) İtalya

4- Osmaniye'nin Düşman İşgalinden Kurtuluş Günü, ne zaman kutlanmaktadır?

- A) 5 Ocak B) 6 Ocak C) 7 Ocak D) 8 Ocak

5- Milli mücadele dönemine Osmaniye'nin kurtuluşu için mücadele etmiş kadın kahramanımız aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nene Hatun B) Rahime Hatun C) Ayşe Hatun D) Fatma Hatun

KARDEŞ ŞEHİRLER VE KOMŞU İLLER

3.7.Yaşadığı şehre komşu ve kardeş şehirlerin benzer ve farklı yönlerini araştırır.

Kardeş şehir, coğrafi olarak uzakta olan yerleşim yerlerinin kültürel ve ticari alışveriş amacıyla oluşturdıkları birlikteliklerdir. Kaydedilmiş ilk çağdaş kardeş şehir antlaşması İngiltere'nin Keighley şehri ile Fransa'nın Poix-Du-Nord şehirleri arasında 1920'de imzalanmıştır.

KUDAMATSU – JAPONYA

Japonya, Asya kıtasının en doğusunda yer alan bir ada ülkesidir. Kudamatsu, Japonya'nın "Honshū" adı verilen ana adasının batı ucunda bulunan Seto iç denizi kıyısında yer alır. Yüz ölçümü 89,44 km karedir. 57,00 kişilik nüfusa ve yıl boyunca ılıman iklime sahip bir şehirdir. Konuşulan dil Japoncadır. Halk, geleneksel Şinto dinine ve Hristiyanlığa inanır. Şehrin isminin kökeni M.S 595 yılına dayanmaktadır. Bir rivayete göre buradaki bir çam ağacına gökten çoban yıldızı düşer ve 7 gün 7 gece parlar böylece buraya **Kudamatsu**(çama düşen) adı verilir.

Kudamatsu Demiryolu araçları, petrol rafinerileri, yassı çelik ve gemi inşası gibi üretim merkezli birkıy sanayi kenti olarak gelişmiştir. Son yıllarda büyük ticari tesislerin yatırımlarıyla bir ticaret şehri olarak ta ön plana çıkmaktadır.

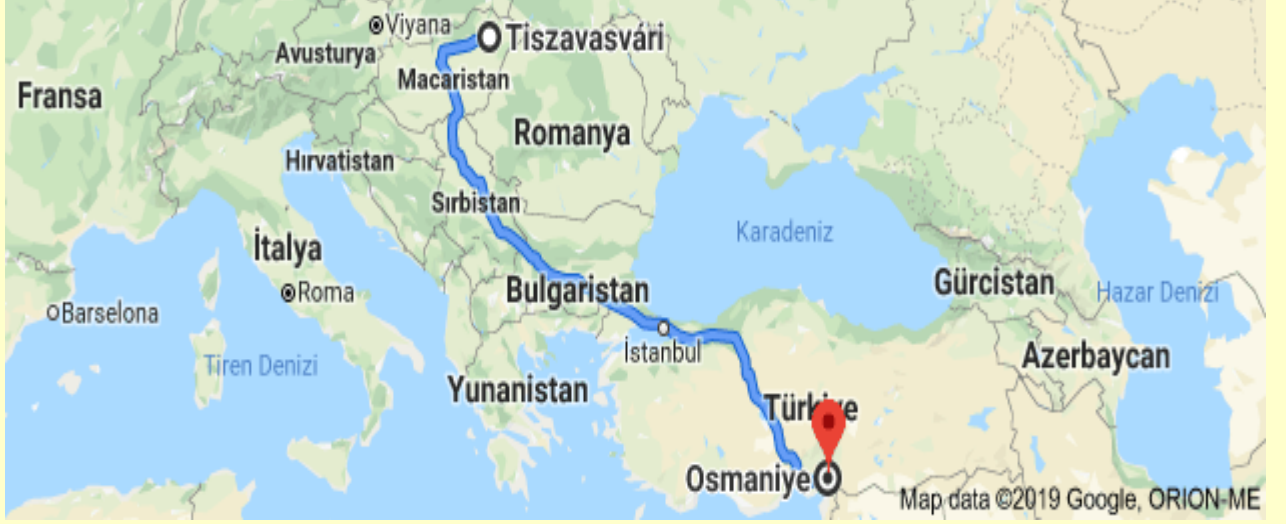
Kudamatsu, Japonya'nın en yaşanabilir kentleri arasındadır. Şehirde temiz su kaynaklarının varlığı, huzurlu ve sakin olması, büyük bir milli parka ev sahipliği yapması, onu Japonya'da yaşanabilir kentler arasına sokmaktadır.

Kente özgü Kasado Hirame (dil balığı) ve Kudamatsugyukotso Ramen (dana kemik suyunda erişte) adlı geleneksel yemekleri vardır. Badminton ve Hentbol Kudamatsu'nun önde gelen sporları arasında yer almaktadır.

TİSZAVASVARI- MACARİSTAN

Macaristan, orta Avrupa'da yer alan bir ülkedir. Ülke adını Macar Türklerinden alır. En ünlü hükümdarı Atilla olan Avrupa Hun İmparatorluğu burada kurulmuştur. **Tiszavasvari**, Macaristan'ın kuzey doğusunda Büyük Macaristan ovası içinde olan şehridir. Szabolcs-szatmar-beregilinde yer alır. Nüfusu 14.585 kişiden oluşur. Dilleri Macarcadır. Halkın büyük bir çoğunluğu Hristiyan'dır.

Macaristan'ın tamamında karasal iklim görüldüğü için Tiszasavari'de karasal iklim etkisi altındadır. Bitki örtüsü bozkırdır. Bulunduğu ilin Ukrayna, Slovakya ve Romanya ile sınırı vardır. Şehir adını 1848 Macar devrimine katılan, Macar yazar Pal Vasvari'den alır. Şehirde PalVasvari'nin anısına yapılmış olan müzesi vardır. 1820 de inşa edilen Tiszasavari kalesi en fazla ziyaretçi alan tarihi mekândır. Kale 1971 de üniversiteye dönüşmüştür. Şehrin en meşhur yemekleri; gulaş, Kaz ciğeri, paprika soslu tavuk ve balık, gundelpalacsinta isimli tatlılarıdır.

Görsel 126: Osmaniye ve Kardeş Şehri Tiszasavari Harita Gösterimi

Osmaniye'nin, Dünyanın başka şehirleriyle “**Kardeş Şehir**” olmasının Osmaniye'ye hangi yönden katkıları olabilir?

Görsel 127: Kardeş Şehir Protokolü İmzalanırken

OSMANİYE İLE NİKSİÇ “KARDEŞ ŞEHİR” OLDU

HABERLER

Osmaniye ile Karadağ'ın Niksiç Şehri, Karadağ'da düzenlenen törenle **"kardeş şehir"** oldu. Osmaniye Belediyesi ile Niksiç Belediyesi arasında imzalanan Kardeş Şehir Protokolü imza törenine Osmaniye Valisi Kerem Al, Belediye Başkanı Kadir Kara, OKÜ Rektörü Prof.Dr. Orhan Büyükalaca, OTSO Başkanı Murat Teke ve OSB Başkan Vekili Şerif Tosyalı da katıldı.

Osmaniye Belediye Başkanı Kadir Kara ile Niksiç Belediye Başkanı Veselin Grbovic, Osmaniye ile Niksiç arasındaki "Kardeş Şehir" protokolünü imzaladı. Osmaniye ile Niksiç'in Kardeş Şehir ilan edildiği törende konuşan Belediye Başkanı Kadir Kara, "Türkiye'de öz kardeşleri olan bir şehir var. Başta Belediye Başkanı olmak üzere tüm Niksiç'li kardeşlerimizi Osmaniye'de ağırlamak isteriz" dedi.

Ayrıca kardeş şehir protokolü için Karadağ'a giden Osmaniye heyeti, ilk olarak Podgorica Büyükelçiliği'ni ziyaret etti. Büyükelçilik konutunun kapısında Osmaniye heyetini karşılayan Podgorica Büyükelçisi Serhat Galip, konutta misafirlerine kahvaltı verdi. Karadağ hakkında Osmaniye heyetine bilgi aktaran Büyükelçi Serhat Galip, kardeş şehir protokolünün iki şehre ve iki ülkeye de hayırlı olmasını diledi.

Karadağ balkanlarda yer alan bir ülkedir. Ülke Adriyatik denizi kıyısında yer alır. Bu nedenle Akdeniz iklimi özellikleri görülür. Ülkenin kuzeyinde ise karasal iklim etkileri görülür. Ülkede Karadağca, Sırpça, Boşnakça, Hırvatça ve Arnavutça konuşulur. Halk Hristiyanlık dinine inanır. Niksic, Karadağ'ın ikinci büyük şehridir. Nüfusu 59000 dir. Önemli bir sanayi, kültür ve eğitim şehridir. Şehir 4. Yüzyılda inşa edilmiştir. Orijinal ismi Onogost'tur. Şehirde eski dönemlerden kalan pek çok anıt ve tarihi eser vardır. Niksic 3 doğal göle sahiptir. Bunlar; Krupac, Slano ve Liverovici gölleridir. Yaz aylarında göllerde ve çevrelerinde turizm faaliyetleri yapılmaktadır. Şehirde alüminyum ve çeşitli metal ürünleri işleyen fabrikalar vardır. En ünlü yemeği "Rastan"dır. Rastan, yeşil lahana, koyun eti, ev yapımı sosis kullanılarak yapılır. Diğer meşhur yemekleri "Kaçamak"tır yapımında patates ve peynir kullanılır. Türk Mutfağına ait börek ve baklava da aynı adla yapıp tüketilmektedir. Her yıl ocak sonu, şubat başında kutladıkları "tripun günü" adlı festivalleri vardır.

VADİLİ - KKTC

Kıbrıs Türkiye'nin güneyinde, Doğu Akdeniz'de yer alan bir ada devletidir. Vadili, Kıbrıs'ın kuzey doğusunda, Maserya ovası denilen geniş ve düzlük bir alanda kurulmuş yerleşim yeridir. Nüfusu 2.390'dır. Konuşulan dil Türkçedir. Halkın tamamına yakını Müslümandır. Vadili, Kıbrıs'ta birçok yerleşim yerinin yollarının kesişme noktasındadır. Vadili'nin iklimi Akdeniz iklimidir. Akdeniz iklimine has bitki türleri görülmektedir. Türkler Vadiliye 17.yüzyılın başında yerleşmeye başlamışlardır. Çiftçilik ve hayvancılık Vadili'nin geçim kaynakları arasındadır. Vadili'nin meşhur olan yiyecekleri arasında başta hellim peyniri gelmektedir. Diğer yemekleri ise Hellimli, Şeftali kebabı, Hırsız kebabı(Küp kebabı), Molehiya, Kolakas, Pirohuya (Kıbrıs Mantısı-Patatesli ve lor peynirli) Gullurikya, Samarella, Ceviz macunu, Paluze, Çakıstez, Pilavuna, Lalangıdır.

Etkinlik: Osmaniye'mizin kardeş şehirlerinden biri olan **TİSZAVASVARI- MACARİSTAN'da** bulunan bir okuldaki öğrencilere mektup yazınız. Bunu posta aracılığıyla o ülkedeki okula göndererek mektup arkadaşlığını geliştiriniz.

ADANA

Görsel 128: Adana İl Haritası

2019 yılı nüfus sayımına göre 2.237.940 nüfuslu Adana ili, nüfus bakımından Türkiye'nin 6. büyük şehridir. Adana'nın 15 tane ilçesi vardır. Seyhan, Yüreğir, Çukurova ve Sarıçam merkez ilçeleridir. Ceyhan, Kozan, İmamoğlu, Karataş, Karaisalı, Pozantı, Yumurtalık, Feke, Tufanbeyli, Aladağ, Saimbeyli diğer ilçeleridir. Adana ili, Akdeniz Bölgesinde bulunmaktadır. Dolayısıyla Akdeniz iklimi görülmektedir. Yaz mevsiminde hava sıcak ve kurak, kış mevsiminde ise hava ılık ve yağışlıdır. Akdeniz Bölgesinin önemli ovası olan Çukurova'nın merkezinde bulunan Adana, coğrafi yapı olarak geniş ve düz bir araziye sahiptir ve bunun sonucu olarak da tarım en büyük geçim kaynağıdır. Tarım sektörünün gelişmiş olması Seyhan ve Ceyhan Nehirlerinin varlığının bir sonucudur. Adana'da üretilen ürünlerden bazıları; buğday,

ayçiçeği, zeytin, mısır, narenciye (portakal, turunç, mandalina ve limon) baklagiller ile çeşitli meyve ve sebzelerdir. Tarım gibi hayvancılıkta, coğrafi özelliklerin elverişli olmasından dolayı gelişmiştir. Adana, Türkiye'nin sanayileşmiş ilk şehirlerindendir. Adana ticari açıdan ülke ekonomisine önemli katkı yapmaktadır. Madencilik yönünden de önemli bir şehrimizdir. En çok çıkartılan madenler krom, demir, çinko, kurşun, manganezdır.

Yemek konusunda Adana Türkiye'nin önde gelen şehirlerindendir. Yöresel yemekleri oldukça zengin olan Adana, yemeklerinde kullanılan **baharatları** ile de ünlüdür. Adana denince akla gelen ilk yemek tabi ki **Adana Kebab'tır**.

Görsel 129: Ünlü Yöresel Yemek Adana Kebab

Pek çok ilimizin yöresel yemek kültüründe bulunan bu yemeğin Adana Kebabı olarak anılmasının sebebi ne olabilir?

Diğer yöresel yemekler ve içecekler ise; Analı Kızlı, Kabak Çentme, Şalgam suyu, Karakuş Tatlısı, Bici Bici (buz ve nişasta ile yapılan tatlı) Karsambaç, Çamlıyayla (karlı tatlı), Yüksük Çorbası, Kısır, Mahlûta çorbası, Sıkma'dır.

Görsel 130: Şalgam

Görsel 131: Bici Bici (Kar şerbeti)

Görsel 132: Mahluta (Malata) Çorbası

Adana da iki tane üniversite bulunmaktadır. Bunlar; Çukurova Üniversitesi, Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesidir.

Görsel 133: Çukurova Üniversitesi Giriş Kapısı

Adana, ticari açıdan ülkemizin önemli şehirlerindendir. Havayolu olmak üzere demir yolu ve karayolu ulaşımı gelişmiştir. Şehir içi ulaşım başta belediye otobüsleri olmak üzere özel halk otobüsleri, minibüsler (dolmuşlar) ve taksiler ile sağlanmaktadır. 2010 yılından beri metro ulaşımı da kullanılmaktadır.

Adana'da birçok müze bulunmaktadır. Bunlar şöyledir; Adana Arkeoloji Müzesi, Adana Etnografya Müzesi, Adana Atatürk Evi Müzesi, Adana Sinema Müzesi, Misis Mozaik Müzesi'dir.

Görsel 134: Misis Mozaik Müzesi'nden bir Mozaik

Adana kültür ve sanat bakımından ülkemizin önde gelen şehirlerindendir. 1969 yılından beri her yıl düzenlenen Altın Koza Film Festivali bunun en büyük göstergesidir. Ayrıca 1998 yılından itibaren Sabancı Uluslararası Tiyatro Festivali ile de yerli ve yabancı tiyatro eserleri Adana'da sergilenmektedir. Uluslararası Hava Oyunları Festivali de düzenlenen diğer bir festivaldir.

Adana yöresine ait diğer ünlü yemekler nelerdir? Örnekler veriniz.

Görsel 135: Adana Portakal Çiçeği Festivali Afişi

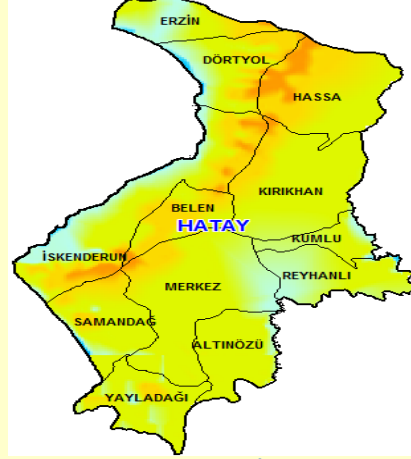

Görsel 136 Adana Film Festivali Afişi

Yukarıdaki görsellerde Osmaniye ile ilgili hangi ortak özellikler vardır?

HATAY

Görsel 137: Hatay İl Haritası

Hatay ili ülkemizin güneyinde, İskenderun körfezinin doğu kıyılarında yer alır. Batıdan Akdeniz, güney ve doğudan Suriye, kuzeybatıdan Adana, kuzeyden Osmaniye ve kuzeydoğudan Gaziantep ile çevrilidir. Hatay; Antakya, Altınözü, Arsuz, Belen, Defne, Dörtöyl, Erzincan, Hassa, İskenderun, Kırıkhan, Kumlu, Payas Reyhanlı, Samandağ ve Yayladağı ilçelerinden oluşur. 2019 tarihi itibarıyla Hatay'ın nüfusu 1.628.894'dır. Hatay 81 il içerisinde toplam nüfus bakımından 13. sıradadır.

Görsel 138: İskenderun Sahili

Hatay yeryüzü şekilleri açısından çeşitlilik gösterir. Başlıca yüzey şekilleri; dağ, plato ve ovalardan oluşur. En önemli dağlık alan Nur Dağları'dır, Amik ovası Hatay'ın önemli ovasıdır. İldeki diğer önemli ovalar ise; İskenderun körfezinin doğu ve kuzeydoğu kesiminde sıralanmış olan İskenderun, Dörtöyl, Payas ve Erzincan Ovaları ile Asi Nehri'nin denize döküldüğü yerde bulunan Asi Delta Ovası'dır.

Görsel 139: Asi Nehri

İlde yazları sıcak ve kurak, kışları ise ılık ve yağışlı karakteristik Akdeniz iklimi egemendir. Hatay ilinin en önemli akarsuyu, Asi Nehri'dir. Diğer önemli akarsular ise; Asi Nehri'nin kolları olan Küçük karaçay, Büyük karaçay, Afrin ve Karasu çaylarıdır. Amik Gölü kurutulduktan sonra ilde büyük doğal göl kalmamıştır. Balık (Gölbaşı) Gölü ve Yenişehir Gölü gibi küçük göller günümüzde de varlıklarını sürdürmektedirler. Ayrıca Yarseli ve Yayladağı baraj gölleri bulunur. Tarım yapılan alanlarda buğday, endüstri bitkileri, sebzeler, zeytinlikler, yağlı tohumlar, narenciye, meyve, tarla sebzeciliği, yem bitkileri üretimi yapılır.

İlde özellikle 1970 yılında faaliyete geçen demir-çelik fabrikasıyla birlikte, İskenderun, Dört yol-Payas çevresinde demir-çeliğe dayalı sanayi faaliyetleri yoğunluk kazanmıştır. Diğer taraftan ilde pamuk ve zeytin gibi tarım ürünlerine bağlı sanayi kolları da gelişme göstermiştir. İldeki sanayi faaliyetleri, Antakya, İskenderun ve Payas olmak üzere 3 organize sanayi bölgesinde toplanmıştır.

Görsel 140: Ülkemizin en büyük sanayi kuruluşlarından biride İskenderun Demir-Çelik Fabrikasıdır.

Hatay'da çeşitli madenler bulunmaktadır. Dört yol'da demir ve alüminyum, İskenderun'da krom ve demir, Hassa'da bakır, çinko, kurşun ve alüminyum, Kırıkhan'da demir, Altınözü'nde kükürt, Yayladağı'nda fosfat, Antakya merkezde asbest ve altın yatakları bulunmaktadır.

Hatay'da sanayi ve ticarete bağlı olarak ulaşım yolları çeşitlenmiştir. İskenderun Limanı ticaret hacmi ile ön plana çıkmaktadır. İlde havayolu ulaşımı son yıllarda gelişme göstermiştir. İstanbul, Ankara ve Kıbrıs/Lefkoşa'ya düzenli seferler yapılmaktadır.

Hatay, şifalı suları, yaylaları ve kumsallarıyla turizm potansiyeline sahiptir. Hatay yöresel yemekleri, kuzu etli patlıcan söğürme, oruk, içli köfte, tepside keklik kebabı, Hatay künefesi, Yörük kebabı, Maklube kapama, ızgara tavuk, kâğıtkebabı, çiğköfte, karışık kebab, peynirli ırmik helvası, turunç reçeli, tahinli patlıcan, aşür döğme, kabak tatlısı, tepsi kebabı, ayva tatlısı, humus, ıspanaklı börek, serimsek, zılık sarması.

Hatay'da bulunan üniversiteler Mustafa Kemal Üniversitesi ve İskenderun Teknik Üniversitesi'dir.

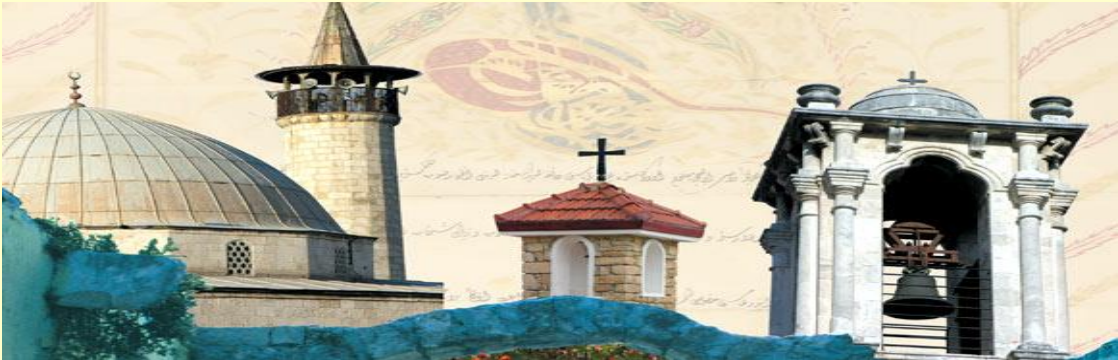

Görsel 141 Hatay Sofrası

Hatay'la özdeşleşmiş bildiğiniz yemek isimleri nelerdir?

Osmaniye yemek kültüründe yer alan hangi yemekler Hatay yöresinde de yaygındır?

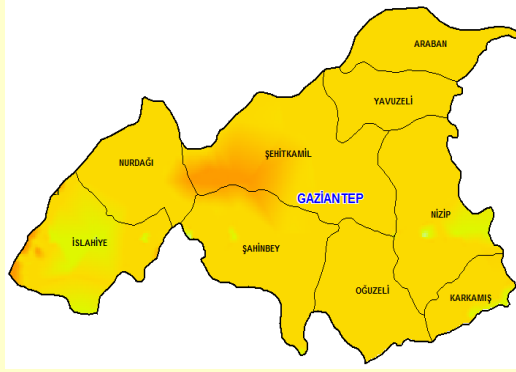
Görsel 142: Kutsal Dinlere ait ibadethaneler (Temsili Kolaj)

Hatay'da farklı inançların bir arada uyum içinde yaşaması şehrin hangi özelliğiyle ilgilidir?

GAZİANTEP

Gaziantep, halk arasındaki eski adıyla Antep, Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesi ile Akdeniz Bölgesi arasında bulunan ilimizdir. Gaziantep, nüfus bakımından Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin en büyük ilidir. Gaziantep'te nüfus 2.069.364 kişidir(2019). Türkiye'nin ise 9. en büyük ilidir. Gaziantep, Şehitkâmil, Şahinbey olmak üzere iki merkez ilçeye ayrılmıştır. Diğer ilçeleri Nizip, İslahiye, Nurdağı, Araban, Oğuzeli, Yavuzeli ve Kargamış'tır. Gaziantep, kuzeyde ve kuzeybatıda Kahramanmaraş, doğuda Şanlıurfa, güneyde Kilis, güneybatıda Hatay ve batıda Osmaniye ile çevrilidir.

Görsel 143 Gaziantep İl Haritası

Gaziantep'te konumu nedeniyle Akdeniz iklimi ve Karasal iklimin bir karışımı görülmektedir. Gaziantep'teki en önemli geçim kaynakları, tarım, hayvancılık, enerji kaynakları, el sanatları, sanayi ve ticarettir. Gaziantep'te fosfat, mangan ve boksit çıkarılır. Gaziantep'te Türkiye'nin en büyük sanayi sitesi bulunur. Gaziantep'teki en önemli sanayi dalları pamuk ve akrilik iplik, halı, un, irmik, makarna, gıda maddeleri, bitkisel yağ, plastik, deterjan üretimi ve deri üretimidir. Gaziantep'teki en yaygın el sanatları dericilik, bakırcılık, yemenicilik, kilimcilik, el işlemeciliği ve kuyumculuktur.

Gaziantep çok zengin bir mutfığa sahiptir. Toplamda 512 çeşit yemeği vardır. Yemek çeşidi olarak Türkiye'de birinci sırayı alır. Antep mutfığı özellikle kebab ve et yemekleri ile meşhurdur. Alaca çorba, altı ezmeli kebab, Arap köftesi, baklava, beyti, börek aşı, çağla aşı, çağırtlak kebab, doğrama, ekşili taraklı kebab, erik tavası, fırık pilavı, kavurma, kuşbaşı kebab, küşneme, lahmacun, patlıcan kebabı, sarımsak kebabı, simit kebabı, soğan kebabı, şiveydz, yuvarlama ve yenidünya kebabı Gaziantep mutfığına özgü yemek ve tatlıların bazılarıdır.

Görsel 144: Gaziantep Gastronomi Festivali Afışı

Görsel 145: Gaziantep Gastronomi Şehirlerinden biridir.

Sizce Gaziantep yemekleri hangi özelliğinden dolayı dünya çapında bu üne kavuşmuştur?

Gaziantep, ilinde çok sayıda müze vardır. Bunlar; Gaziantep Arkeoloji Müzesi, Gaziantep Mevlevi hanesi Vakıf Müzesi, Şahinbey Savaş Müzesi, Medusa Cam Müzesi, Hasan Süzer Etnografya Müzesi, Zeugma Mozaik Müzesidir. Gaziantep'te Türkiye'nin en büyük hayvanat bahçesi bulunmaktadır.

Görsel 146: Gaziantep Hayvanat Bahçesi Girişi

Ayrıca Gaziantep'te şu an üç tane üniversite bulunmaktadır. Bunlar Gaziantep Üniversitesi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi ve SANKO Üniversitesi'dir.

Görsel 147: Üne dünyaya yayılmış Antep baklavası

Görsel 148: Kurtuluş Savaşı'nın "GAZİ" şehri Antep

Görsel: 149 Antep Fıstığı

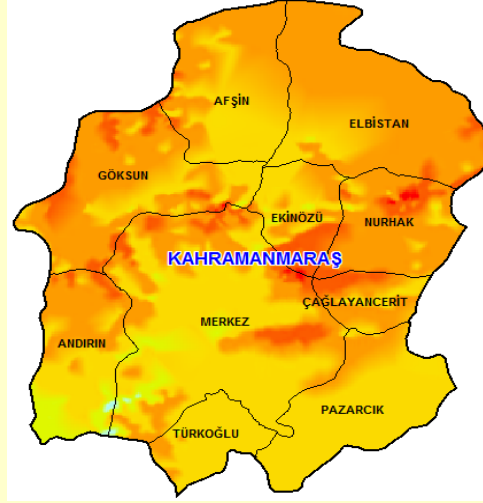
Görsel 150: Bölgenin en büyük organize sanayi kuruluşları Antep'tedir.

Yukarıdaki görseller ile Gaziantep arasındaki ilişkiyi açıklayınız?

KAHRAMANMARAŞ

Kahramanmaraş, Akdeniz Bölgesi'nde yer alan, dondurma, biber ve tarhanasıyla ünlü bir ildir. Kurtuluş Savaşı sırasında Fransız işgalcilere karşı verdiği yerel mücadeleden dolayı TBMM tarafından istiklal madalyası verilen tek ildir. Yine bu kararla Maraş olan eski adı, Kahramanmaraş olarak değiştirilmiştir. İlçeleri Merkez, Afşin, Andırın, Çağlayancerit, Ekinözü, Elbistan, Göksun, Nurhak, Pazarcık ve Türkoğlu'dur. Kahramanmaraş, 1.154.102 (2019) nüfus ile ülkemizin en büyük 18. ilidir.

Görsel 151: Kahramanmaraş İl Haritası

Kahramanmaraş Coğrafi olarak 3/4 ü dağlarla kaplıdır. Akdeniz bitki örtüsüne sahiptir. Akdeniz İkliminin yanı sıra karasal iklimde görülmektedir. Farklı iklimlerin bir arada olması bitki çeşitliliğini de beraberinde getirmektedir. İlin kuzey kesimleri oldukça dağlıktır. Yeryüzü şekilleri genellikle Güneydoğu Torosların uzantıları olan dağlarla, bunlar arasında kalan çöküntü alanlarından oluşmaktadır. Arazi yüksekliği 350 metreden 3000 metreye kadar çıkan ilimizde geniş ovalar vardır. Bunlar; Gâvur, Maraş, Göksun, Aşağı Göksun, Afşin, Elbistan, Andırın, Mizmilli, Narlı ve İnekli Ovalarıdır. İlimizin belli başlı dağları ise; Nurhak, Binboğa, Engizek, Uludaz ve Ahır Dağıdır. Ceyhan nehri ile Aksu, Bertiz, Erkenez, Göksu, Göksun, Hurman, Körsulu, Sarsap ve Söğütlü çayları ilimizin başlıca akarsularıdır. Ayrıca Kahramanmaraş Türkiye'nin en çok baraja sahip illerinden bir tanesidir. Adatepe Barajı, Düzkese Barajı, İncecik Barajı, Kartalkaya Barajı, Kılavuzlu Barajı, Kızılınış Barajı, Menzelet Barajı, Sır Barajı, Suçatı Barajı, Ayvalı Barajıdır. Akarsuyun bu kadar bol olmasından dolayı Kahramanmaraş'a "Barajlar Şehri" demek daha yerinde olur.

Kahramanmaraş'ın ekonomik yapısı, Cumhuriyet'ten 1980'li yıllara kadar genellikle tarım, hayvancılık ve küçük el sanatlarına dayalı olarak gelişmiştir. 1980'li yılların başından itibaren Kahramanmaraş, sanayileşme ve çağdaş ticaret sürecine girilmiştir. Sanayileşme, genel itibarıyla tekstil sektörü alanında gerçekleşmiştir. Kahramanmaraş dondurması ülkemiz sınırlarını aşmıştır. Ayrıca Kahramanmaraş, ayakkabı sektöründe Türkiye'de 1. sıradadır.

Görsel 152: Kahramanmaraş'ın en önemli tarihi turistik mekânlarından birisi bedesten çarşısıdır.

Kahramanmaraş'a hem kara hem de demiryolu ulaşımında güneyden gelen yolları doğuya ve kuzeye bağlayan önemli bir noktadır. Kahramanmaraş'ta Sütçü İmam Üniversitesi bulunmaktadır.

Görsel 153: Milli mücadelenin güney cephesindeki önde gelen isimlerinden Sütçü İmam ve Türbesi

Görsel 154: Maraş Dondurması

Görsel 155: Kahramanlık Madalyası Anıtı

SIRA SİZDE

Osmaniye'nin Kardeş olduğu şehirleri ve bulundukları ülkeleri yazınız.

ŞEHİR	ÜLKE
1.....	
2.....	
3.....	
4.....	

Aşağıdaki soruların doğru seçeneğini işaretleyiniz.

1-Aşağıdaki illerden hangisi ilimizin komşularından değildir?

- A) Kahramanmaraş
- B) Şanlıurfa
- C) Gaziantep
- D) Hatay

2-Osmaniye'nin komşusu olan hangi ilde Sütçü İmam Üniversitesi bulunmaktadır.

- A) Hatay
- B) Gaziantep
- C) Adana
- D) Kahramanmaraş

3- İlimiz 1996 yılına kadar aşağıda verilen hangi ile bağlı bir ilçe konumundaydı?

- A) Kayseri
- B) Şanlıurfa
- C) Adana
- D) Hatay

4- Osmaniye ile kardeş olan hangi şehirde Macarca konuşulmaktadır?

- A) Vadili
- B) Kudamatsu
- C) Nicsiç
- D) Tiszavasvari

5-Gastronomi Festivali yapılan ve UNESCO tarafından Gastronomi Şehri seçilen ilimiz hangisidir?

- A) Gaziantep
- B) Kahramanmaraş
- C) Hatay
- D) Adana

KELİME BULMACA

A	N	Ç	T	A	N	D	I	Z	V	E	G	L	K
K	C	A	Ş	D	S	A	Y	A	Y	L	A	P	A
İ	R	M	Z	A	Ğ	R	İ	C	A	K	Z	Ğ	R
Ş	M	S	K	N	D	H	D	K	İ	L	İ	S	A
K	A	H	R	A	M	A	N	M	A	R	A	Ş	C
A	K	C	A	F	D	T	Ş	A	J	M	N	S	A
Y	İ	B	U	Ğ	D	A	Y	F	A	I	T	H	O
P	A	Ğ	İ	Z	R	Y	C	S	H	S	E	J	Ğ
A	Y	E	R	F	I	S	T	I	Ğ	I	P	İ	L
K	Z	K	A	D	İ	R	L	İ	A	R	Ş	F	A
K	O	R	K	U	T	A	T	A	Ğ	S	K	Z	N

ANDIZ YAYLA KİLİS KAHRAMANMARAŞ YERFISTIĞI KORKUTATA
 KARACAOĞLAN GAZİANTEP HATAY ADANA KAYPAK MISIR BUĞDAY
 ÇAM MAKİ KADIRLI

ÜNİTE 4: ŞEHRİM ÇALIŞIYOR

Ş.4.1. Şehrin gelişiminde etkili olan ekonomik unsurların önemini kavrar

Hazırlık Çalışmaları

- S.1. Bulunduğunuz yörede hangi tarımsal ürünler yetiştirilmektedir?
S.2. Yetiştirilen ürünlerden hangileri tüm ülke tarafından bilinmektedir?

Tarih boyunca Anadolu birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. İnsanlık tarihinin ilk dönemlerinden itibaren kıtalar arası **göç yolları** üzerinde bulunması, denizleri birbirine bağlayan önemli su yollarına sahip olması, verimli toprak yapısı, farklı özelliklere sahip iklimlerin görülmesi, su kaynaklarının bolluğu ve yüksek rezervli maden çeşitliliğinden dolayı tarih boyunca büyük uygarlıkların gelişmesine, güçlenmesine ve çatışmalarına da sahne olmuştur.

TARIM

1996 yılında il statüsü kazanan Osmaniye gerek doğal kaynakların çeşitliliği gerekse ülkemiz ekonomisinde giderek artan üretim çeşitliliğiyle dikkat çekmektedir. Bir alüvyon ovası olan Çukurova'nın doğusunda yer alan Osmaniye verimli ve yüksek mineral yapısına sahip toprakları, yıl boyu etkili olan ılıman Akdeniz iklim özellikleri, yeterli yağış miktarı ve gelişmiş sulama olanakları sayesinde **tarımsal üretimde** önemli bir paya sahiptir.

Görsel 156: Toprak ve Bitki

Çukurova'nın bereketli topraklarında yöre insanı toprakla iç içe yaşamaktadır. Toprağa ve toprağın bereketine olan şükür ve sevgilerini **hasat şenlikleri ve festivallerle** kutlamaktadır. Bu kapsamda:

- Osmaniye Yerfıstığı Festivali
- Kadirli Turp Festivali
- Hasanbeyli Kiraz Festivali
- Tirşik Festivalleri yapılmaktadır.

Ülkemizde tarım ürünleriyle ilgili başka hangi festivaller yapılmaktadır?

Osmaniye bölge ve ülke ekonomisine farklı sanayi kollarında işlenmek üzere hammadde özelliği taşıyan farklı ürünlerin yüksek kalitede üretimine dayalı gelişmiş bir tarım potansiyeline sahiptir. Dünya yerfıstığı üretiminde önemli bir yere sahip olan, “**Osmaniye Fıstığı**” ismiyle anılan ve kullanım alanı genişleyen bir tarım ürünü olarak gerek yurtiçi gerekse yurtdışı ihracatında önemli bir ihracat pazarını elinde tutmaktadır. Şehrimizde irili ufaklı işleme tesislerinde işlenen yerfıstığı farklı şekillerde genişleyen bir kullanım alanına sahiptir.

Görsel 157: Fıstık İşleme

Osmaniye denilince akla “yerfıstığı” gelmektedir. Şehir ekonomisinde üretiminden entegre işletmelere kadar geniş bir istihdam alanına sahip olan yerfıstığı şehrin sembolü olan anıtlarıyla da şehrin farklı noktalarında karşımıza çıkmaktadır. Ülkemiz üretiminin büyük bölümünü karşılayan Osmaniye, yerfıstığı üretiminde Dünya üretiminde %8’ini karşılamaktadır.

Çukurova uygun iklim koşulları ve yeterli sulama olanakları nedeniyle çoğu sezonda iki ürün alınabilen ender görülen tarım koşullarına sahip bir yöredir. Çukurova'nın doğusunda yer alan Osmaniye arazilerinin büyük bölümünde tahıl ve mısır üretimi yaygın ve yoğun biçimde yapılmaktadır.

Kadirli ilçesi son yıllarda desteklemeler ve tanıtım sayesinde artan turp üretimiyle ön plana çıkmıştır. İlçenin sembol anıtı Turp heykelidir. Ve geleneksel olarak her yıl Turp Festivali düzenlenmektedir. Pamuk eski üretim alanlarını yeni ürünlere bıraksa da yörede “beyaz altın” diye anılmaya devam etmektedir. Son yıllarda pamuk üretiminde yaşanan teknolojik makine desteği sayesinde pamuk tarımı tekrardan yaygınlaşmaya ve çiftçinin yüzünü güldürmeye başlamıştır. Bir diğer ürün olan ve yörede “Napolyon” diye bilinen yüksek kalite kirazlar Hasanbeyli ve Bahçe ilçelerinde yoğun olarak iç piyasaya dönük üretim alanlarına sahiptir. Hasanbeyli İlçesinde geleneksel olarak “Kiraz Festivali” de yapılmaktadır.

HABERLER

Osmaniye’de yer fıstığı hasadına başlandı

"Osmaniye ilimiz yer fıstığı ile özdeşmiş bir ilimiz, aslında ismi 'Osmaniye Yer Fıstığı' ve bunun tescili de alınmıştır" dedi.

Osmaniye’de yer fıstığı rekoltesinin hava sıcaklıklarının mevsim normallerinde seyretmesi bakımından iyi bir gelişme olduğunu belirten İl Müdürü İbrahim Sağlam, "Toplam ekim alanımız birinci üründe 59 bin dekar, ikinci üründe ise 73 bin dekar olmak üzere toplam 132 bin dekar alanda bir ekilişimiz var. 2018 yılı için tahmini 51 bin ton bir rekolte beklentimiz var" dedi.

YER FISTIĞI TOPRAK DOSTUDUR

Osmaniye’nin yer fıstığı ile özdeşmiş bir il olduğunu belirten Müdür Sağlam, şunları söyledi:

"Aslında ismi 'Osmaniye Yer Fıstığı' ve bunun tescili de alınmıştır. Ayrıca geçtiğimiz yıla bakıldığında ekim alanlarında çok fazla bir değişiklik yok. Osmaniye ilimizde yer fıstığı, dane mısıra oranla 10-12 kilogram bir saf azota ihtiyacı olduğundan havadaki azotu toprağa bağladığı ve bir baklagil bitkisi olduğu için toprak dostudur. Osmaniye’imizde yaklaşık 10 bin aile sadece üretimle ilgili ve 350 adet 1500 kişinin istihdam edildiği irili ufaklı fabrikalarda çalışarak bu işten ekmek yemekte. Türkiye ortalamasına bakıldığında üretim noktasında 2’nci sırada yer aldık. Ancak Türkiye üretiminin yüzde 35-40’a yakını bizde ama Türkiye üretiminin yüzde 95’i ilimizde işlenmekte ve pazarlanmakta. Onun için ilimiz istihdamı açısından fevkalade değerli bir ürünümüz. Şuana kadar alınan üründen dekara ortalama 450 kilo bir ürün alıyoruz. Bu da fevkalade iyi bir rakam. Satış bedeli ise kilosu 4,5 ile 5 lira arasında değişmekte. Çiftçilerimize bol ve bereketli bir sezon diliyorum."

Görsel 158: Turp paketleme

Yukarıdaki görselde ekonomik amaçlarla hangi kaynaklar arasında ilişki vardır?

HABERLER

Turp üreticisinin yüzü gülüyor

Bu yıl havaların soğuk gitmesi, Türkiye'de turp üretiminin yüzde 70'inin karşılandığı Osmaniye'nin Kadirli ilçesinde rekolte ve kaliteyi artırdı.

Türkiye'de turp üretiminin yüzde 70'inin karşılandığı Osmaniye'nin Kadirli ilçesinde, bu seneki rekolte ve talep üreticinin yüzünü güldürdü. Ülkedeki turp üretiminin önemli bir bölümünün gerçekleştirildiği Kadirli'de hasadın sonuna gelindi. Kasım ayında başlayan hasat sürecinde, çoğu kadın olmak üzere çok sayıda tarım işçisi yoğun emek sarf ederek turpun tarlalardan sofralara gelmesini sağladı. Toprakta işçiler tarafından elle tek tek toplanan turplar, Savrun Çayı üzerinde kurulan havuzlardaki buz gibi suda yıkandıktan sonra yurdun çeşitli noktalarına ulaştırılıyor. Kaynak: AA

"Mucize bitki" safran Çukurova toprağını sevdi **HABERLER**

Osmaniye'de geçen yıl deneme amacıyla 3 dönüm alana ekilen safranda kaliteli verim ve kardeşlenme elde edilmesi üzerine ekim alanları iki katına çıkarıldı.

Tarım ve Orman Bakanlığınca geçen yıl hayata geçirilen "Kadın Çiftçiler Yeniliklerle Buluşuyor" projesi kapsamında, Osmaniye'nin Bahçe ve Hasanbeyli ilçelerinde 3 kadın çiftçi tarafından deneme ekimi yapılan safranda kaliteli verim ve kardeşlenme elde edildi. Verimin yüksek ve kaliteli olması üzerine Osmaniye İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne geçen yıl 3 dönüm araziye yapılan ekim bu yıl 6 dönüme çıkarıldı. Hasat edilen arazileri inceleyen Osmaniye İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam, 2017 yılında "Kadın Eliyle Safran Yetiştiriciliği" projesi adıyla 30 bin lira değerinde bir proje hazırladıklarını ve 3 kadın çiftçiye eğitim verilmesinin ardından her çiftçinin birer dönümlük araziye deneme ekimi yaptığını belirtti.

Görsel 159: Safran Çiçeği

"Bölgemizde yapılan safran ekimini incelediğimizde, Safranbolu'da yetiştirilen safrandan daha verimli ve kardeşlenmesi yüksek bir verim elde etmeyi başardık. Bu ürünü bölgemizde alternatif bir ürün haline getireceğiz. Hasat sonunda da tüccarlarımızı çağırıp ürünümüzün satışını gerçekleştireceğiz. Bu bitki ilaç, kozmetik ve gıda sektöründe kullanılan bir bitkidir. Kurutulmuşunun kilogram fiyatı 13 bin dolar seviyesinde satılıyor. Altın gibi değeri var. Eğer bu yılki ekimlerimizde de başarı elde edebilirsek, bu ürünün ekilme alanını arttırarak Osmaniye'mize kazandırmış olacağız."

Yeni tarım ürünlerinin devlet desteği ve teşvikiyle üretiminin yaygınlaşmasının faydaları nelerdir?

SANAYİ

Osmaniye son yıllarda gelişen **endüstriyel sanayi** üretimiyle ülke ekonomisine ciddi katkılar sunmaktadır. Osmaniye tarih boyunca özel konumundan kaynaklanan avantajı nedeniyle gelişmiş ulaşım olanaklarına sahiptir. Doğu Akdeniz'in en büyük doğal limanı olan İskenderun limanına yakınlığı, tünel ve boğazlarla bölgeleri birbirine bağlayan otoyol ağı, demiryolu hattı, D-400 karayolu ve yakın illerdeki havaalanlarının varlığından dolayı sanayileşmenin en önemli unsuru olan gelişmiş bir ulaşım ağına sahiptir.

Görsel 160: Osmaniye Organize Sanayii Bölgesi Girişi

Osmaniye ili, coğrafi konumu ve doğal yapısıyla tarımsal üretime, hayvancılığa ve ormancılığa elverişli olmakla birlikte son yıllarda çevresindeki illerde genişleyen sanayinin etkisi ve teşvik tedbirlerinin yaygınlaşması ile ilde birçok sanayi kolunda ekonomik hareketlilik gözlemlenmektedir. Genel olarak Osmaniye ekonomisine yön veren dinamizmi sağlayan sektörler; tarıma dayalı gıda sanayi, demir çelik ve taş ocakçılığına dayalı sanayi sektörüdür.

Osmaniye'de organize sanayi bölgesinde ülkemizin sanayi üretimini karşılamaya dönük büyük çaplı fabrikaların yanı sıra, yörede üretilen zeytinin işlendiği irili ufaklı **zeytinyağı işleme tesisleri, iplik ve pamuklu dokuma atölyeleri, un fabrikaları da** şehrin diğer sanayi kolları arasında gösterilebilir

Ticaret, ülke ekonomilerinin hacmini belirleyen önemli etkenlerden bir tanesidir. Bu kapsamda, dış ticaret hacmini artırırken, dış ticaret açığını azaltmak ve hedeflenen büyüme rakamlarına ulaşmak, bütün ülke ekonomilerinin öncelikli hedefidir. Ticaret bu nedenle kalkınma planlarında yer alan başlıklardan birisini oluşturmaktadır.

Türkiye ihracatının yaklaşık binde on'unu karşılamaktadır.

Osmaniye'nin ticaret potansiyelindeki artışın en önemli sebebi gelişmiş ulaşım imkânlarına sahip olmasıdır. Dünya ticaretinin büyük oranda deniz yoluyla yapılmasından dolayı özellikle İskenderun Limanı Osmaniye ekonomisine de büyük katkı sağlamaktadır.

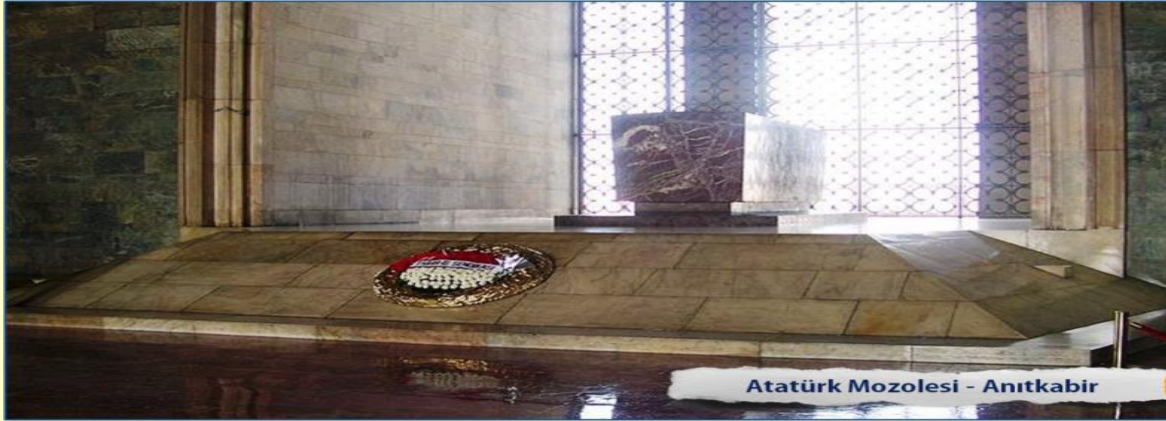

Görsel 161: Kara, Demiryolu ve Deniz taşımacılığı

Osmaniye, **maden** rezervi ve çeşitliliği açısından da önemli miktarda yer altı zenginliğine sahiptir. Diğer ekonomik faaliyetlerin daha geniş yer tuttuğu ilimizde MTA'nın araştırılmaları sonucunda; demir, barit, kükürt ve manyezit gibi madenler tespit edilmiştir.

- DEMİR : Osmaniye - Yarpuz - Ağoluk Rezerv : 85.000 ton
- KÜKÜRT : Osmaniye - Issızca Rezerv : 2.125.000 ton
- MANYEZİT : Bahçe -Haruniye Sahası Rezerv : 8.000 ton

Ayrıca Yarpuz köyü civarında ekonomik değeri yüksek olmayan nikel ve il genelinde linyit rezervleri de bulunmaktadır. Fakat rezerv yetersizliği nedeniyle işletilmemektedir.

Görsel 162: Atatürk Mozolesi - Anıtkabir

Anıtkabir'de yer alan mozolede bulunan mermer tek parça olup Anıtkabir'in inşası sırasında Osmaniye'ye bağlı Issızca Köyü'nde bulunan ocaktan tek parça halinde çıkarılmış ve trenle Ankara'ya gönderilmiştir.

Osmaniye'de meraların az yer kaplamasından dolayı mera hayvancılığından çok besi hayvancılığı çoğunlukla geleneksel yollarla yapılmaktadır. Toroslar bölgesinde özellikle yöreye özgü kıl keçisi yetiştirilmektedir. İl genelinde özellikle beyaz et üretiminde son yıllarda büyük artışlar olmuş ve kümes hayvancılığı önemli bir ekonomik faaliyet haline gelmiştir.

Görsel 163: Kıl Keçisi

Osmaniye'de çöpler elektriğe dönüşüyor **HABERLER**

OSMANİYE Katı Atık Bertaraf ve Altyapı Hizmetleri Mahalli İdareler Birliği (OKAB) tarafından yapımı tamamlanarak hizmete giren 'Çöp Gazı Elektrik Üretim Tesis'i'nde saatte 1,2 megavat elektrik üretiliyor. Osmaniye merkez ve ilçelerden toplanan çöpler, Düzenli Depolama alanlarında rehabilite edildikten sonra oluşan metan gazları, borular yardımıyla gönderildikleri jeneratörde yakılarak elektrik enerjisine dönüştürülüyor.

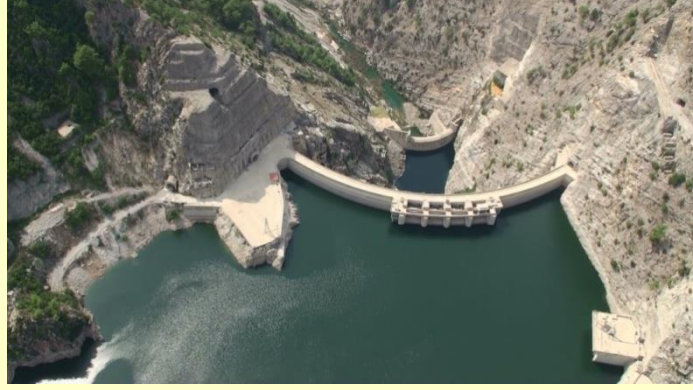

Görsel 164: Katı Atık Bertaraf Tesis

Berke Barajı ve Hidroelektrik Santrali (HES)

Berke Barajı ve Hidroelektrik Santrali (HES) Osmaniye'nin Düziçi ilçesinde Ceyhan Nehri üzerindedir. Kamuya ait olan Elektrik Üretim A.Ş. (EÜAŞ) tarafından işletilen santral 510 MW kurulu gücü ile Türkiye'nin 41. Osmaniye'nin ise en büyük enerji santralidir. Tesis ayrıca Türkiye'nin 11. büyük Hidroelektrik Santrali'dir. Berke Barajı ve HES ortalama 1.458.689.933 kilovat saat elektrik üretimi

ile 440.692 kişinin günlük hayatında ihtiyaç duyduğu (konut, sanayi, metro ulaşımı, resmi daire, çevre aydınlatması gibi) tüm elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilir. Berke Barajı ve HES sadece konut elektrik tüketimi dikkate alındığında ise 463.076 konutun elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilecek elektrik üretimi yapmaktadır.

Görsel 165: Berke Barajı ve Santrali

Görsel 166: Aslantaş Hidroelektrik Santrali

Gökçedağ (Rotor) Rüzgar Santrali

Gökçedağ (Rotor) Rüzgar Santrali Osmaniye'nin Bahçe ilçesindedir. Zorlu Enerji bağlı ortağı olan Rotor Elektrik Üretim A.Ş. tarafından işletilen santral 135 MW kurulu gücü ile Türkiye'nin 113. Osmaniye'nin ise 3. büyük enerji santralidir. Tesis ayrıca Türkiye'nin 5. büyük Rüzgâr Enerji Santrali'dir. RES'te 54 adet rüzgar türbini kullanılmıştır. Osmaniye Gökçedağ RES ortalama 388.865.478 kilovatsaat elektrik üretimi ile 117.482 kişinin günlük hayatında ihtiyaç duyduğu (konut, sanayi, metro ulaşımı, resmi daire, çevre aydınlatması gibi) tüm elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilir. Osmaniye Gökçedağ RES sadece konut elektrik tüketimi dikkate alındığında ise 123.449 konutun elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilecek elektrik üretimi yapmaktadır.

Görsel 167: Rüzgar Enerjisi Santralleri

Osmaniye il sınırları içerisinde bulunan 61000 hektar ormanlık alanda ormancılık ve orman ürünlerine dayalı sanayi kolları gelişmektedir. Orman varlığından dolayı orman bekçiliği, kerestecilik, odunculuk, orman mühendisliği gibi mesleklerin de ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Görsel 168: Beymail Fıstık Ürünleri

Değerlendirme Soruları

Aşağıdaki soruların doğru seçeneğini işaretleyiniz.

1- Aşağıdakilerden hangisi ilimizde çıkarılan madenlerden değildir?

- A) Petrol B) Demir C) Kükürt D) Manyezit

2- Aşağıdaki fabrikalardan hangisi ilimizde yetiştirilen tarım ürünlerine dayalı sanayi işletmesidir?

- A) Metal kutu fabrikası B) Zeytinyağı işleme fabrikası
C) Demir çelik fabrikası D) Bakır fabrikası

3- Aşağıdakilerden hangisi ilimizde Yetiştirilen tarım ürünü değildir?

- A) Turp B) Yerfıstığı C) Çay D) Buğday

4- Aşağıdakilerden hangisi ilimizde tarım faaliyetlerinin gelişmiş olmasına kanıt olarak gösterilir?

- A) Ormanlık arazilerin fazla olması
B) Gelişmiş ulaşım ağının olması
C) Kümes hayvancılığının yapılması
D) Verimli bir ova üzerinde yer alması

5- Adı ilimizle birlikte anılan tarım ürünü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yerfıstığı B) Buğday C) Pamuk D) Mısır

Aşağıdaki soruların cevaplarını boş bırakılan yerlere yazınız.

1- İlimizin gelişmesinde etkili olan ekonomik faaliyetleri yazınız.

.....
.....
.....
.....
.....

2- İlimizde çıkartılan madenlerin isimlerini yazınız.

.....
.....
.....
.....
.....

2. GEÇMİŞTEN GELECEĞE OSMANİYE

Ş.4.2. Şehre özgü üretim alanlarını ve zanaatları tanır.

Yaşadığı şehrin zanaatla ilgili unsurlarının araştırılması sağlanarak teknolojiadaki gelişimin bunlar üzerindeki etkisi vurgulanır. Ayrıca zanaatların ekonomiye katkısı üzerinde durulmalıdır.

Zanaat; Deneyim, yetenek ve ustalık gerektiren iş, meslek.

Meslek, kişilerin geçimlerini sağlamak amacıyla belli ilgi, yetenek ve beceriler gerektiren, sürekli yapılan iştir. Tarih boyunca meslekler coğrafi şartlara, çevredeki doğal kaynaklara ve insanların ihtiyaçlarına göre oluşmuştur. Meslekler zaman içerisinde değişikliğe uğrayarak farklı şekillerde devam ederken bazı meslek kolları çağın ihtiyaçlarına uymadığı için yok olmaya yüz tutmuştur.

Çevrenizde kaybolmaya yüz tutmuş hangi meslek kolları var?

Gelişen teknolojiyle beraber unutulmaya yüz tutmuş meslekler her geçen gün daha da erimektedir. Taş ustalığından antikacılığa, kalaycılıktan değirmenciliğe, emanetçilikten semerciliğe kadar yüze yakın mesleğin çoğu tarihe karışırken bazıları ise direnmeye devam ediyor. **Osmaniye'** de hızla modernleşen ve gelişen sosyo-ekonomik yapısıyla yeni mesleklerin gelişim alanı bulduğu bir şehirdir. Yakın zaman önce şehir merkezinde açılan **Kent Müzesi**, ziyaretçilerine yakın dönemlere kadar yaygın olan meslekler konusunda hem fikir vermekte hem de nostaljik anıları tazelemektedir.

Görsel 169: Osmaniye Kent Müzesi

Görsel 170: Geleneksel Halı Dokuma Tezgâhı (Kent Müzesi İçinde)

Osmaniye Cumhuriyet’le sürekli artan nüfusu, ekonomik gelişmeyle birlikte değişen sosyo-ekonomik yapısıyla sürekli değişimler yaşayan bir şehirdir. Yakın dönemlere tipik bir Anadolu şehri olan Osmaniye’de son yıllarda bu değişimle gelen mesleki çeşitlilik Osmaniye’nin geleneksel üretim biçimlerini, tüketim alışkanlıklarını ve genel görünümünü de etkilemiştir. Teknolojik ve ekonomik gelişmeyle gelen değişim çoğu geleneksel üretim biçimlerini etkilemiş ve yeni yeni mesleklerin doğmasına ve gelişmesine imkân sağlamıştır.

Semercilik

Nalbantlık

Bakırcılık

Kalaycılık

Çömlekçilik

At Arabacılığı

Kunduracılık

Kaşıkcılık

Görsel 171: Karatepe Kilimleri

Görsel 172: Ahşap Oymacılığı Ürünleri

HABERLER

Osmaniye İŞKUR'dan geleneksel mesleklere destek

OSMANİYE, (DHA) - TÜRKİYE İş Kurumu (İŞKUR) tarafından 2016 yılında uygulanmaya başlanan "Ustalardan Çıraklara Geleneksel Meslek Mirasımız Programı" ile geleneksel meslekler ve bu meslekleri icra edenler desteklenerek mesleklerin gelecek kuşaklara aktarılması sağlanacak.

Kültürel miras niteliğindeki meslekleri icra eden zanaatkârlar aktif işgücü hizmetleri kapsamındaki mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programı ve girişimcilik eğitimleri yolu ile desteklenerek ustaların aradığı işgücünün temin edilmesi sağlanacak.

Programı kapsamında halıcılık, kilimcilik, kumaş dokumacılığı, çinicilik, seramik-çömlek yapımıcılığı, işlemecilik, bakırcılık ve benzeri geleneksel meslekleri icra eden küçük aile işletmeleri desteklenerek, bu işletmelerde çırak yetiştirilmesi ile mesleğin devam ettirilmesi amaçlanıyor.

El Sanatları Ve Hediyelik Eşya

Karatepe Kilimleri

Dünyaca ünlü kilimlerin dokunduğu Karatepe-Kızıyusuflu, köyü Kadirli'ye 20 km. uzaklıktadır. Doğal boya atölyesi, dört boya fırını, 25 yataklı sosyal tesisi bulunan kooperatifte kilimler tamamen doğal yün ve doğal kök boyadan, Anadolu Türk obalarının yüzyıllardır dokuduğu özgün motif ve renkler esas alınarak dokunmaktadır. Yurtiçi ve yurtdışında birçok şehirde sergilenen kilimler büyük ilgi görmektedir. Kök boya ile boyanan yünlerden yapılan Karatepe kilimleri, dünyaca ünlü olup yurt dışına ihraç edilmektedir.

Koç Boynuzu Motifi

Zincirli Karatepe Motifi

Baklava Motifi

Ahşap Oymacılığı

Karatepe ve civarı köylerde, ailelerin el işçiliği ile tahtadan yapmış oldukları kaşık, çatal ve çeşitli süs eşyaları, Çam Bardağı el sanatlarının güzel örneklerindendir. Satış yeri Osmaniye'ye 35 km mesafedeki Karatepe- Aslantaş Açık Hava Müzesi girişindedir.

Çam Bardağı

Kirişteker (Topaç)

Ahşap Oymacılığı

Osmaniye Bıçakları

Osmaniye Merkezde tezgâhlarda sapları ahşap, boynuz ve fiberden çelik mutfak, kasap, salata ve çakı bıçakları yapılmaktadır. Cumhuriyet meydanı civarı Tülücüler Sokağı ve Salıpazarı Caddesi başında yapılıp satılmaktadır.

Görsel 173: El Sanatları Ürünleri Satan Bir Dükkân

Görsel 174: Bıçakçı

Osmaniye yöresine ait bir mutfak gerecidir. Yapılış itibarıyla de unutulmuş el sanatlarımızdandır. Toros dağlarında yetişen çiriş bitkisinin havuca benzeyen kökünden yapılır. Yaz aylarında çiriş bitkisinin kökleri kazma keser ile çıkartılır. Taş sokusunda dövülerek ezilir. Macun haline getirilir bir zemin üzerine yayılan bu macun güneşte iyice kurutulur. Sonra dövülerek çiriş unu haline getirilir. Eskiden kırsal kesimlerde bidon, kavanoz tekne kutu gibi araç gereçler az olduğundan yapıla bu hızmana tereyağı, erinik yağ, süzme bal, pekmez gibi yiyecekler konularak yiyecekler uzun süre saklanırdı. Çiriş bitkisi Toros dağlarında Osmaniye Kadirli ve Sumbas yaylalarında halen yetişmektedir. Bahar aylarında çirişin üst yaprakları toplanarak yemek yapılmaktadır. Ayrıca çiriş tozu yapıştırıcı olarak da ayakkabıda kullanılmaktadır.

Görsel 175: Hızman(Hamzan)

Andız Tespihleri

Kadirli yöresinde Ardıç ağacının bir türü olan Toroslarda yetişen Andız ağacının fındık büyüklüğündeki tohumundan el tezgâhı tornalarda tek tek yapılır. Ayrıca Kör diken, Meşe, Kiraz ağacının çıta halinden dikdörtgen veya kare şeklinde küçük küçük kesilen parçaları tornada tespih tanesi haline getirilir. Fiber denilen bir plastik maddeden de yapılır. Andız tespihi çektikçe parlar. Stresi alır, Osmaniye'nin oltusudur.

Eskiden yedi nesline geçim temin edeceği düşünülürdü meslek erbabının. Çok da para kazanırlardı. Zaman geçti emektar sanatkârlar, müşteri beklemeye başladılar. Her sabah dualarla hevesle açtılar ekmek kapılarını ama gözleri yollarda kaldı. Akşamları boynu bükük döndüler evlerine günler haftaları kovaladı. Önce çocuklar terk etti güzide meslekleri. Babalar inatla direndiler ayakta kalabilmek için. Çoğu yerde dünya ile birlikte terk edildi meslekler, bir bir kapandı ekmek kapıları Semerciler, Sepetçiler, Kalaycılar, Bakırcılar, Nalbantlar daha pek çok meslek dalı parmakla gösterilir hale geldi. Teknolojiye, değişen ihtiyaçlara yenildiler çaresiz. Günümüzde yüzde 5 civarında kalan meslek erbapları bugün bizlere nostalji yaşıyorlar. Sokağımıza gelen akordeoncular, nohutlu pilav satanlar, geceleyin boza diye bağırانlar hepsi geçmişten miras kalan meslekleri icra ediyorlar.

İşte adını sanını bilmediğimiz yenilik adına gözden çıkardığımız geçmişte kalan meslekler;

Bileyici, Basmacı, Bacacı, Celep, Nalbur, Nalbant, Mestçi, Sayacı, Sepetçi, Urgancı, Erikçi, Sarımsakçı, Limonatacı, Hallaç, Bezzaz, Zerzevatçı, Çömlekçi, Kolancı, Fesçi, Kavuncu, İncirci, Leblebici, Pilavcı, Salepçi, Kozacı, Üzümcü, Şerbetçi, Darıcı, Çıracı, Deveci, Sucu, Lehimci, Ciğerci, Sepet Hamalı, Sırık, Demirci....

Yukarıdaki mesleklerin gelecek nesiller tarafından bilinmesi ve var olanların geliştirilmesi için neler yapılabilir?

Değerlendirme Soruları

Aşağıdaki soruların doğru seçeneğini işaretleyiniz.

1- Deneyim ,yetenek ve ustalık gerektiren iş veya mesleğe denir.

Boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır.

- A) Zanaat B) Hobi C) Sanat D) Sanayi

2- Kişilerin geçimlerini sağlamak amacıyla belli ilgi, yetenek ve beceriler gerektiren, sürekli olarak yaptıkları işe ne denir?

- A) İlgi B) Meslek C) Yetenek D) Kişilik özellikleri

3- Aşağıdakilerden hangisi ilimizde yapılan geleneksel mesleklerden değildir?

- A) Nalbantlık B) Semercilik C) Kalaycılık D) Telkâri ustalığı

4- Anadolu Türk obalarının yüzyıllardır dokuduğu özgün motif ve renkler esas alınarak dokunmaktadır. Yurtiçi ve yurtdışında birçok şehirde büyük ilgi görmektedir. Kök boya ile boyanan yünlerden yapılan kilimleri, dünyaca ünlü olup yurt dışına ihraç edilmektedir.

Boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır.

- A) Uşak B) Kayseri C) Milas D) Karatepe

5- Osmaniye yöresine ait bir mutfak gerecidir. Yapılış itibariyle de unutulmuş el sanatlarımızdandır. Toros dağlarında yetişen çiriş bitkisinin havuca benzeyen kökünden yapılır. Eskiden bidon, kavanoz tekne kutu gibi araç gereçler az olduğundan yapılan bu mutfak gereğine tereyağı, süzme bal, pekmez gibi yiyecekler konularak uzun süre saklanırdı. Hakkında bilgi verilen bu mutfak gereci aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hızman B) Kaşık C) Sepet D) Sele

3. TURİZM DEĞERLERİ

Ş.4.3. Yaşadığı şehrin turizme katkılarını fark eder.

Turizm bir ülkenin milli değerlerinden biridir. Bacasız sanayi olarak adlandırılır ve ülke ekonomisi için büyük önem taşır. Ülke dışından veya ülke içinden insan gruplarının tarihi, sosyal, kültürel ve doğal açıdan önem taşıyan bir bölgeye yaptıkları geziye ve bu geziden ortaya çıkan potansiyele genel olarak turizm denir. Yurt dışından gelenler dış turizm, yurt içinden gelenler ise iç turizmi oluşturur.

Asya ve Avrupa kıtaları arasında bir köprü olan yurdumuz, turistlerin ilgi duyduğu bir ülkedir. Ilıman iklimi, zengin bitki örtüsü, eski medeniyetlerin bıraktığı tarihi eser ve anıtlarla yurdumuz, turistler için adeta bir cennet gibidir. Ekonomik açıdan turizm ülkelere büyük katkılar sağladığından, alanı da çok genişlemiştir. Önceleri sadece tatil ve kültür turizminden söz edilirken, şimdilerde spor turizmi, konferans turizmi gibi turizmler de yaygınlaşmaya başlamıştır.

Osmaniye ilinin doğal güzellikleri de turizm açısından önemli unsurlar barındırmaktadır. Bu özellikleri nedeniyle, ilde kuş ve kelebek gözlemciliği, oto safari, doğa yürüyüşü ve dağ turizmi, yaban hayatı gözlemciliği, off-road turizmi, botanik ve endemik tür turizmi, yayla turizmi, sportif olta balıkçılığı, akarsu turizmi, hava sporları turizmi, av turizmi, kamp ve karavan turizmi, özel ilgi turizmi gibi birçok doğa turizmi ve eko turizm imkânlarına sahiptir. Bu çalışma kapsamında Osmaniye’de geçmişten günümüze turizm faaliyetlerinin mevcut durumu ve geliştirilmesi için yapılması gerekenlerin tespit edilerek, gerekli turistik altyapının oluşturulması, şehrin etkili bir şekilde tanıtımının yapılması ile şehrin ekonomik açıdan kalkınması oldukça önemlidir.

Görsel 176: Karaçay Şelalesi

Görsel 177: Karasu Şelalesi

Maksutoğlu Yaylası

Kadirli'nin 45 km. kuzeyindeki yaylada yöresel ahşap yayla evleri ile kızılçam, sedir, kiraz ve ardıç türü ağaçlar iç içe bulunmaktadır.

Görsel 178: Maksutoğlu Yaylası

Alman Pınarı Yaylası

Bölgenin en eski yaylalarından olan Alman Pınarı bağlar ve bahçeler arasında kurulmuştur. Kır lokantası, kahve, bakkal ve fırınların hizmet verdiği yaylada kamp kurarak piknik yapılabilir.

Görsel 179: Alman Pınarı Yaylası

Bağdaş Yaylası

Sumbas ilçesinden ulaşılan Bağdaş Yaylası iki tepe arasında kurulmuştur. Yaylanın çevresi çam, ardıç, köknar ve sedir ormanları ile kaplıdır. Yaylada kamp kurup piknik yapılabilir.

Görsel 180: Bağdaş Yaylası

Zorkun Yaylası

Amanos Dağları üzerinde Çukurova bölgesinin ve Osmaniye'nin en önemli, en eski yaylalarındandır. Yaz mevsiminde nüfusu 60 bine kadar ulaşmaktadır. Çam, sedir, köknar ağaçları içindeki yaylaya 26 km. asfalt yolla ulaşılmaktadır. Her yıl Ağustos ayı içerisinde çeşitli etkinliklerle gelenekselleşen çocuk şenliği yapılmaktadır. Kamp kurup, sosyal ihtiyaçlara cevap veren tesis mevcuttur.

Görsel 181: Zorkun Yaylası

Zorkun Yaylası'nın yaz aylarında çevre illerden de rağbet görmesinin sebepleri neler olabilir?

Karatepe - Aslantaş Açık Hava Müzesi

Karatepe-Aslantaş, Osmaniye ili, Kadirli ilçesi sınırlarında M.Ö. 8yy.da, yani Geç Hitit Çağında, kendisini Adana ovası hükümdarı olarak tanıtan Asativatas tarafından, kuzeydeki vahşi kavimlere karşı bir sınır kalesi olarak kurulmuş, Asativadaya diye adlandırılmıştır. Kalenin batısında, güney ovalardan Orta Anadolu yaylasına geçit veren bir kervan yolu, doğusunda Ceyhan Irmağı (tarihi Pyramos) bugün ise Aslantaş baraj gölü yer almaktadır.

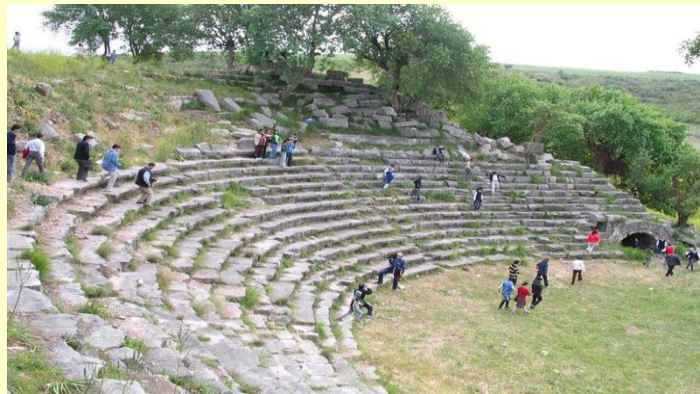
1952’de Halet ÇAMBEL, İtalyan uzmanlar ile beraber mimari kabartmalara bir müzeye taşımadan, yerinde bırakarak restorasyon ve konservasyon çalışmalarını başlatırlar. Bunu 1957 yılında kalıcı saçakların yapılması izler Türkiye’nin ilk açık hava müzesinin temelleri atılmıştır. 1958’ de ise kaleyi çevreleyen 7715 hektar alan, Milli park ilan edilerek kalenin doğal çevresi ile beraber korunması sağlanır. 1970’li yıllarda, Ceyhan Nehri üzerine, Halet ÇAMBEL önderliğinde toplanan, tüm itirazlara rağmen kurulan ve yoğun çabalar sonunda ancak kret kotu uygun yüksekliğe çekilen Aslantaş-Barajı, bugün Karatepe- Aslantaş kalesinin bulunduğu tepenin ve karşı kıyıda yer alan tarih öncesi katmanları çok eskilere uzanan Domuztepe’ nin eteklerini yalayan bir göl oluşturur. 1987 yılında çalışmalara tekrar başlanır; tümlenen eserler ayağa kaldırılır.

Görsel 182: Karatepe - Aslantaş Açık Hava Müzesi

Kastabala - Hierapolis

Kastabala-Hierapolis, Anadolu’nun güneydoğu sında Osmaniye ilinin 12 km. kuzey-kuzeybatısında, Cevdetiye Beldesi- Karatepe Müzesi yolu üzerinde, Kesmeburun, Bahçe ve Kazmaca köylerinin ortasında yer alır. Kent Ceyhan Nehri’nin yakınlarında küçük bir ovaya hâkim konumdadır. Kastabala kentinin de yer aldığı Kilikya bölgesinden elde edilen yüzey buluntuları MÖ. 2000 ile Roma İmparatorluk-geç Roma dönemleri arasında farklı dönemlere tarihlenmiştir.

Görsel 183: Kastabala Antik Tiyatro

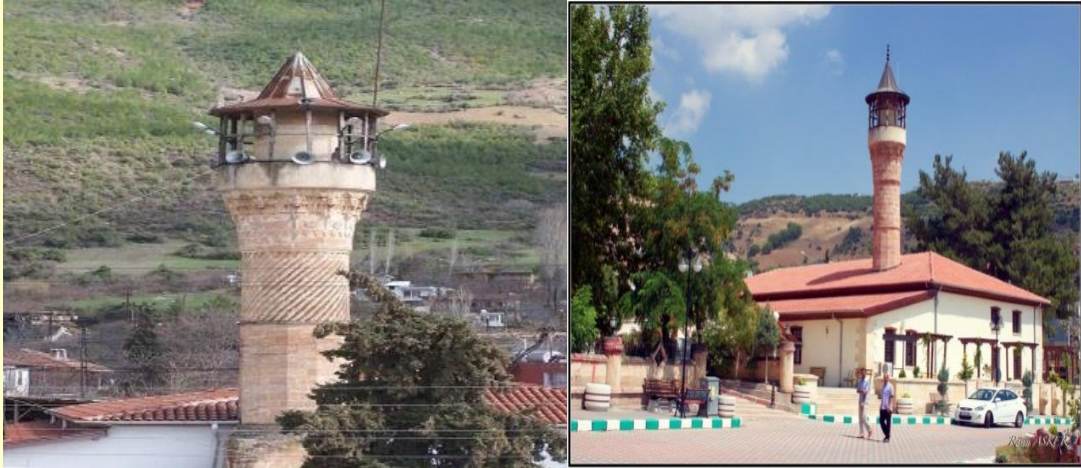
Görsel 184: Kastabala Sütunlu Yol

Kastabala Harabeleri il ekonomisine hangi yönden katkılar sunmaktadır?

Ağcabey Cami

Bahçe ilçe merkezi Atatürk meydanında bulunan caminin kitabesine göre Ağcabey isimli kişi tarafından 1809'da yeniden yaptırılmıştır. Diğer taraftan bugün yarı ahşap olan caminin kargir kısımlarının Dulkadir oğullarından Alaü'd Devle zamanında (1489-1490) yapılmış olduğu ileri sürülmektedir. Gerçekten de bugünkü caminin gösterişli minaresi, eserin, daha eski bir tarihe ait olduğunu göstermektedir. Ağcabey cami Adana Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından Minaresi kalarak cami kısmı projeli olarak yeniden tamamen yıkılarak gerçeğine uygun yaptırılmış ibadete açılmıştır.

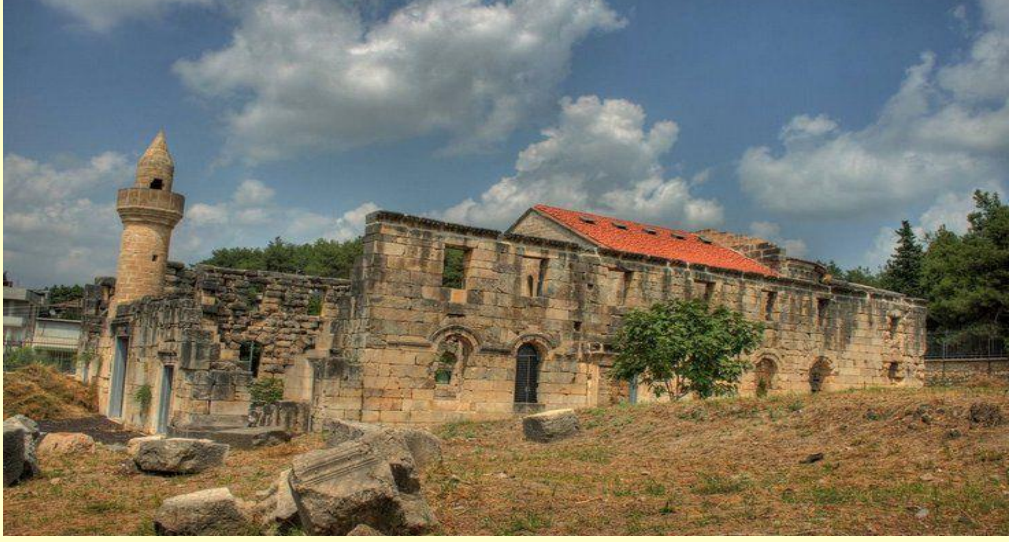
Görsel 185: Bahçe Ağcabey Camii

Ağcabey Camii'nin önemi nerden gelmektedir?

Alacami

Roma, Bizans ve Türk İslam Medeniyetlerini bir arada yaşatan Osmaniye İlinin ayakta kalan en önemli abidesidir.

Görsel 186 Kadirli Ala Cami

Envaru'l-Hamid Cami

Tarihi özelliğe sahip olan Envar-ül Hamit Camisi 4000 m2 alan üzerine kurulmuştur. Camii 1890 yılında Hacı Hüseyin Efendi ve Hacı Bicik Efendi tarafından yaptırılmıştır. taş duvar, çatı betondan oluşmaktadır. Camii alanı içerisinde müftülük misafirhanesi ve toplantı salonu, şadırvan, su kuyusu, şehitlik ve tek şerefeli minare vardır. 1930 yılında restoresi yapılmıştır.

Görsel 187 Envar-ül Hamit Cami

Envarul-Hamid Camii'ne neden "Büyük Camii" denilmektedir?

Celibibereket Hükümet Konağı

Görsel 188: Celibibereket Hükümet Konağı

Yarpuz köyünde 1890 yılında Celibibereket, eski Amanos Dağları denen Gavurdağları'nın ve burada kurulan sancağın adıdır. Celibibereket; Bereket Dağı anlamındadır.

Tanzimat Fermanı'nın Müslüman-gayrimüslim ayrımını yasaklaması sebebiyle Müslüman olmayanlar için söylenen “gavur” deyimini de yasaklanmıştır. Bu yüzden “Gavurdağları” yerine bu dağların orman ürünlerinin yanı sıra bereketli toprakları sebebiyle Celibibereket adını almıştır.

Harun Reşit Kalesi

Düziçi İlçesinin 3 km kuzeydoğusunda, Kurtbeyoğlu mahallesindedir. Abbasi Halifesi Harun Reşit'in uç beyi Faraç Bey tarafından 799 yılında bölgeyi ve bölgeden geçen stratejik yolları korumak, etraftaki kalelere bağlantı ve destek sağlamak amacıyla yapılmıştır. Askeri yönden büyük önem taşıyan bu yöre ve kaleye Horasanlı gönüllü Türk mücahitleri yerleştirilmiş ve iskân edilmiştir. Kale 959 da Bizanslıların, 13. yy da Memlukların 14. yy da Mısırlıların eline geçmiştir. Doğal Kayalıklar üzerine inşa edilmiştir. Orjinal planını korumaktadır. Alanda Türkiye'nin az bulunan endemik bitki örtüsü olan Adana Çiğdemi bulunmaktadır. Adana Çiğdemini bulduğu alan, doğal sit alanı olarak tescillenmiştir. Kale Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 2011 yılında restorasyonu yapılarak ziyarete açılmıştır

Görsel 189: Harun Reşit Kalesi

Hemite Kalesi

Osmaniye-Kadirli yolu üzerinde Ceyhan Nehri kıyısındadır. Toprakkale ve Yılankale'nin görüş alanında bulunmaktadır. Yapıldığı dönem bilinmemekle birlikte Hitit kabartması bulunan kale Osmaniye Gökçedam (Hemite) Köyündedir. Osmaniye'ye 20 km mesafededir.

Görsel 190: Hemite Kalesi

Toprakkale Kalesi

Toprakkale Kalesi'ni M.Ö. 2000'li yıllara tarihlemek mümkündür. Abbasi Halifesi Harun Reşit zamanında (8. yy) siyah taşlarla yeniden yapılandırılan kale dikdörtgen planlı, 12 burcu ve dış avlu surları bulunmaktadır. Toprakkale Kalesi, Osmaniye-Adana ve Hatay yollarının kavşak noktasında yığma bir tepe üzerinde kurulmuştur.

Görsel 191: Toprakkale Kalesi

Babaoğlan Kalesi

Ovada, aynı adlı köyün hâkim bir tepesi üzerindedir. Ata binmiş süvari kabartması nedeniyle kalenin Hierapolis-Kastabala kentinin kurucusu ve kralı Tarkondimotos tarafından M.Ö. 39'da yaptırıldığı sanılmaktadır.

Görsel 192: Babaoğlan Kalesi

Savranda Kalesi

Osmaniye'nin doğusunda, Kaypak köyü yolu üzerinde 30 km'lik asfalt yol ile bağlıdır. Kalecik barajının yanında yer almaktadır. Kalenin çevresi 800 metredir. Dikdörtgen biçiminde olup surları 7-10 metre, burçları ise 8-10 metre yüksekliktedir. 12 burcu ve kulesi vardır. Kale Romalılardan kalmadır. Bütün gücünü güneydeki bir noktaya veren Savranda kalesi bu yöndeki sur ve burçları aşılması güç denecek derecede yükseltilmiştir. Bu sebeple kaleye açık bulunan tek kapısından girilir. Tabandan itibaren kayalar üzerinden oyulan merdivenler bu kapıya kadar yükselir. Etrafında müdafaası veya hendeği yoktur. Çamların arasından fıskırıncasına yükselen kale, tabiat güzellikleri ortasında görülmeye değer bir durumdur. Ortaçağ kalelerindendir. Birçok defa yenilenmiştir.

Görsel 193: Savranda Kalesi

Çardak Kalesi

Osmaniye'nin, Çardak köyü yakınında, yaklaşık 200 m. yükseklikteki tepe üzerindedir. Bölgedeki kervan ticaretini korumak amacıyla yapılmış askeri bir kaledir. Osmaniye'nin doğusunda ve 6 km lik uzaklıktadır. Çardak köyünden yaya olarak gidilebilir. Kale, dikdörtgen biçiminde ve 10 burçludur. Romalılardan kalma bir kaledir.

Görsel 194: Çardak Kalesi

Karafenk Kalesi

Hasanbeyli ilçesinden doğuya doğru 7 km. toprak yoldan gidilerek araçla yanına ulaşılır. Kara Frenk kalesinden kuzeye gidilirse Bahçe'ye, doğusuna devam edilirse Fevzi Paşa'ya ulaşılır. Bahçe ve Fevzi Paşa'ya giden bu yollar kullanışlı değildir. Bu gözetleme kulesi (kale) buradan geçişleri engellemek için önemli noktadadır.

Kara Frenk kalesi dört köşesinde köşe kuleleri olan basit bir yapıdır. Kulelerin yüksekliği 5 metredir. Kuzeybatıdaki kule en büyük olanıdır. Batı duvarındaki iki payanda sonra ki dönemde yapılmış olmalı. Kesin bir bilgi yok. Kuzey batıda ki kulenin taşları dökülmüş olmasına rağmen temelden yukarıya doğru konik yapısı görülmektedir.

Görsel 195: Karafenk Kalesi

Kırmıtlı Kuş Cenneti

Önemli kuş alanı statüsü kapsamında bulunan ve Ceyhan Nehri çevresinde oluşan Kastabala Vadisi Kuş Cenneti Osmaniye Merkeze 15 km mesafededir.

Kastabala Vadisi Kırmıtlı Kuş Cennetine önemli kuş alanı statüsü kazandıran türlerden bazıları ise Gece Balıkçılı, Yalıçapkını, Alaca Yalıçapkını ve İzmir Yalıçapkını gibi kuşlardır. Yalıçapkınlarının üç türünün bir arada bulunduğu ender alanlardandır. Bugüne kadar tespit edilmiş 250 kuş türü bulunmaktadır.

Görsel 196: Kırmıtlı Kuş Cenneti Sakinleri

Arı kuşlarına doğaseverler sahip çıktı. **HABERLER**

OSMANİYE' de Kırmıtlı Kuş Cenneti'nden, kaçak olarak kum alan vatandaşlar, 5 yavru arı kuşunun yuvasız kalmasına neden oldu. Bölgede kuş fotoğrafı çeken doğa fotoğrafçısı Ali Murtaza Doğan ve beraberindeki Özgür Kalay, yavru kuşlara sahip çıkarak, bozulan yuvalarını yeniden yaptı.

Doğan, Türkiye'de üç yalıçapkını türünün yıl boyunca yakından görülebildiği tek yer olan, leylek, arı şahini, kara çaylak, şahin ve su kuşları gibi yaklaşık 200'e yakın kuş türüne ev sahipliği yapan bölgede zaman zaman bu tür olaylarla karşılaştığını söyledi. Cevdetiye beldesi mevkiinde dolaşırken, tüyleri yeni çıkmış 5 arı kuşu yavrusu gördüklerini belirten Doğan, kaçak kum alımı nedeni ile kuşların yuvalarının bozulmuş olduğunu fark ettiklerini kaydetti. Doğan, "Bizler burada gezerken, bu yavrulara rastlamasaydık öleceklerdi. Arkadaşım ile birlikte bozulan yuvayı yeniden yaptık.

Kastabala Vadisi'ndeki Kuş Cenneti'ni gezdiniz mi?

Değerlendirme Soruları

Aşağıdaki soruların doğru seçeneğini işaretleyiniz.

1- Ülke dışından veya ülke içinden insan gruplarının tarihi, sosyal, kültürel ve doğal açıdan önem taşıyan bir bölgeye eğlenmek, dinlenmek, gezip görmek için yaptıkları faaliyetlere ne denir?

- A) Tarım B) Ticaret C) Turizm D) Sanayi

2- İlimizde aşağıda verilen turizm faaliyetlerinden hangisi yapılmamaktadır?

- A) Doğa yürüyüşü ve dağ turizmi B) Yaylacılık turizmi
C) Dalış turizmi D) Kültür turizmi

3- Aşağıdakilerden hangisi ilimizde bulunan yaylalardan değildir?

- A) Zorkun Yaylası B) Bağdaş Yaylası C) Alman Pınarı Yaylası D) Ayder Yaylası

3- Aşağıdaki milli parklardan hangisi ilimizde bulunmaktadır?

- A) Karatepe- Aslantaş Milli Parkı B) Yozgat çamlığı Milli Parkı
C) Altındere Milli Parkı D) Karagöl Milli Parkı

4- Aşağıdaki hangisi ilimizde bulunan antik kenttir?

- A) Efes antik kenti B) Castabala- Hierapolis antik kenti
C) Perge antik kenti D) Aspendos antik tiyatrosu

5- Aşağıdaki hangisi ilimizde bulunan önemli tarihi camilerimizden değildir?

- A) Ağcabey Cami B) Envar-ül Hamid Cami
C) Ala Cami D) Ayasofya Cami

6- Aşağıdaki hangisi ilimizde bulunan kalelerden değildir?

- A) Toprakkale kalesi B) Zil kale
C) Hemite Kalesi D) Çardak kalesi

4. ULAŞIM

Ş.4.4. Yaşadığı şehrin ulaşım ve iletişim imkanlarını araştırır.

Ulaşım olanakları günümüzde ülkelerin ve şehirlerin sosyo-ekonomik gelişiminde en önemli etken haline gelmiştir. Küresel ekonomi ağı içerisinde ulaşım olanakları bir ülkenin veya şehrin her açıdan gelişimine etki eden doğrudan bir faktördür.

Osmaniye tarih boyunca Ortadoğu ile Anadolu ve Avrupa arasındaki önemli bir kavşakta yer almaktadır. Büyük İskender'in Mısır'ı fethinden Persler'in Yunanlılarla savaşlarına, Büyük Roma İmparatorluğu'nun Anadolu hâkimiyetinden İslam ordularının Anadolu'ya girişlerine kadar birçok uygarlığın merkezinde yer alan şehrimiz tarih boyunca büyük fetih hareketlerinin geçiş yolları üzerinde yer almaktadır. Gerek tarihi İpek yolu gerekse Baharat Yolu'nun son durağında yer alan şehrimiz bugün bile Doğu Akdeniz limanlarının en büyüğü olan İskenderun'a çok yakın mesafede yer almaktadır.

Osmaniye Akdeniz ve İç Anadolu bilgelerinin Güneydoğu'ya açılan kapısı durumundadır. Bu sebepten dolayı Osmaniye sadece bir kavşak noktası değil, Ortadoğu'dan Anadolu'ya, Akdeniz'den Mezopotamya'ya Akdeniz ikliminden karasal iklime geçişinde merkezinde yer almaktadır.

Osmaniye bu benzersiz konum özelliklerinden dolayı bölgeleri birbirine bağlayan kara, demir ve deniz yolu ulaşım olanakları yönünden gelişmiştir.

İlimizde Ulaşım kara yolu ile sağlanmaktadır. İlimiz karayoluyla Ankara'ya 576 km, İstanbul'a 1.025 km, İzmir'e 986 km, Adana'ya 86 km, K. Maraş'a 100 km., Gaziantep'e 120 ve Hatay'a 128 km. uzaklıktadır. Ayrıca Adana Havalimanına 90 km, İskenderun Limanına 79 km mesafededir.

Devlet ve İl Yollarımızın 38,8 km'si bölünmüş yol, yine bu yollarımızın 62 km'si bitümlü sıcak karışım, 229 km'si sathi kaplamalı yoldur. İlin tüm İlçe ve köylerine her an ulaşım elverişli yolları mevcuttur.

Görsel 197: Bahçe İlçesi. Tren, Karayolu ve Bölünmüş Yol Yan yana

Osmaniye Bahçe ile Gaziantep Nurdağı arasında Türkiye'nin en uzun demiryolu tüneli **HABERLER**

Bahçe ilçesi ve Nurdağ ilçeleri arasında yapılması planlanan demiryolu hattı ile zaman, yakıt ve personel tasarrufu sağlanacak, kaliteli demiryolu ulaşım imkânına kavuşulacaktır.

Osmaniye ili Bahçe ilçesi ile Gaziantep ili Nurdağ ilçeleri arasındaki mevcut demiryolu hattının uzunluğu 41.934 km dir. Yapılacak yeni güzergâh ile 25 km. kısalarak 16.934 km. ye inecektir. Projeye göre Fevzipaşa istasyonu devreden çıkacak demiryolu Bahçeden 9.970 m'lik bir tünelle Nurdağı'na bağlanacaktır.

Çift hat olarak projelendirilen bu hattın 11.692 m. si Osmaniye il sınırları içinde, 5.242 m. si Gaziantep il sınırları içinde olacaktır. Proje ile ilgili ÇED toplantıları tamamlanmıştır. Ayrıca Toprakkale-Kilis-Çobanbey-Nusaybin-Silopi-Habur Tren projesi de bu hattı kullanabilecektir.

Osmaniye ulaşım yatırımları konusunda ülkemizin önde gelen illeri arasındadır. Bunun sebepleri neler olabilir?

Görsel 198: Köy Yolu Genişletme Çalışması

Köy yollarında standardın yükseltilmesi için asfaltlama çalışmaları devam etmekte olup, köy yollarının durumu aşağıda belirtilmiştir.

Görsel 199: Osmaniye'nin ve ilçelerinin gelişiminde demiryolu ulaşımının önemli rolü vardır.

HABERLER

Devlet Bahçeli Alt Geçit Ve Meydan Düzenleme Projesinde Sona Gelindi

Osmaniye Belediye Başkanı Kadir Kara, Osmaniye'nin bayrama hazırlanması konusunda belediye olarak tüm ekiplerle 24 saat görevlerinin başında olduklarını söyleyerek, "En iyi hizmet kalitesiyle hemşerilerimize hizmet vermeye çalışıyoruz. Bu bağlamda belediyemizce yaklaşık 3 aydır devam ettirmiş olduğumuz alt geçit ve üst geçit çalışmalarında artık sona gelmiş bulunuyoruz. Geçtiğimiz ramazan bayramında alt geçidimizi trafiğe açmıştık. Şimdi de alt geçidin üst yollarının trafiğe açılması noktasındaki çalışmalarımızı başlattık. Asfalt döküm çalışmaları çifte petrolerin olduğu bölgeden başladı. Atatürk ilkokulunun oraya kadar asfalt kaplama çalışmaları yapacağız. Bu çalışmalarımız bayrama münhasır olarak Osmaniye hemşerilerimizin rahat bir şekilde seyrüsefer yapabilmeleri açısından hem alt geçidi kullanabilmeleri hem de yan yolları trafik olarak kullanabilmeleri açısından yaptığımız bir çalışmadır. Bu çalışmanın devamında peyzaj ve çevre düzenleme çalışmaları veya bazı bölgelerdeki kavşak düzenleme çalışmaları devam edecek. Bayramdan sonrada devam edecek. Bazı kavşaklarda Osmaniye'mizin sembolü olan bir takım değerleri de oraya yerleştirerek o kavşaklarımızı da daha estetik hale getirmeye çalışacağız" diye konuştu.

"Devlet Bahçeli Alt Geçit ve Meydan Düzenleme projesinde" alt geçit ve kavşaklar trafiğe 2018 açılmıştır.

Görsel 200: Osmaniye İl Merkezi Taşıtlar için Altgeçit ve Meydan Düzenlemesi

Alt geçit çalışmasının tamamlanmasıyla şehir içi ulaşımında hangi sorunlar azalmış olabilir?

5. HALKA HİZMET VEREN KURUMLAR

OSMANİYE VALİLİĞİ

OSMANİYE BELEDİYESİ

OSMANİYE DEVLET HASTANESİ

İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ

OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ

İTFAİYE MÜDÜRLÜĞÜ

112 ACIL ÇAĞRI MERKEZİ

PTT BAŞMÜDÜRLÜĞÜ

OSMANİYE ÇOCUK YUVASI

ACİL DURUM TELEFONLARI			
112	AMBULANS	121	TELEFON ARIZA
110	İTFAİYE	185	SU ARIZA
155	POLİS	186	ELEKTRİK ARIZA
156	JANDARMA	187	GAZ ARIZA

ACİL DURUM TELEFONLARI

Değerlendirme Soruları

Aşağıdaki soruların doğru seçeneğini işaretleyiniz.

1- İlimizin ekonomik olarak kalkınmasına etki eden ulaşım yolları hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) Demir yolu- Hava yolu B) Kara yolu - Demir yolu
C) Hava yolu- Deniz yolu D) Kara yolu- Hava yolu

2- Aşağıdakilerden hangisi ilimizde taşımacılıkta kullanılan ulaşım yollarından biri değildir?

- A) Demiryolu taşımacılığı B) Karayolu taşımacılığı
C) Boru hattı taşımacılığı D) Hava yolu taşımacılığı

3- İlimizin denizyolu taşımacılığında en çok kullandığı liman hangisidir?

- A) İskenderun Limanı B) İzmir Limanı C) İstanbul Limanı D) Antalya Limanı

KELİME BULMACA

D	Ğ	B	A	H	Ç	E	B	O	D
A	Ü	M	A	M	U	R	E	T	Ü
Ş	V	Z	M	Z	İ	S	Y	İ	L
A	P	O	İ	Ü	A	G	M	R	D
L	Y	R	R	Ç	C	N	A	Ş	Ü
V	S	K	F	T	İ	J	İ	İ	L
A	P	U	K	A	R	O	L	K	Z
R	Y	N	B	Ş	V	F	U	M	Ç
Y	E	R	F	I	S	T	I	Ğ	I
T	D	E	U	K	O	İ	B	Ö	Ç
S	İ	S	U	M	B	A	S	R	T
Z	O	K	A	R	A	Ç	A	Y	B
Y	C	A	Ö	R	V	N	R	Ü	Ç
Ç	A	R	D	A	K	S	H	U	E
L	K	F	V	Y	U	E	S	M	L

Aşağıdaki kelimeleri bularak işaretleyiniz.

TİRŞİK	ŞALVAR	ZORKUN	SUMBAS	BAHÇE
AŞIK	KARAÇAY	MAMURE	ORT	ÇARDAK
BEYMAİL	YEDİOCAK	DÜLDÜL	YERFISTIĞI	

DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

- 1) Aşağıdakilerden hangisi Osmaniye’de kaybolan zanaatlar arasında gösterilemez?
A) Nalbantlık
B) At Arabası İmalatı
C) Bıçakçılık
D) Semercilik
- 2) Aşağıdakilerden hangisi Osmaniye şehir merkezine en yakın ve en ünlü yaylasıdır?
A) Maksutoğlu Yaylası
B) Almanpınarı Yaylası
C) Bağdaş Yaylası
D) Zorkun Yaylası
- 3) Aşağıdakilerden hangisi Osmaniye ili sınırları içerisindeki tarihi eserlerden birisi değildir?
A) Ağcabey Camii
B) Alacami
C) Envarul Hamid Camii
D) Osmaniye Kent Müzesi
- 4) Osmaniye’de aşağıdaki ulaşım olanaklarından hangisi bulunmamaktadır?
A) Havaalanı B) Demiryolu C) Otoyol D) D-400 Karayolu
- 5) Aşağıdakilerden hangisi “Beymail” ile ilgili bir bilgi olamaz?
A) Beymail Osmaniye yöresine ait bir efsanedir.
B) Beymail üretimi Osmaniye’de yapılan patentli bir yerfıstığı ürünüdür.
C) Beymail Osmaniye yöresinde oynanan bir folklorik oyundur.
D) Beymail, yörede yetiştirilen bir endemik bitki adıdır.

ÜNİTE 5: ŞEHRİMDE BEN

BİRLİKTE YAŞAMANIN GEREKLİLİĞİ

Ş.5.1. Yaşadığı şehrin kültür ve sanat imkânlarını bilir.

Kütüphaneler, tarihî ve turistik mekânlar, bilim, eğitim ve sanat merkezleri, sanat galerileri, sinemalar, tiyatrolar, sanat etkinlikleri ve şenlikler (festivaller ve fuarlar) hakkında bilgi verilir.

KÜTÜPHANELER

ETKİNLİK: Öğretmeninizle birlikte şehrinizde bulunan kütüphaneyi ziyaret edip kütüphaneye üye olunuz.

Osmaniye’de son yıllarda eğitim alanındaki yeniden yapılanma sonucunda eğitim süreçlerine uygun olarak artan kütüphane ihtiyacını karşılamak için yeni kütüphaneler kurulmuştur. Şehrin en eski kütüphanesi olan ve bir hayırsever olan Emine Keskiner tarafından yaptırılan **Emine Keskiner Halk Kütüphanesi** yeniden restore edilerek Kültür ve

Turizm Bakanlığı'nın katkılarıyla yeniden hizmete açılmıştır.

Görsel 201: Emine Keskiner Halk Kütüphanesi

Osmaniye’nin en eski kütüphanelerinden biri olan Emine Keskiner Halk Kütüphanesi yenilenmiş son hali ve zengin kitap içeriğiyle her yaş grubundan vatandaşa sağlıklı ve yararlı bir kütüphane ortamı sunmaktadır.

Görsel 202: OKÜ Merkez Kütüphanesi gece yarısına kadar açık

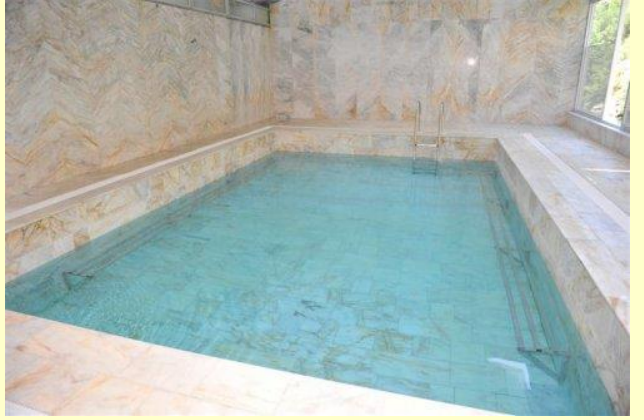
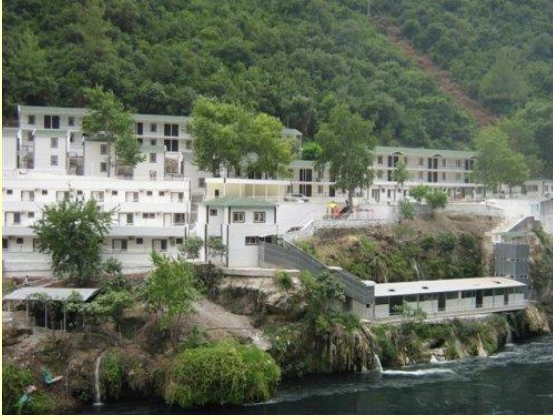

Günümüzde bilgiye erişimde genel ağın yaygın kullanımına rağmen neden kütüphaneler daha fazla ilgi çekmektedir?

TARİHÎ VE TURİSTİK MEKÂNLAR

Osmaniye sahip olduğu doğal ve beşeri şartlar nedeniyle her tür turizm faaliyeti için çok elverişli koşullara sahiptir. Çukurova özelliklerine sahip olsa da üç tarafının dağlarla çevrili olması ve yüzölçümünün neredeyse yarıya yakınının ormanlık alan olması ve su kaynakları bakımından zenginliği nedeniyle doğa turizmi için çok çeşitli etkinlikler ve alternatifler sunmaktadır. 3000 yıllık geçmişi ve birçok uygarlığa ait tarihsel izler taşıması ve zengin tarihi eser çeşitliliğiyle tarih ve kültür turizmi için önemli bir turizm potansiyeline sahiptir.

Düziçi Haruniye Kaplıcaları termal turizm için yöresel önemli bir kaynaktır. Son yıllarda gelişen festival turizmi, ilçelerde yer alan yerel turizm değerlerinin yoğun ilgi görmesi sonucunda hızla artan turist sayısı ile ilgi çekmektedir.

Görsel 203: Düziçi Haruniye Kaplıcaları

ŞELELELERİMİZ

Görsel 204: Düziçi Karasu Şelalesi

Görsel 205: Karaçay Şelalesi

Görsel 207: Yeşil Şelale

Görsel 206: Şarlak Şelalesi

Yukarıdaki ilimizde bulunan doğal güzelliklerden hangilerini gördünüz? Belirtiniz.

KASTABALA ANTİK KENTİ

Osmaniye İl merkezinin 12 km. kuzeyindeki Ceyhan Nehrinin kuzeybatıya döndüğü kıvrımın içinde, Kesmeburun ile Bahçeköy arasında bulunan ovaya hâkim olan bir kaya çıkıntısı üzerinde Bodrum Kalesi adını taşıyan 13. yy. dan kalma bir kale yükselmektedir.

Kastabala ilk kez Seleukos krallarından IV. Antiochos Epiphanesin hâkimiyet döneminde (M.Ö. 175-164) basılan sikkelerde Hierapolis adıyla anılmaktadır. Antiochos kentte uzun zamandan beri tapınım gören \"Perasia\" ismindeki tanrıçanın tapınağından ötürü kente \"Kutsal Şehir\" adını vermiştir.

Görsel 209: Kastabala Antik Kenti Sütunlu Yol

Görsel 208: Kastabala Antik Tiyatro

KARATEPE ARSLANTAŞ AÇIKHAVA MÜZESİ VE MİLLİ PARKI

Kadirli İlçesi, Kızıyusuflu köyü sınırları içerisinde, 638 rakımlı, Karatepe'nin kuzeyindedir. Kadirli'nin güneydoğusunda olup ilçeye, 22 km, Osmaniye'ye 30 km, Adana'ya ise 130 km uzaklıktadır. Karatepe Geç Hitit Çağında (M.Ö. 8 yy.) Adana Ovası Hükümdarı Asativatas tarafından, krallığını kuzeydeki vahşi kavimlere karşı korumak üzere, bir hudut kalesi olarak yaptırılmıştır.

Görsel 210: Karatepe Arslantaş Açık hava Müzesi ve Milli Parkı

Karatepe Müzesi'nin diğer müzelerden farkı nedir?

BİLİM, EĞİTİM VE SANAT MERKEZLERİ, SANAT GALERİLERİ, SİNEMALAR, TİYATROLAR

Korkut Ata Bilim Şenliği TÜBİTAK 4007 Kapsamında Kabul Edildi

HABERLER

Bilim kültürünün ve iletişiminin toplumda yaygınlaştırılması amacıyla, çeşitli bilim dallarında farkındalık oluşturan, katılımcıların bilimsel bilgiye ve bilim insanına yönelik bakış açılarının olumlu yönde gelişmesini sağlayan ve katılımcılara bilimsel düşünme becerilerini kazandıran etkileşimli faaliyetlerinin desteklenmesini hedef alan **4007 Bilim Şenlikleri Destekleme Programı'na** Üniversitemiz tarafından hazırlanan TÜBİTAK Projesiyle katılmaya hak kazandı.

“Eleştirel düşünmeyi toplumun her bir bireyine yerleştirmeye” çalışan Üniversitemiz, üretim faktörünü de çağın gelişmelerini göz önünde bulundurarak bu gerçek dönüşümleri bilimsel çalışmalarla günlük yaşamda uygulanabilir hale getirmeyi amaçlıyor.

2019 yılı Nisan ayı içerisinde iki hafta sürecek olan **Korkut Ata Bilim Şenliği** başlıklı proje ile öğrencilerin temel bilimsel olguları fark etmeleri sağlanacaktır. Merak duygularının, araştırma, sorgulama ve öğrenme isteklerinin tetiklenmesi amacıyla Üniversitemiz Karacaoğlan Yerleşkesinde, ilimizde bulunan lise öğrencilerinin katılımıyla atölye/laboratuvar çalışmaları yapılması hedefleniyor ve yaklaşık 10 bin kişinin katılması bekleniyor.

Üniversitemiz Rektörü Prof. Dr. Murat Türk, Korkut Ata Bilim Şenliği başlıklı projenin kabul edilmesinin memnuniyet verici olduğunu belirterek **“Bu şenlik ile bilim ve teknolojinin 7’den 70’e herkese sevdirmesi ve ileriki dönemlerde de Üniversitemiz öğrencilerinin üretken birer birey haline gelmeleri amaçlıyoruz.”** diye konuştu.

ETKİNLİK: Bulunduğunuz şehirde düzenlenen “Bilim Şenlikleri “ etkinliklerini ziyaret ediniz.

Görsel 211: Korkut Ata Üniversitesinin Düzenlemiş Olduğu Bilim Şenliği Etkinlik Afişleri

Son yıllarda ilimizde yukarıdaki afişte belirtilen bilimsel içerikli etkinlikler neden yaygınlaşmıştır?

Osmaniye her ne kadar Çukurova’nın tarım bereketiyle ve eşsiz tabiat özellikleriyle zihinlerde yer etmişse de, artan nüfus artışı ve ekonomik gelişmeye paralel olarak son yıllarda artan kültür sanat etkinlikleriyle de adından sık sık söz ettirmektedir. Artan turizm potansiyeli, eğitim olanaklarındaki artış beraberinde kültür sanat etkinliklerini ve buna duyulan ihtiyacı da artırmıştır. Şehrimizde son yıllarda bu alanda birçok tesis şehrimize kazandırılmıştır.

Görsel 212 : Osmaniye İl Mili Eğitim Müdürlüğü Kültür Sanat Ve Kongre Merkezi

Görsel 213: Cebeli Bereket Kültür Merkezi

Görsel 214: Ahmet Şekip Ersoy Kültür Merkezi

Görsel 215: Kadirli Kültür Sanat Merkezi

Görsel 216: Düziçi Karacaoğlan Kültür Merkezi

Bir şehrin sosyo-kültürel gelişiminde Kültür Merkezlerinin önemi nedir?

SANAT ETKİNLİKLERİ VE ŞENLİKLER (FESTİVALLER VE FUARLAR)

Osmaniye son yıllarda il genelinde düzenlenen festivaller ve her alanda yapılan kapsamlı fuarlarla ülke genelinde adından söz ettirmektedir. Her yıl geleneksel hale gelen ve halkın yoğun ilgi gösterdiği fuar ve festivaller şehrin tanıtımında önemli rol oynamaktadır.

Osmaniye'de "En büyük açık hava sergisi rekoru" kırıldı **HABERLER**

Osmaniye'nin Kadirli ilçesinde, görsel sanatlar ve teknoloji tasarım öğretmenleri tarafından hazırlanan "Rekora Gidiyoruz Projesi" kapsamında, Türkiye ve 12 ülkeden çocuk ve gençlerin yaptığı 130 bin 289 resimle, 60 kilometre 889 metre uzunluğunda sergi açılarak, Dünya Çocuk Rekorları kapsamındaki "En büyük açık hava sergisi rekoru" kırıldı. Kaynak:

<https://www.aa.com.tr/tr/pg/foto-galeri/en-uzun-resim-sergisiyle-rekor-kirdilar-#!>

Osmaniye'de yukarıdaki habere benzer başka hangi etkinlikler yapılmaktadır?

YAŞAR KEMAL KÜLTÜR SANAT VE EDEBİYAT FESTİVALİ

Şehir merkezine 20 km mesafede yer alan Gökçedam Köyü büyük roman yazarı Yaşar Kemal'in çocukluğunun geçtiği yerdir. Eski adı Hemite olan köyde Osmaniye belediyesi ve İl Kültür Müdürlüğü'nün katkılarıyla yapılan "Yaşar Kemal Kültür Evi" yıl boyunca ziyarete açık olup yoğun ilgi görmektedir. Ayrıca ünlü romanı İnce Memed heykeli de burada bulunmaktadır.

Görsel 218: Yaşar Kemal Kültür Evi

Görsel 217: İnce Memed Anıtı

Yaşar Kemal Platformu tarafından, Türk edebiyatının ustalarından Yaşar Kemal adına düzenlenen festivaldir. Yaşar Kemal Kültür, Sanat ve Edebiyat Festivalinde belgesel gösterimleri, sempozyum, uçurtma şenliği, resim yarışması ödül töreni, konserler yapılmaktadır.

Yaşar Kemal'in Osmaniye açısından önemi nedir açıklayınız?

ETKİNLİK: Okulunuzda "Yaşar Kemal Öykü Yarışması" düzenleyiniz. Dereceye giren öğrencileri ödüllendirip öykülerini okul panosunda sergileyiniz.

GENÇLİK MERKEZLERİ ARASI KÜLTÜR SANAT YARIŞMALARI

Gençlik ve Spor Bakanlığı, Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından organize edilen Kültür ve Sanat Yarışmaları kapsamında yapılan etkinliklerdir. Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı Gençlik Merkezleri'nden 18-23 ve 24-29 yaş grupları arasında organize edilen yarışmalara gençlerimiz büyük ilgi göstermektedir.

Gençler Arası Kültür ve Sanat Yarışmalarında ödüller verildi **HABERLER**

OSMANİYE, ([DHA](#)) - GENÇLİK ve Spor Bakanlığı'nın Gençlik Merkezleri üzerinden gerçekleştirdiği ve bu yıl dördüncüsü düzenlenen "Gençler Arası Kültür ve Sanat Yarışmaları" ödül töreni [Osmaniye](#)'de Cebelibereket Kültür Merkezinde gerçekleştirildi.

İl genelinde yapılan yarışma ve etkinliklerin çoğu sizce neden gençlere yönelik yapılmaktadır?

KADIRLI TURP FESTİVALİ

Osmaniye'nin Kadirli ilçesinde, kent ekonomisine büyük katkı sağlayan ve halk arasında '**Kırmızı Altın**' olarak nitelendirilen turpun, hasat edildiği kış aylarında düzenlenen festivaldir. Kadirli belediyesi tarafından düzenlenen Festivalde turpun tanıtımı yapılmakta ve çeşitli halk konserleri düzenlenmektedir.

Festivalin Kadirli'nin tanıtımına ve ekonomik kalkınmasına katkıları neler olabilir?

ZORKUN YAYLASI ÇOCUK ŞENLİĞİ

Osmaniye'nin önemli kültürel ve sosyal organizasyonlarından biridir. İlk kez 1985 yılında düzenlenen şenliğe bazı dönemlerde ara verilmiştir. 2018 yılında 25.si düzenlenmiştir. Ağustos ayı içerisinde yapılan şenliğe, 12 yaş altı çocuklar katılmaktadır. 20 farklı dalda yarışmaların düzenlendiği şenlikte kültürel etkinlikler, animasyon gösterileri, ücretsiz 12D sinema gösterimi, sürpriz eğlenceler ve konserler düzenlenmektedir.

Görsel 219: Zorkun Yaylası Çocuk Şenliğinden bir görüntü

Zorkun Çocuk Festivali'ne hiç katıldınız mı?

OSMANİYE ŞAİRLER VE YAZARLAR DERNEĞİ'NİN "EKMEK ÖDÜLLÜ ŞİİR" YARIŞMASI

HABERLER

Osmaniye Ozanlar, Şairler ve Yazarlar Derneği (OŞYAD) tarafından geleneksel olarak düzenlenen "ekmek ödüllü" şiir yarışmasıdır. 2019 yılı nisan ayı içerisinde 22.si düzenlenmiştir. Ekmek ödüllü şiir yarışmasına yurdun dört bir yanından şairlerimiz katılmaktadır. Yarışma sonrasında düzenlene ödül töreni, Kıbrıs şehidi Albay Halil İbrahim Karaoğlanoğlu parkı içerisinde yapılmaktadır. 1999 Yılı 2.Ekmek Ödüllü Şiir Yarışması'nda "Delikanlı Ömer" "şiiriyle Cemile Daşgın" kazanmıştır.

Görsel 220: Yarışma Duyuru Afişi

-Ekmek Ödüllü Şiir Yarışması'nın 22 yıl boyunca sürmesinin ve geleneksel hale gelmesinin sebepleri neler olabilir?

-Yarışma neden "ekmek ödüllü" yapılıyor olabilir? Gelecek yıl yarışmaya sizde katılmak ister misiniz?

DELİKANLI ÖMER

Hava Farklı bir tuhaftı bugün
Her yer yeşil yeşil, gökyüzü ak
Bir diyar ki; şehirden uzak
Tazenin biri bağırıp çağırarak
Getirdi delikanlıyı dünyaya

Delikanlı doğdu bugün
Her gülümseyişe sebepti artık
Kulağına okundu ezanı
"Ömer "olsun dendi adı

Delikanlı ay gibi bebekti
Kirpiği degecekti kaşına
Hemen de ayaklanmıştı
Varmadan daha yaşına

Delikanlı kalem tuttu bugün
Başı dimdik havada, sırtında çanta
Doğumundan yedi yıl sonra
İlk adımını attı, hayata

Delikanlı, delikanlı oldu bugün
Hiçte ağlamadı haa!
Hiçte yormadı kimseyi
Bir düğün telaşında, öptü kirvesinin elini
Ve Ömer aldı bahşişini.

Delikanlı yastaydı bugün
Bir kürek toprak attı ve çekildi kenara
İki damla yaş düştü
Pespembe yanağına

Anasına sarılarak, dua etti babasına.
Yüklendi hayata delikanlı Ömer
Çalışmaya başladı on altı yaşında
Bıraktı okulunu, oradan oraya
Başladı.. Ne iş bulursa.

Delikanlı bastı on sekiz yaşına
Bir sevda düştü ağırlı başına
Güzeller güzeliydi,
Hanımdı, kara gözlü,
Kara saçları vardı omzunda
Bir ok saplandı Ömer'in yüreğine
Açıldı anasına "gidelim istemeye"

Delikanlı damattı bugün
Yüreği durmuyordu yerinde
Gözleri de gülümsüyordu
Delikanlı mesuttu..

Delikanlı halaydaydı bugün
Anası bindirdi dualarını omzuna
Uğurladı yavrusunu,
Ödemek için vatan borcuna.

Delikanlı askerdi bugün,
Çakı gibi, yiğit gibi, Ömer gibi
Yüreğinden geçti aklından geçenler
Üç beş nöbetlerinde.

Delikanlı üşüyordu bugün
Soğuktu kışlanın içi
Birden anası geldi aklına
Anacım "dua et" dedi bana

Sonra Petek gelin geçti gözlerinden
Unutmamıştı hala gülümseyişini
Yastığının altındaydı son mektubu
Yorulmamıştı yüreği hiç bu kadar
Basıp bağına, koklayana kadar..

Delikanlı harpteydi bugün,
Kurşun yağıyordu dört yandan
Dayan Ömerim dayan, zafer yakın,
Ananın gözyaşına
Petek gelinin aşkına ölme sakın.

Delikanlı yatıyordu bugün
Yirmi yaşında soğuk bir musalla taşında
Bıraktı son nefesini bir kahpe kurşuna.
Atmıyordu yüreği çırpınırcasına.

Anasının dizleri kesildi dermandan
Petek gelinin yaş kurumadı yanağından
Sessizce ağladı dalından kopup düşen her
yaprağa
Ve Ömer delikanlı gibi girdi o kara toprağa..

Cemile DAŞGIN

Yukarıda şiirin konusu nedir? Osmaniye’de şiir ve edebiyat alanında başka hangi yarışmalar ve etkinlikler yapılmaktadır?

DÜZİÇİ ULUSLARARASI KARACAOĞLAN ÂŞIKLAR ŞENLİĞİ

Osmaniye Düziçililer Kültür ve Dayanışma Derneği tarafından altın saz ödüllü Karacaoğlan Âşıklar Bayramı, Ağustos ay'ı içerisinde yapılmaktadır. Düziçi Karacaoğlan Parkı'nda düzenlenen bayram etkinliklerinde yerel âşıklar konserler vermektedir.

Görsel 221: Karacaoğlan Âşıklar Şenliğinden görüntüler

TÜRK DÜNYASI KORKUT ATA ÂŞIKLAR KERVANI

Osmaniye Belediyesi'nin katkılarıyla hayata geçirilen Türk Dünyası Korkut Ata Âşıklar Kervanı etkinlikleri, Eylül ayı içerisinde Osmaniye'den başlayıp diğer Türk Cumhuriyetlerinde devam eden bir etkinliktir. Korkut Ata Âşıklar Kervanı etkinliği, Türk Dünyası'nın Ata Babası olarak adlandırılan ve Türk Dünyası'nın tüm bölgelerinde bilinen Korkut Ata geleneğinin yaşatılması ve günümüz temsilcilerinin aynı sahnede yer alarak, **Âşıklık Kültürünün** topluma aktarılması maksadıyla yapılmaktadır.

Korkut Ata Âşıklar Kervanı Şöleni'ne Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan, Kerkük başta olmak üzere KKTC, Afganistan, Tataristan ve Makedonya'dan sanatçılar katılmaktadır. "Muhteşem bir Türk Kültürü gösterisi olan Şölen, halkımız tarafından büyük ilgiyle izlenmektedir."

Görsel 222: Türk Dünyası Korkut Ata Âşıklar Kervanı

Bu festivallerin ilimiz açısından önemi nedir?

HASANBEYLİ KIRAZ FESTİVALİ

Osmaniye'nin Hasanbeyli ilçesinde düzenlenen festivaldir. Bu festival ile ilçenin ve yetiştirilen kirazların tanıtılması ve pazarlanması amaçlanmaktadır. Her yıl haziran ayında düzenlenen Kiraz Festivali'nde 'En iyi kiraz yetiştiricisi', 'Kiraz güzeli' ve 'Kiraz yakışıklısı' seçilmektedir.

Görsel 223: Hasanbeyli Kirazı

Hasanbeyli Kirazı son yıllarda yapılan üretimle özellikle dış piyasada büyük ilgi görmüştür. Erik kadar büyük olan Hasanbeyli Kirazı genel olarak yaz aylarında tam olgunlaşır ve satışa sunulur. Hasanbeyli Belediyesi bir süre önce Kiraz Festivali düzenleyerek ürünün adını duyurmayı başarmıştır.

OSMANİYE KİTAP FUARI

Osmaniye Belediyesi tarafından her yıl aralık ayı içerisinde düzenlenen etkinliktir. 2019 yılında dördüncüsü düzenlenmiştir. Türkiye'nin dört bir yanından fuara katılan şair ve yazarlar, 10 günlük fuar kapsamında okuyucuları ile yayın evlerinin stantlarında bir araya gelerek, kitaplarını imzalamaktadır. 7'den 70'e tüm kitapseverlere hitap eden bir etkinliktir.

Görsel 224: Kitap Fuarı Duyuru Afişi

Kitap Fuarı'nın her yıl düzenlenmesi ve yoğun ilgi görmesinin sebebi neler olabilir?

KADIRLI SUCUK-EKMEK FESTİVALİ

Geleneksel Kadirli sucuk ekmek festivali, Kadirli belediyesi tarafından düzenlenmektedir. Ocak ayı sonunda düzenlenen festivale Kadirli halkının yanı sıra çevre il ve ilçelerden gelen misafirler de yoğun ilgi göstermektedir. Tonlarca sucuğun pişirilerek ekmek arasında dağıtıldığı festivalde, sucuk ekmek almak isteyen vatandaşlar uzun kuyruklar oluşturmaktadır. Palyaço gösterileri, halk oyunları ekiplerinin gösterisi ve sanatçıların konserleri ile sucuk ekmek festivalinin diğer etkinlikleridir.

Görsel 225: Sucuk Ekmek Festivalinden Bir Görüntü

OSMANİYE OFF-ROAD ŞENLİĞİ

Osmaniye Belediyesi ve Osmaniye Off-Road Kulübü'nün nisan ayı içerisinde birlikte düzenlediği etkinliktir. Off Road Kulübü tarafından her yıl düzenlenen yarışlara ilde bulunan resmi kurumlar ve sivil toplum kuruluşları da destek vermektedir. Yarışlara il dışından da birçok yarışmacının katılmasıyla gün boyu süren yarışlar halkın yoğun katılımıyla sportif bir etkinlik olarak düzenlenmektedir.

Görsel 226: Off- Road Yarışı Duyuru Afişi

ŞEHİT ALBAY KARAOĞLANOĞLU KOŞUSU

Her yıl 20 Temmuz ayında Zorkun yaylası ile Osmaniye Halil İbrahim Karaoğlu oğlu Parkı arasında, 1974 yılında Kıbrıs Barış harekâtı sırasında şehit düşen Albay Halil İbrahim KARAOĞLANOĞLU anısına düzenlenen koşudur. Albay Halil İbrahim KARAOĞLANOĞLU, Osmaniye'de 50. Piyade Alay Komutanlığı yapmıştır. Kıbrıs Barış Harekâtında 20 Temmuz 1974 günü Kıbrıs'a ilk çıkan Türk Silahlı Kuvvetleri komutanıdır. 21 Temmuz 1974'te şehit düşmüştür.

OSMANİYE MOTOSİKLET FESTİVALİ

Görsel 227: Motosiklet Festivalinde Bir Gösteri

Eylül ayı içerisinde Osmaniye Belediyesi tarafından organize edilen ve Osmaniye Motosiklet Kulübü (OMK) tarafından desteklenen festivaldir. İki gün süren motosiklet festivalinde, Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden gelen, birbirinden maharetli motosiklet akrobasi ustaları izleyenlere görsel şölen yaşatmaktadır.

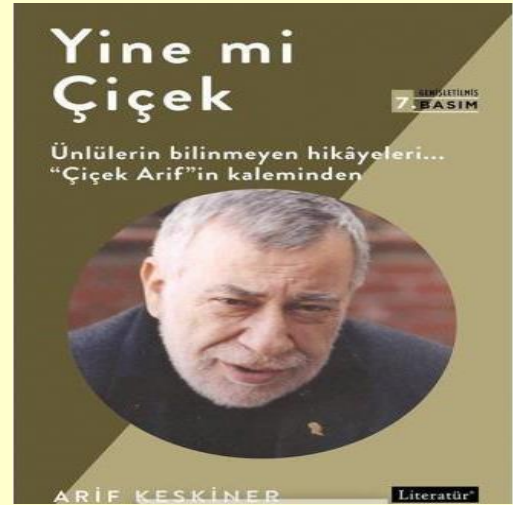
Sportif ve gösteri amaçlı bu etkinliklerin yaygınlaşması ve ilgiyle karşılanmasının sebepleri neler olabilir?

OSMANİYE BEYAZ PERDEDE

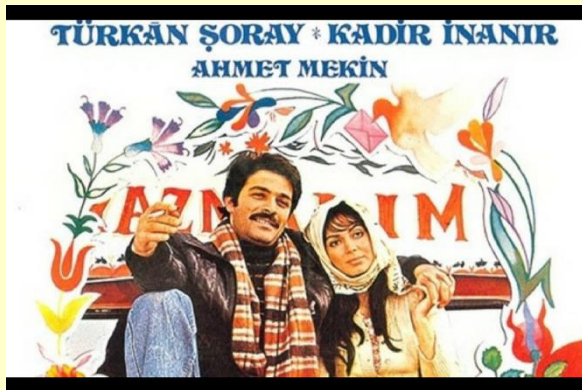
Osmaniye daha önceki yıllarda Türk sinemasının unutulmaz filmlerinin çekildiği şehirlerimiz arasındadır.

Görsel 228: Ünlü Yönetmen Abdurrahman Keskiner ve arkadaşları

Görsel 229: Ünlü Yönetmen Arif Keskiner

Görsel 230:Osmaniye'de Çekilen " Selvi Boylum Al Yazmalım" ve "Yılanı Öldürseler" filmleri

Yazar ve Yönetmen Arif Keskiner ve yönetmen Abdurrahman Keskiner şehrimiz sinema alanında yetiştirdiği iki önemli isimdir.

ETKİNLİK: Şehrimizde çekilen bir filmi sınıfta beraberce izleyip film çekilen yerleri tespit ediniz.

SORULAR

Aşağıdaki soruların doğru seçeneklerini işaretleyiniz.

1-Aşağıdakilerden hangisi ilimizde yapılan festivallerden değildir?

- A) Turp Festivali B) Sucuk -Ekmek festivali C) Bal festivali D) Kiraz festivali

2- Dünyaca ünlü yazar Cengiz Aytmatov'un aynı adlı kitabından uyarlanan ve Türkan ŞORAY ile Kadir İNANIR'ın baş rollerinde oynadıkları, ilimizde çekilen sinema filmi aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Çalıkuşu B)Battal Gazi C) G.O.R.A D) Selvi Boylum Al Yazmalım

3- Kadirli İlçesi, Kızıusufly Köyü sınırları içerisinde olup 1958 yılında Türkiye'nin 2. milli parkı olarak ilan edilen milli park aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaçkar Dağları Milli Parkı B) Karatepe Aslantaş Milli Parkı
C) Marmaris Milli Parkı D) Hatila Vadisi Milli Parkı

4- Geleneksel sucuk ekmek festivali, hangi ilçemizde düzenlenmektedir?

- A)Kadirli B)Bahçe C) Hasanbeyli D) Sumbas

5- Kültür ve Dayanışma Derneği tarafından altın saz ödüllü Karacaoğlan Âşıklar Bayramı her yıl düzenlenmektedir. Boş bırakılan yere hangi ilçemizin adı yazılmalıdır?

- A) Sumbas B) Toprakkale C) Düziçi D) Bahçe

TARİHİ VE KÜLTÜREL MEKÂNLAR

Ş.5. 2. Yaşadığı şehrin tarihî ve kültürel mekânlarını inceler.

Şehre kimlik kazandıran eserler tanıtılır. Bu eserlerin şehre kimlik kazandırmadaki rolü üzerinde durulurken tarihçesinin de araştırılması sağlanır.

KALELER ŞEHRİ OSMANİYE

Verimli toprakları ve birçok önemli ticaret yolu üzerinde bulunmasıyla tarih boyunca çok sayıda medeniyete ev sahipliği yapan kent, medeniyetlerden bugüne kadar ayakta kalabilen kaleleriyle de tarih meraklılarının ilgisini çekiyor.

Sınırları içinde MÖ 8. yüzyıla kadar dayanan ve bugüne kadar ayakta kalabilen Karatepe Aslantaş Kalesi bulunan Osmaniye'de, Asur, Pers, Roma, Bizans, Emevi, Abbasi ve birçok medeniyetten günümüze kadar kalabilen toplam 26 kale görkemini koruyor.

BABAOĞLAN KALESİ:

Ovada, aynı adlı köyün hâkim bir tepesi üzerinde. Ata binmiş süvari kabartması nedeniyle kalenin Hierapolis-Kastabala kentinin kurucusu ve kralı Tarkondimotos tarafından M.Ö. 39'da yaptırıldığı sanılmakta.

Görsel 231: Babaoğlan Kalesi

ÇARDAK KALESİ

Osmaniye'nin, Çardak köyü yakınında, yaklaşık 200 m. yükseklikteki tepe üzerinde. Bölgedeki kervan ticaretini korumak amacıyla yapılmış askeri bir kale. Osmaniye'nin doğusunda ve 6 km'lik uzaklıkta. Çardak köyünden yaya olarak gidilebilir. Kale, dikdörtgen biçiminde ve 10 burçludur. Romalılardan kalma bir kaledir.

Görsel 232: Çardak Kalesi

HEMİTE KALESİ

Osmaniye Kadirli yolu üzerinde, Ceyhan Nehri kıyısında Toprakkale ve Yılankale'nin görüş alanında bulunmakta. Yapıldığı dönem bilinmemekle birlikte Hitit kabartması bulunan kale Osmaniye Gökçedam (Hemite) Köyünde. Osmaniye'ye 20 km mesafede.

Görsel 234: Hemite Kalesi

KARAFENK KALESİ

Hasan beyli ilçesinden doğuya doğru 7 km. toprak yoldan gidilerek araçla yanına ulaşılır. Kara Frenk kalesinden kuzeye gidilirse Bahçe'ye, doğusuna devam edilirse Fevzi paşa'ya ulaşılır. Bahçe ve Fevzi paşa'ya giden bu yollar kullanışlı değil. Bu gözetleme kulesi (kale) buradan geçişleri engellemek için önemli noktada. Kalenin batı yönündeki yamaçta bulunan mezarlıkta insan motifini andıran mezar taşları var. Mezarların üzerine konulan taşlar çok basit işçilikle yapılmış. Osmaniye ve Hasanbeyli'ye uzak olmayan bu şirin garnizon kalesi önemsiz gibi duran bir geçidin korunması ve orada yaşayanların can güvenliklerinin nasıl sağlandığının görülmesi için ziyaret edilmeli.

Görsel 236: Kafenk Kalesi

BODRUM KALESİ-KASTABALA ŞEHİRİ:

Osmaniye İl merkezinin 12 km. kuzeyindeki Ceyhan Nehri'nin kuzeybatıya döndüğü kıvrımın içinde, Kesmeburun ile Bahçe köyü arasında bulunan ovaya hâkim olan bir kaya çıkıntısı üzerinde Bodrum Kalesi adını taşıyan 13. yy. haçlı orduları tarafından yapılmış bir kale yükselmekte. Osmaniye'den Cevdetiye, Kesmeburun üzerinden Karatepe-Aslantaş ören yerine ulaşan yolun doğusunda bulunan kalenin eteklerinden başlayarak kalıntıları çepeçevre birkaç km²'lik alanı kaplayan Kastabala Ören Yeri'ni ilk kez 1875 yılında İngiliz diplomat E.J. Davis ziyaret etmiş ve ayrıntılı olarak tanımlamış.

Görsel 237: Kastabala Kalesi

SAVRANDA KALESİ:

Osmaniye'nin doğusunda, Kaypak köyü yolu üzerinde 30 km'lik asfalt yol ile bağlı. Kalecik barajının yanında yer almakta. Kalenin çevresi 800 metredir. Dikdörtgen biçiminde olup surları 7-10 metre, burçları ise 8-10 metre yükseklikte. 12 burcu ve kulesi var. Kale Romalılardan kalma. Osmaniye'den Gaziantep' e giden transit yolun 30. Km'den sağa sapıp Kaypak Bucağına giderken yolun kenarında tatlı bir eğimle akan Kaypak Çayı'nın güney sırtlarında inşa edilen kalenin çevresi 800 metre kadar. Araziye uydurularak dikdörtgen biçimde kurulmuştur

Görsel 238: Savranda Kalesi

TOPRAKKALE KALESİ:

Toprakkale ilçesi sınırlarında olup, Osmaniye-Adana ve İskenderun yollarının kavşak orta noktasında. Osmaniye'ye 10 km.. Kale ilk çağlarda Çukurova'yı Suriye'ye bağlayan yolu kontrol altında tutmak için yapılmış. Ovaya hâkim kayalıklar üzerine yığılmış 75 m. toprak tepe üzerinde.

Görsel 239: Toprakkale Kalesi

Osmaniye ili sınırları içerisinde farklı dönemlerde çok sayıda kalenin inşa edilmesi ve kullanılmasının sebepleri neler olabilir?

BAHÇE AĞCABEY CAMİSİ

Kitabesinde yazıldığına göre, hicri 1224 miladi 1809 yılında Ağcabey isimli şahıs tarafından yaptırılmıştır. Hâlbuki cami, miladi 1489-1490 yılları içinde Dulkadiroğulları'ndan Alaüddevle tarafından inşa ettirilmiş ve miladi 1809 yılında Ağcabey tarafından yenilenmiştir. Gövdesindeki helezoni yivleri ile memluk ve Selçuklu mimari karakterini arz eden minarenin vaktiyle çinilerle süslü olduğu söylenmektedir. Cami ise, belirli zamanlarda yapılan tamirat nedeniyle orijinalliğini kaybetmiştir. Günümüzde ahşap bir durumda olup üzeri kiremit ile örtülü bir çatıya sahiptir.

Görsel 240: Ağcabey Cami

KADIRLI ALA CAMİ

Ala Camii, Osmaniye iline bağlı Kadirli ilçesindedir. Caminin doğusunda bir Roma nekropolü vardır. 5. yüzyılda inşa edilmiş bir Bizans kilisesi ve manastırıydı. Bugün Kadirli ilçesinin tarihi değerlerinden ve sembollerinden biri olarak turistik öneme sahiptir.

Görsel 241: Kadirli Ala Cami

OSMANİYE HAMİDİYE CAMİİ

Osmaniye'nin Kadirli ilçesinde 1908 yılında Osmanlı Padişahı 2. Abdülhamit Han tarafından yaptırılmıştır.

Görsel 242: Kadirli Hamidiye Camii

Görsel 243: Kadirli Hamidiye Cami

ENVAR-ÜL HAMİT CAMİ

Tarihi özelliğe sahip olan Envar-ül Hamit Camisi 4000 m2 alan üzerine kurulmuştur. Camii 1890 yılında Hacı Hüseyin Efendi ve Hacı Bicik Efendi tarafından yaptırılmıştır. Taş duvar, çatı betondan oluşmaktadır. Camii alanı içerisinde müftülük misafirhanesi ve toplantı salonu, şadırvan, su kuyusu, şehitlik ve tek şerefeli minare vardır.

Görsel 244: Envar-ül Hamit Cami

Görsel 245: Envar-ül Hamit Cami Bahçesinde Şehitlik

TARİHİ CEBELİBEREKET HÜKÜMET KONAĞI

Osmaniye Yarpuz köyünde yer alan Cebelibereket Hükümet Konağı 1865 tarihinde inşa edilmiştir. Osmanlı'nın son dönemlerinde sancak merkezi olarak hizmet veren bu yapı günümüzde hala ziyarete açık olup Osmaniye tarihine ilgi duyanların uğrak mekânlarından biri olma özelliğine sahiptir. Özellikle Milli Mücadele yıllarında bölgede kısa süreli etkili olan Fransız işgal döneminde

Görsel 246: Tarihi Cebelibereket Hükümet Konağı

hükümet binası görevi gören bu binaya çekilen Fransız bayrağına karşı şehir halkının yerel direniş çeteleriyle başlattığı harekâta şehit düşen vatansever şehit kadınlarımızdan biri olan ve **“Tayyar Rahime Onbaşı”** olarak anılan Rahime Hatun da bu uğurda canını verenler arasındadır.

SORULAR

Aşağıdaki soruların doğru seçeneklerini işaretleyiniz.

1-Aşağıdakilerden hangisi ilimizde bulunan tarihi camilerden değildir?

A) Envar-ül Hamit Cami B) Hamidiye Cami C) Selimiye Cami D) Ala Cami

2-Aşağıdaki şehirlerden hangisi kaleler şehri olarak bilinen şehrimizdir?

A) Osmaniye B) Adana C) Hatay D) Mersin

3- Cebelibereket Hükümet Konağı Osmaniye'nin hangi köyünde bulunmaktadır?

A) Yusuf İzzettin Köyü B) Kırmacalı Köyü C) Yarpuz Köyü D) Karatepe Köyü

4-Osmaniye'nin Kadirli ilçesinde bulunan camidir. 1908 yılında Osmanlı Padişahı 2. Abdülhamit Han tarafından yaptırılmıştır.

Yukarıdaki bilgiler aşağıdaki hangi camiye aittir?

A) Ağacabey Cami B) Ala Cami C) Envar-ül Hamit Cami D)Hamidiye Cami

5-Osmaniye-Adana ve İskenderun yollarının kavşak orta noktasındadır. Osmaniye'ye 10 km.. mesafededir. Kale ilk çağlarda Çukurova'yı Suriye'ye bağlayan yolu kontrol altında tutmak için yapılmıştır. Ovaya hâkim kayalıklar üzerine yığılmış 75 m. toprak tepe üzerine konumlanmıştır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki hangi kaleye aittir?

A) Hemite Kalesi B) Toprakkale Kalesi C) Bodrum Kale D) Çardak Kalesi

OSMANİYE’DE YETİŞMİŞ YA DA YAŞAMIŞ ÜNLÜ KİŞİLER

Ş.5 .3. Şehrin yetiştirdiği tarihî şahsiyetleri, sanat, edebiyat, müzik, spor ve bilim insanlarını tanır.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI: Şehrin yetiştirdiği tarihî şahsiyetlerden birinin hayatını tanıtan bir sunu hazırlayıp arkadaşlarınızla paylaşınız.

RAHİME HATUN:

Rahime Hatun Milli mücadele döneminde yurdumuzun dört yanını saran düşman işgal hareketleri sırasında fedakârlığıyla tarihe mal olmuş yiğit Türk kadınlarından biridir. Osmaniye içinse Rahime hatun ayrı bir öneme sahiptir. Çukurova’da Kuvay-ı Milliye ile Fransız destekli Ermeni birlikleri arasında yapılan çetin çarpışmalar esnasında şehit olmuştur.

Görsel 247: Rahime Hatun

Görsel 248: Rahime Hatun Anıtı

"Allah bana nusret verse yalnız başıma düşmanı kırarım. Ölürsem şehit, kalırsam gaziyim."

Rahime Hatun, Osmaniye’ye bağlı Kayalı (Raziyeler) köyü Kanlıgeçit mahallesinde 1890 yılında doğdu. Babasının adı Abdullah, annesinin adı Hatice’dir.

Osmaniye, 25 Aralık 1918’de önce İngilizler, daha sonra da Fransızlar tarafından işgal edilmişti. İşgallerden sonra, kasaba ve köylerde direnme hareketleri başlamıştı. Kanlıgeçit’te, Çete Reisi Hüseyin Ağa çete toplarken, Rahime Hatun çeteye yazıldı ve savaşta aktif görev aldı. Bu sırada kendisine onbaşılık görevi verildi ve Rahime Hatun, RAHİME ONBAŞI ismiyle anılır oldu. Savaşta genellikle süvari olarak görev yaptı. Bazen de piyadeydi. Çok hareketli ve aktifti. Bu nedenle kendisine TAYYAR (Uçan) RAHİME denirdi.

Rahime Hatun, Osmaniye Kurtuluş savaşında, çok büyük mücadele gösterdi. Düşmanla yapılan her çatışmada rahime Onbaşı da bulunuyordu. 5 Ağustos 1920 tarihinde, Alibeyli Mahallesinde, düşman karargâhı olan Hacı Ökkeş Ağa'nın evine bir baskın düzenlendi. Bu baskında Rahime Onbaşı da görevliydi. Çetin bir savaş olmuştu. Bir ara düşman ateşinden çeteler başını kaldıramaz olmuşlardı. Bu sırada Rahime Onbaşı ayağa kalktı, saçlarını poşudan çözerek haykırdı. "Ben kadın olduğum halde düşmandan korkmuyorum; siz erkek olduğunuz halde düşmandan niçin çekiniyorsunuz." Bu söz üzerine düşman sarıldı. Bu sırada Rahime Hatun'un vurulduğu görüldü. Tayyar Rahime "Arkadaşlar, sakın cesedimi düşman eline koymayın" diyerek şehadet kelimesini getirdi, daha sonra ruhunu Allah'a teslim etti.

Osmaniye Kurtuluş savaşında can vererek bu toprağı savunan 65 şehitle beraber, Rahime Hatun da en yüce rütbe olan şehitlik mertebesine ulaştı.

Rahime Hatun'un mezarı Envar-ül Hamit Cami bahçesinde bulunan şehitliktedir. Mezar taşında şu dörtlük yazılıdır.

Görsel 249: Rahime Hatun

"Yarınların sahibi ey gençlik, iyi tanı,

Ebedi sükûnetle bu mezarda yatani,

Hak için, bayrak için canını feda edip,

Sana armağan ettik mukaddes vatani."

"Hacı Ökkeş'in konağı sarılıp baskın yapılırca Fransızların mitralyöz ateşi başladı. Bir Fransız uçağı savunmayı gökyüzünden destekledi. Bu arada Rahime Onbaşı şimşek gibi ileri atıldı. Kurşunlar arasına da gölge gibi süzülerek konağı çevreleyen yüksek duvardan içeri atladi. Az sonra konağın ana kapısı sonuna kadar açıldı. Her şey o kadar ani olmuştu ki kapıyı Rahime'nin açtığını geç fark ettiler. Tam o sırada bir Fransız kurşunu onbaşının omuzunu parça parça etti."

Şehit Rahime Hatun, şimdiki Endüstri Meslek Lisesi'nin bulunduğu yerdeki mezarlığa defnedildi. Daha sonra Enver'ül- Hamid denen Ulu camii çevresindeki şehitliğe taşınmıştır. Mezar taşında şunlar yazılıdır: Şehit Rahime Hatun (d. 1890- ölüm-şehit 5.8.1920)

DR.DEVLET BAHÇELİ:

1948 yılında Osmaniye'de doğdu. Yörede Fettahoğulları olarak bilinen geniş bir Türkmen ailesine mensuptur.

İlköğrenimini Osmaniye'de (Yedi Ocak İlkokulu), orta öğrenimini İstanbul'da tamamlayan Devlet Bahçeli, üniversite öğrenimini Ankara İktisadi ve Ticari Bilimler Akademisinde yapmıştır.

1972 yılından itibaren Ankara İktisadi ve Ticari İlimler akademisi ve bağlı Yüksek Okullarda İktisat Bölümü asistanı olarak görev almıştır. İyi derecede İngilizce bilen Devlet Bahçeli, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde İktisat Doktorası yapmış ve aynı üniversitenin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Politikasında Ana Bilim Dalı'nda 1987 yılına kadar öğretim üyeliği görevini sürdürmüştür.

Görsel 250: Dr. Devlet Bahçeli

Devlet Bahçeli yine bu süre içerisinde Türk-İslam alemi, Türkiye ve Dünya Ekonomisi, Türk Tarihi ve Dış Politika konularıyla ilgilenmiş ve bu alanlarda çalışmalar yapmıştır. Devlet Bahçeli, Başbuğ Alparslan Türkeş tarafından göreve çağırılması üzerine 17 Nisan 1987 tarihinde üniversitesindeki öğretim üyeliği görevinden istifa etmiş. 19 Nisan 1987 tarihinde yapılan MÇP Büyük Kurultay'ında parti yönetimine seçilmiş ve Genel Sekreterlik görevine getirilmiştir.

MÇP ve MHP'nin yönetim kadrolarındaki görevi, günümüze kadar kesintisiz olarak sürmüştür. Çeşitli zamanlarda Genel Sekreterlik, Genel Başkan Yardımcılığı, Merkez Yürütme Kurulu Üyeliği, Merkez Karar Kurulu Üyeliği, Genel Başkan Baş-Danışmanlığı görevlerinde bulunan Devlet Bahçeli, 6 Temmuz 1997 tarihli 5'nci Olağanüstü Kongre sonrasında MHP Genel Başkanı görevini üstlenmiştir.

21, 23, 24, 25, 26 ve 27. Dönemde Osmaniye Milletvekili seçildi. 57. Hükümette Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı görevini yürüttü.

5 Kasım 2000, 12 Ekim 2003, 19 Kasım 2006, 8 Kasım 2009, 4 Kasım 2012, 21 Mart 2015 ve 18 Mart 2018 tarihlerindeki MHP Olağan Büyük Kongrelerinde tekrar Genel Başkan seçilmiştir.

DADALOĞLU:

Doğum ve ölüm yeri ile doğum ve ölüm tarihleri kesin olarak bilinmeyen Dadaloğlu, Ondokuzuncu yüzyıl da yaşamıştır. Asıl adı Veli'dir. Toros Dağları'nda dolaşan Türkmenlerin Avşar boyundandır. Şiirlerinde geçtiği gibi Gavur Dağları'nda, Cebel'de, Hemite'de ve Bahçe ilçesinin Kaman köyünde belirli bir süre yaşadığı konup göçtüğü anlaşılmaktadır. Dadaloğlu'nun halk edebiyatında önemli bir yeri vardır. Savaş ve yiğitliği dile getirmede gösterdiği başarıyı, tabiat ve aşk şiirlerinde de göstermektedir. Savaş, kavga, yiğitlik arz eden şiirlerinde Köroğlu; aşk şiirlerinde Karacaoğlan özelliği görülür. Şiirlerini herkesin anlayacağı sade ve duru bir Türkçeyle yazmıştır.

Görsel 251 Dadaloğlu Anıtı

Yaşamı hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığımız Dadaloğlu'nun şiirleri yazılı kaynaklar aracılığıyla değil, sözlü gelenek sayesinde bugüne ulaşmıştır. Az da olsa eğitim almıştır. Şiirlerinde dönemin göçerlik koşullarını, Orta Anadolu'da hüküm süren aşiret kavgalarını ve aşiretlerin Osmanlı Devleti ile savaşlarını duru ve yalın bir dille yansıtmıştır. Dili Anadolu Türkmen boylarının kullandığı halk Türkçesidir. Dadaloğlu, Anadolu'nun halk şiiri geleneğine damgasını vurmuş en önemli sanatçılardan biri olmuştur.

Osmaniye yöresinde Dadaloğlu'na duyulan ilgi ve sevginin sebebi sizce neler olabilir?

YAŞAR KEMAL

Yaşar Kemal, 6 Ekim 1923 tarihinde Osmaniye'nin merkeze bağlı Hemite Köyünde doğmuştur. Ailesi Birinci Dünya Savaşı'ndaki Rus işgali yüzünden Van Gölü'ne yakın Ernis (bugün Ünseli) Köyünden Osmaniye'nin Kadirli ilçesine bağlı Hemite Köyüne göç etti. Annesi Nigar Hanım, babası ise bir çiftçi olan Sadık Efendi'ydı. Küçük yaşta kaza sonucu bir gözünü kaybetti. İlkokulu Kadirli Cumhuriyet İlkokulu'nda okudu. Kemal'in edebiyata karşı olan ilgisi ise ortaokul yıllarında başladı. Askerliğini yaptıktan sonra 1946'da gittiği İstanbul'da Fransızlara ait Havagazı Şirketi'nde gaz kontrol memuru olarak çalıştı. 1948'de Kadirli'ye döndü, bir süre yine çeltik tarlalarında kontrolörlük, daha sonra arzuhalcilik yaptı. 1940'lı yılların başlarında Pertev Naili Boratav, Abidin Dino gibi sanatçı ve yazarlarla ilişki kurdu. 1943'te bir folklor derlemesi olan ilk kitabı Ağıtları yayımladı. Kemal Sadık Göğçeli adı ile çeşitli yayımlarda yazarken Yaşar Kemal adını gazetede yazı yazmaya başladığında kullanmıştır.

Görsel 252: Yaşar Kemal

1952'de ise ilk öykü kitabı Sarı Sıcak'ı ve **İnce Memed'i** yayımladı. Şaşırtıcı imgelemi, insan ruhunun derinliklerini kavrayışı, anlatımının şiirselliğiyle yalnızca Türk romanının değil dünya edebiyatının da önde gelen isimlerinden biri olan Yaşar Kemal'in yapıtları kırkı aşkın dile çevrilmiştir. Yaşar Kemal, Türkiye'de aldığı çok sayıda ödülün yanı sıra yurtdışında sayısız ödüller almıştır ve 28 Şubat 2015 tarihinde vefat etmiştir.

Yaşar Kemal'in Osmaniye açısından önemini açıklayınız?

KARACAOĞLAN:

**Ağacın iyisi
özünden,
yiğidin iyisi
sözünden olur.
Karacaoğlan**

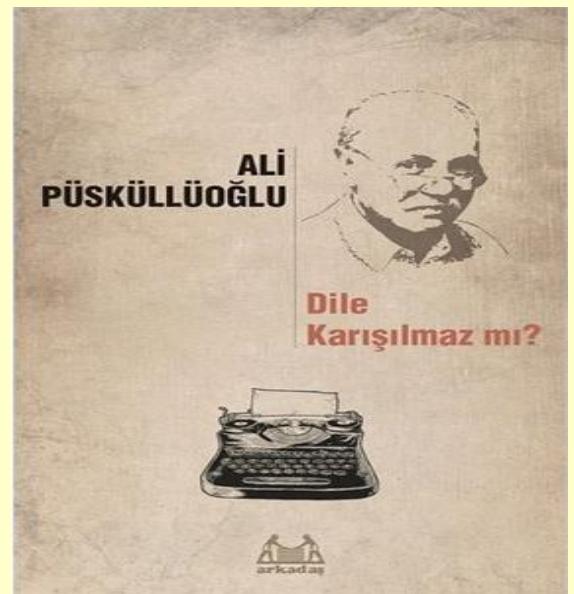
Görsel 253: Karacaoğlan (Temsili)

Şiirleri yüzyıllara meydan okuyan, Türk Halk Edebiyatı'nı doğrudan etkileyen Karacaoğlan'ın yaşamı hakkında ne yazık ki kesin bilgiler yoktur. 1606 yılında doğduğu, 1679 ya da 1689 yılında öldüğü sanılmaktadır. Kesin olan 17.yy'da yaşadığıdır. Birkaç kaynakta Osmaniye'nin Bahçe İlçesi Varsak Köyü'nde, bazı kaynaklarda ise Kozan'ın Gökçe Köyünde doğduğu kabul edilir. Her iki köyünde Karacaoğlan'ın şiirlerinde adı geçer. Kesin olan onun Çukurova'da doğduğu ve Türkmen aşiretleri arasında yaşadığıdır. Akşehirli Hoca Hamdi Efendi'nin anılarına göre Karacaoğlan yetim büyüdü. Çirkin bir kızla evlendirilmek, babası gibi ömür boyu askere alınmak korkusu ve o sırada Çukurova'da derebeyi olan Kozanoğulları ile arasının açılması sonucu genç yaşta gurbete çıkmıştır. Şiirlerindeki yer adlarına bakılırsa, Bursa, İstanbul, Rumeli, Mısır, Trablus'a gittiği ve Anadolu'yu karış karış gezdiği sanılıyor. Ama yaşamının büyük bir bölümünü Çukurova, Maraş ve Gaziantep yörelerinde geçirmiştir.

Şiirlerindeki insana dönüklüğünün özünde belirgin olan tema doğa ve aşktır. Ayrılık, gurbet, sıla özlemi, ölüm ise şiirinin bu bütünselliği içinde beliren başka temalardır.

ALİ PÜSKÜLLÜOĞLU:

1935'te Osmaniye-Kadirli'de doğdu. İlk ve ortaokulu Kadirli'de okudu. Mersin Lisesi'nde sürdürdüğü öğrenimini, sağlığı nedeniyle yarıda bırakarak çeşitli işlerde çalıştı. Avukat yazmanlığı, gazetecilik, kitabevi yöneticiliği yaptı. Türk Dil Kurumu'nun Yayın ve Tanıtma Kolu'nda uzman olarak çalıştı. 1982'de emekli oldu. Emekliliğinden sonra İstanbul'a yerleşti. Radyo için çeşitli programlar hazırladı. İstanbul'da "Çevre" yayınevini kurdu. "Yusufoçuk" adlı şiir dergisini çıkardı. Sözlükler ve ansiklopediler yayınladı. Türk edebiyatının çalışkan şairleri arasında Ülkü Tamer, Turgut Uyar ve Edip

Görsel 254: Ali Püsküllüoğlu

Cansever şiirlerine benzer özellikler taşıyan ilk şiirleriyle İkinci Yeni şiirinin ölçülü, dengeli bir şairi olarak görüldü. 1970 sonrasında tümüyle yeni bir şiire yöneldi. 1970 sonrasında toplumsal olgu ve olaylarını ele alan bu şiir, bir halk türküsü yalınlığı kazandı.

Şiirlerinde yer yer Behçet Necatigil'in "kırık dize" yapısını da uyguladı. Şairliğinin yanı sıra dil ve sözlük alanındaki çalışmalarıyla da kendini kabul ettirmiştir. Sözlük çalışmalarına 1963'te başladı ve ilk sözlüğü olan Öz Türkçe Sözlük 1966'da yayımlandı. O zamandan bu yana, kırk yılı aşan bir süre içinde, yirmiyi aşan sayıda ve çeşitli boyutta sözlükleri yayımlandı.

SAMET AYBABA:

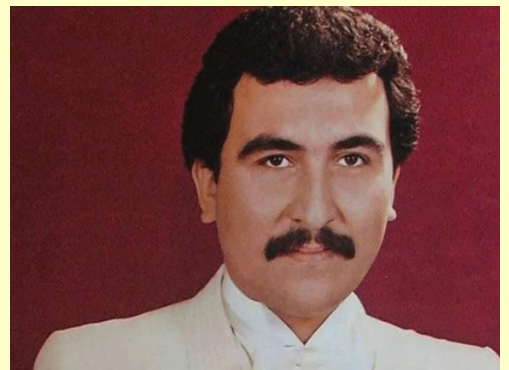
3 Eylül 1955 tarihinde Osmaniye'de doğdu. İskenderun Spor'dan 1977/1978 sezonunda Beşiktaş'a transfer oldu. Beşiktaş'ta on bir yıl boyunca orta saha ve savunma oyunculuğu yaptı. Uzun süre kaptanlık yaptı. 1988'de jübile ile futbolu bıraktı. Samet Aybaba, iki Lig, bir Cumhurbaşkanlığı, bir Başbakanlık, iki TSYD Kupası Şampiyonluğu yaşadı. Futbolu bıraktıktan sonra teknik direktörlük mesleğini seçti. Ankaragücü, Gençlerbirliği, Gaziantepspor gibi kulüplerde oldukça başarılı sonuçlar aldı. 2002-2004 yılları arasında Trabzonspor'da görev aldı. Gençlerbirliği, Samet Aybaba döneminde, Türkiye Kupası'nı tarihinde ikinci kez müzesine götürdü.

Görsel 255: Samet Aybaba

ÜMİT BESEN:

14 Ekim 1956'daOsmaniye'de dünyaya gelen Ümit Besen'in ilk enstrümanı melodika oldu. Lise yıllarında ise klavye çalmaya başladı. Aynı dönemde Tayfunlar Orkestrası'nı kurdu. Müzik ve eğitimi bir arada götüremeyeceğini fark edince lise eğitimini yarım bıraktı. Askerliğini yapmak üzere 1976 yılında Kütahya'ya gitti. Orduevinde onu dinleyen bir General Besen'i Zonguldak Orduevi'ne naklettirdi. Askerliğin ardından Adana'ya döndü ve gece kulüplerinde çalışmaya başladı. Bu kulüplerden birinde onu dinleyen futbolcu Metin Oktay, Besen'i İstanbul'daki gazino sahibi arkadaşlarına tavsiye etti. Sanatçının İstanbul'da çalışmaya başladığı ilk mekân Köşem Bistro oldu. Besen, 1980 yılında Selami Şahin ve Ahmet Selçuk İlkan ile birlikte ilk plak kaydını gerçekleştirdi.

Görsel 256: Ümit Besen

ABDURRAHMAN DİLİPAK:

Abdurrahman Dilipak, 1949 yılında Osmaniye Düziçi ilçesi Haruniye’de Fatma Pakize (Aksay) Hanım ile Ali Bey’in oğlu olarak doğmuştur. 1964 yılında kısa süreli olarak "Düziçi’nde Kasırga" isimli bir kartela gazete çıkarttı. İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arap ve Fars Filolojisine girdi ve bu arada iki yıl okuduktan sonra İstanbul Ticari İlimler Akademisi Gazetecilik Halkla İlişkiler Yüksek Okuluna kaydoldu ve 1980 de bu okuldan mezun oldu. 1969 yılında, D.S.İ. 6. Bölge Müdürlüğünde Arazi Elektrifikasyonu Kontrolü olarak çalışma hayatına başladı, 1971 yılında judo antrenörü oldu.

Görsel 257: Abdurrahman Dilipak

1981 yılında Burdur’da 58. Er Eğitim Tugayında Kısa Dönem askerlik yaptı. Abdurrahman Dilipak, 1972 yılında Fetih Yayınevim Şirketini kurdu, 1973 yılında Yeni Sanat Dergisi Yayın Kurulunda yer aldı. Ardından, ‘Burak Film’ Kurucu Ortakları arasında yer aldı ve Milli Sinema Tartışmalarına Katıldı. 1977 yılında Adım Dergisi Genel Yayın Müdürü, 1988-1990 yıllarında Dış Politika Dergisi Yayın Yönetmeni, 1972-1993 yıllarında Milli Gazete yazarı, 1978-1993 yıllarında Bazın Hicret Dergisi Genel Yayın Müdürü, Seriyeye Dergisi sorumlu Yazı İşleri Müdürü, 1994 yılında Cıngar Mizah dergisinde yazarlık yaptı. 1993 yılından itibaren Akit gazetesi, 1990 yılından itibaren haftalık Cuma Dergisi’nde yazarlık, 1996-1997 yıllarında Haftalık Selam Gazetesi, 1996 yılında günlük Yeni Şafak Gazetesi, Aylık Görüş (Almanya), Aylık Pir dergisi, Gazete Gazetesi’nde (Avusturalya) yazarlık yapmıştır. Ayrıca birçok kuruluştan şükran plaketi ve belgesi alan Abdurrahman Dilipak, çeşitli televizyon kanallarında programlar yapmıştır. Bu güne kadar on binin üzerinde makale, 40’a yakın kitap, 2500 e yakın konferans ve 20 yağlıboya tablo yapmıştır

ÂŞIK FEYMANİ:

2 Mayıs 1942 tarihinde Osmaniye ilinin Kadirli ilçesinin Afşarlar (Azaplı) köyünde doğmuştur. İlkokulu köyünde okumuştur. Feymânî halk şiirinin sevilen türlerinden güzelleme, koçaklama, taşlama, nasihat, mektup, destan ve devriye tarzında yüzlerce şiir söylemiştir. Atışmaları başarılı olup, öğretici

Görsel 258: Aşık Feymani

niteliktedir. Şiirlerinde işlediği temalar arasında tabiat ve ormanın ayrı bir yeri vardır. Bu konuda yazılmış onlarca şiiri vardır. Şiirlerinde pek çok âşğın dile getirmediği konuları işlemiştir. Feymânî’nin taşlamaları da ünlüdür. Hemen hemen her konuda taşlama söylemiştir. Feymânî, Çukurova âşıklık geleneği içerisinde önemli bir yere sahiptir. Ferrahî ile birlikte yörede saz

eşliğinde şiir söyleyen ilk âşıktır. Yine Ferrahî ile birlikte “nisbeti”sini mahlasında o kullanmıştır. Sağlığında adına şenlikler yapılan ilk âşık olma özelliğine sahip olmuştur. 1997 yılından bu yana Osmaniye Belediyesi ve Osmaniye Folklor Araştırma Derneği, Âşık Feymânî şenlikleri tertip etmektedir. Feymânî aynı zamanda iyi bir kaynak şahıstır. Bugün Çukurova âşıklığı, bozlak söyleme ve Karacaoğlan geleneğinde kapısı çalınacak ilk âşık Feymânî’dir. Çukurova’dan şiirleri bestelenen (Ölüm yakamı tutma git, Ahu gözlüm) ilk âşık yine Feymânî’dir. Feymânî halk şiirinin koşma, semai ve varsağı gibi türlerinde oldukça başarılıdır. Hemen hemen her konuda şiirler söylemiş, muamma çözmede de yeteneğini kanıtlamıştır. Şiirlerinden hareketle hayata bakış açısı hakkında bilgi edinebiliriz. Çok ince bir ruha sahip olan Feymânî için; “Bir gönül âşığıdır.” diyebiliriz. Bu nedenle şiirlerinde de bazı tasavvuf) unsurlar ön plana çıkmaktadır.

BESTAMİ YAZGAN:

1957 yılında Osmaniye'nin Toprakkale ilçesinde doğdu. İlköğrenimini Toprakkale’de, orta ve lise öğrenimini Osmaniye İmam Hatip Lisesinde tamamladı. 1978 yılında Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesinden mezun oldu. Osmaniye’de on yedi yıl yayınlanan Güneysu Kültür Sanat ve Edebiyat dergisinin genel yayın yönetmenliğini yaptı. Halen Özel Bahçelievler İhlâs Kolejinde edebiyat öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Şiir, masal ve hikâye türlerinde seksen eseri bulunan yazar;

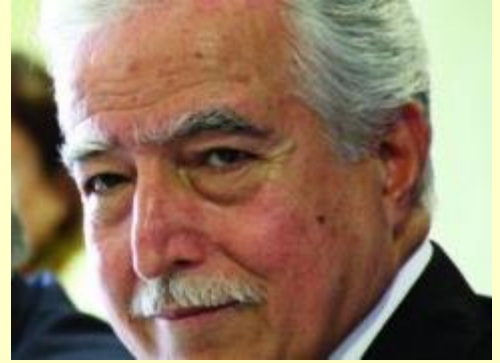
- 1994 yılında Türkiye Yazarlar Birliği tarafından Çocuk Edebiyatı dalında "Yılın Yazarı",
- 1997 yılında Türkiye Çocuk Dergisi tarafından "Yılın Öğretmeni",
- 2003 yılında Çocuk Edebiyatçıları ve Yayıncıları Birliği tarafından "Yılın Şairi",
- 2011 yılında İLESAM tarafından Çocuk Edebiyatı dalında "Yılın Yazarı" seçildi.
- 2012 yılında İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından "Yazarlar Okullarda" projesinde Esenler ilçe yazarı olarak görevlendirildi.
- 2013 yılında Kars Kafkas Üniversitesi tarafından eserleriyle ilgili yüksek lisans tezi hazırlandı.
- 2013 yılında Edebiyat ve Sanat Araştırmaları Derneği (ESKADER) tarafından Çocuk Edebiyatı dalında "Yılın Yazarı" seçildi. 2014 yılında MEB Yayın Danışma Kurulu üyeliğine seçildi. 2015 yılında lise öğrencileri arasında ülke çapında "1.Bestami Yazgan Şiir Yarışması" düzenlendi.

Görsel 259: Bestami Yazgan

ABDURRAHMAN KESKİNER:

1941 yılında Osmaniye’de doğdu. İlk ve orta öğrenimini Osmaniye’de tamamladı. Lise eğitimine Osmaniye’de başladı, İstanbul’da bitirdi. Bir süre vekil öğretmenlik yaptı. 1965 yılında Osmaniye’de film çekimi sırasında tanıştığı Yılmaz Güney’in menajeri olarak sinemaya girdi. Yılmaz Güney ile Güney Filmi kurdu. Yapımcılığını yaptığı ilk film Yılmaz Güney ve Nebahat Çehre’nin başrolünde yer aldığı, **'Seyyithan Toprağın**

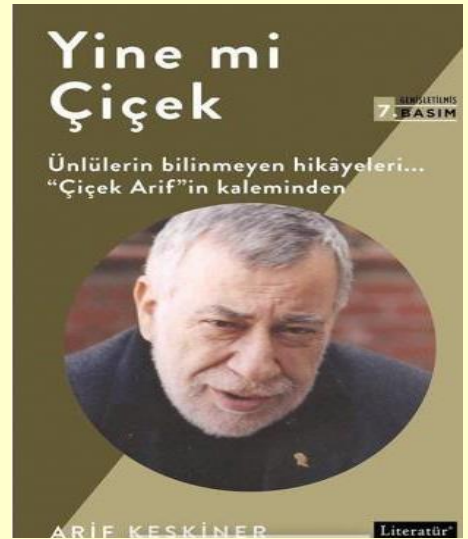

Görsel 260: Abdurrahman Keskiner

Gelini' (1968) oldu. 1970 yılında Yılmaz Güney’in hayat hikâyesinden izler taşıyan 'Umut' filminin yapımcılığını üstlendi. 'Umut', Türkiye’den Cannes Film Festivali’ne katılan ilk film oldu. 'Umut' filminin ardından 1971’de Umut Film Şirketi’ni kurdu. 1980 yılında Türkiye’den İspanya San Sebastian Film Festivali’ne katılan ilk film olan “Hazel”i çekti. Filmiyle festivalden birincilik ödülü aldı. 1981 yılında yurtdışından gelen talepler ve Türkiye’de video sektörünün gelişmesiyle müzikal filmler çekmeye yöneldi. 80 civarında filme imza attı.

ARİF KESKİNER:

1938 yılında Osmaniye’de doğdu. İlk ve ortaokulu Osmaniye’de okudu. İstanbul Sultanahmet Ticaret Lisesi’ni, ardından İstanbul Yüksek Ekonomi ve Ticaret Okulu’nu bitirdi. Bu arada birçok işe girip çıktı. Askerliğin ardından bir süre arkadaşı Yılmaz Güney’le çalıştıktan sonra dört yıl Ağaoğlu Yayınevi’nin müdürlüğü görevini yürüttü. Daha sonra kitapçılık, spor yazarlığı ve İsveç’te muhabirlik, bulaşıkçılık yaptı. Türkiye’ye döndükten sonra elliye yakın fotoromanın yapımcılığını, senaristliğini ve yönetmenliğini üstlendi. Aynı dönemde filmciliğe başladı. “Otobüs”, “Kapıcılar Kralı”, “Selvi Boylum Al Yazmalım”, “Maden”, “Köşeyi Döner Adam” ve “Piyano Piyano Bacaksız” gibi filmlerin prodüktörlüğünü yaptı. “Yılanı Öldürseler” ve “Piyano Piyano Bacaksız” filmlerinin senaryo yazımına katıldı.

Görsel 261: Arif Keskiner

SALİH SEFA YAZAR:

1934 yılında Osmaniye'nin Zorkun Yaylası'nda doğdu. Müftü Mustafa YAZAR ve Ayşe YAZAR'ın son çocuğudur. 1941'de Yedi Ocak İlkokulu'na başladı. İlkokuldan sonra üç yıl medrese eğitimi gördü. Osmaniye Ortaokulu'nda okudu. İlk şiirini Ortaokuldayken yazdı. Adana Erkek Lisesi'nde başlayan lise eğitimi, İskenderun Lisesi'nde tamamlandı. 1957'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümüne başladı ve 1962'de mezun oldu. Farklı şehirlerde idarecilik ve öğretmenlik yaptı. "Hocaların Hocası" namıyla tanındı. Nüktedan, hazır cevap kişiliğiyle, yer yer Osmaniye'nin Hoca Nasrettin'i oldu. 1996'da Güneysu Yayınları arasında çıkmış "Kan Değil Ter" tek eseridir.

Görsel 262: Salih Sefa Yazar

Osmaniye'de yetişmiş bildiğiniz başka ünlüler var mı?

SORULAR**Aşağıdaki soruların doğru seçeneklerini işaretleyiniz.**

1- 3 Eylül 1955 tarihinde Osmaniye'de doğdu. İskenderun Spor dan 1977/1978 sezonunda Beşiktaş'a transfer oldu. Beşiktaş'ta on bir yıl boyunca orta saha ve savunma oyunculluğu yaptı. Uzun süre kaptanlık yaptı. 1988'de jübile ile futbolu bıraktı.

Yukarıda bilgileri verilen şehrimizin yetiştirdiği ünlü futbolcumuz kimdir?

A) Fatih TERİM B) Samet AYBABA C) Gökhan TÖRE D) Emre MOR

2- 2 Mayıs 1942 tarihinde Osmaniye ilinin Kadirli ilçesinin Afşarlar (Azaplı) köyünde doğmuştur. Halk şiirinin sevilen türlerinden güzelleme, koçaklama, taşlama, nasihat, mektup, destan ve devriye tarzında yüzlerce şiir söylemiştir. Atışmaları başarılı olup, öğretici niteliktedir. Âşıklık geleneği içinde önemli bir yere sahiptir.

Yukarıda bilgileri verilen şehrimizin yetiştirdiği ünlü Ozanımız kimdir?

A) Aşık Feymani B) Dadaloğlu C) Karacaoğlu D) Ümit BESEN

3- 6 Ekim 1923 tarihinde Osmaniye'nin merkeze bağlı Hemite Köyünde doğmuştur.1952'de ise ilk öykü kitabı Sarı Sıcak'ı yayımlamıştır. En ünlü eseri İnce Memed 'tir.

Yukarıda bilgileri verilen şehrimizin yetiştirdiği ünlü yazarımız kimdir?

A) Halide Edip ADIVAR B) Orhan KEMAL C) Kemal TAHİR D) Yaşar KEMAL

4- Şiirleri yüzyıllara meydan okuyan, Türk Halk Edebiyatı'nı doğrudan etkileyen ozanımızın yaşamı hakkında ne yazık ki kesin bilgiler yoktur. 1606 yılında doğduğu, 1679 ya da 1689 yılında öldüğü sanılmaktadır. Kesin olan 17.yy'da yaşadığıdır. Birkaç kaynakta Osmaniye'nin Düziçi İlçesi Varsak Köyü'nde doğduğu yazmaktadır.

Yukarıda bilgileri verilen şehrimizin yetiştirdiği ünlü ozanımız kimdir?

A) Dadaloğlu B) Karacaoğlu C) Yunus Emre D) Aşık Feymani

5- Doğum ve ölüm yeri ile doğum ve ölüm tarihleri kesin olarak bilinmeyen halk ozanımız, Ondokuzuncu yüzyıl da yaşamıştır. Asıl adı Veli'dir. Toros Dağları'nda dolaşan Türkmenlerin Avşar boyundandır. Şiirlerinde geçtiği gibi Gavur Dağları'nda, Cebel'de, Hemite'de ve Bahçe ilçesinin Kaman köyünde belirli bir süre yaşadığı konup göçtüğü anlaşılmaktadır. Savaş, kavga, yiğitlik arz eden şiirlerinde Köroğlu; aşk şiirlerinde Karacaoğlu özelliği görülür. Şiirlerini herkesin anlayacağı sade ve duru bir Türkçeyle yazmıştır.

Yukarıda bilgileri verilen şehrimizin yetiştirdiği ünlü ozanımız kimdir?

A) Yunus Emre B) Köroğlu C) Dadaloğlu D) Karacaoğlu

HALK OYUNLARI

Ş.5.4. Yaşadığı şehrin somut olmayan kültür varlıklarını keşfeder.

HALK OYUNLARI

Halk oyunları, geleneksel giyim kuşam, yemekler, el sanatları hakkında bilgi verilir. Masal, destan, efsane, türkü, mani, deyiş ve ninni gibi sözlü edebiyat türleri konusunda da araştırma yapılması sağlanır. Yöresel çocuk oyunları üzerinde de durulur.

Göç yolları üzerinde olan güzide şehrimizin birçok medeniyete beşiklik etmesi bir gerçektir. Bu gerçeklikten hareketle halkoyunlarımız değişik kültürlerin etkisiyle yoğrulmuştur. Halkoyunlarımızı sadece Osmaniye iliyle sınırlandırmak pek uygun olmasa da bu yörede hayat bulmuş oyunlarımızdan başlıcaları; Lorke, Temurağa, Tamarza, Hoşbilezik, Kaba, Pekmez, Topal Kız, Berdi, Sarhoş ve Yağlıkenar'dır. Bu oyunlar sadece bu yörede değil konar-göçer yapının etkisiyle de Anadolu'nun ortasında hatta kuzeyinde bile sergilenmektedir.

Çevrenizde yöresel folklor ve halkoyunları öğretimine dair hangi imkânlar bulunmaktadır?

Görsel 263: Geleneksel Halkoyunları Ekibi

Görsel 264: Geleneksel Halkoyunları Ekibi

Görsel 266: Okulda Halkoyunları Çalışmaları

Görsel 265: Yetişkinler için Halkoyunları Kursu

Folklor ve yöresel halk oyunları kültürü açısından zengin bir çeşitliliğe sahip olan Osmaniye ve Çukurova yöresinde son yıllarda geleneksel halk oyunlarına yoğun bir ilgi ve çoğu devlet destekli kurslara talep bulunmaktadır. Lisanslı eğitimcilerce ilkokullardan yetişkinlere kadar her seviyede imkânlar sayesinde bu çalışmalar yoğun şekilde yapılmaktadır.

Günümüzde folklorik geleneksel halk oyunlarına ilginin artmasının sebepleri nelerdir?

YÖRESEL KIYAFETLER

Çukurova kültürü içerisinde yer alan şehrimizin komşu şehirlerin kıyafetlerinden ayırt etmek güçtür. Bununla birlikte diğer yörelerden küçük de olsa farklılıkları mevcuttur. Kıyafetleri kadın ve erkek kıyafeti olarak ayırırsak;

Kadınların baş kısmına taç, tozak, zilif, sırma fes, heril (ipekli) yağlık, başörtüsü, beyaz tülbent, yağlık gibi geleneksel kıyafetler takar.

**Verin benim yağlığımı
İstemiyom sağlığımı
Babam oğlu sen mi aldın
Mezarımın beyliğini
(Âşık Koca Ayşe)**

Vücut kısmına; şalvar, gömlek, fistan, entari ve dolama gibi kıyafetler giyer. Ayakkabı olarak da çarık, terlik ve yemeni en bilinenleridir.

Erkekler ise baş kısmına kasket, terlik, börk, keçe takarlar. Şalvar gömlek, cepken, kuşak ve abayı da kıyafet olarak kullanırlar. Çarık ve kara lastik ayakkabılar da uzun yıllar kullanılmış. Daha sonraları ise modern yaşamla birlikte günümüz kıyafetleri bunların yerini almıştır.

Görsel 267: Bölgemizin Geleneksel Kıyafetleri

Günümüzde yaygın olarak kullanılan giysilerle geçmişteki giyim kuşam kültürü arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?

YÖRESEL YEMEKLER

Ülkemiz yemek kültürü açısından son derece zengin bir çeşitliliğe sahiptir. Dünya’da Türk mutfağı olarak bilinen ve çoğu dünya restoranlarında ün salmış birçok yemeğin ilk doğduğu yer Anadolu’dur.

Osmaniye yöresi yemek kültürü açısından zengindir. Doğu kültürüne has etli ve baharatlı yemeklerin yanı sıra Akdeniz kültürüne has sebzeli ve zeytinyağlı yemeklerinde yoğun olarak gelenekselleştiği bir yerdir. Osmaniye ile anılan yemek çeşitleri arasında geniş bir coğrafyada farklı isimlerle anılan ve yörede anlatılan hikâyelerde bile bahsedilen **“Toğga çorbası”** bunlar arasında Osmaniye’yle özdeşleşen yemekler arasında gösterilebilir. Yörede **düğün ve eğlence çorbası** olarakta anılmaktadır. Diğer yemeklere gelince; kısır, batırık, sarmiçi (sarmaiçi), çiğ köfte, içli köfte, mercimekli köfte, etli kömbe, tirşik, bayram kömbesi, mahluta çorbası, Zorkun tava, çakıldaklı çorba, ekşili çorba, bazlama, tutmaç çorbası başlıcalarıdır. Bu yemeklerin en önemli özellikleri arasında zeytinyağlı, etli, salçalı, baharatlı, acılı ve ekşili olması dikkati çeker.

Görsel 268: Toğga Çorbası

Görsel 269: Tirşik Çorbası

Görsel 270: Etli Kömbe

Osmaniye’de her yıl düzenlenen **“Tirşik Festivali”**ne katıldınız mı? Sizce bu festivalin yapılmasının sebebi ne olabilir?

GELENEKSEL EL SANATLARI

El sanatları bir toplumda yüzlerce yılda meydana gelen bir kültürün, devamlılığın ve o kültüre has özellikleri oluşturan değerlerin sanata yansımalarıdır. Türk kültüründe Orta Asya'dan günümüze kadar ulaşan el sanatlarının başında ise dünyaca ünlü el dokuması Karatepe kilimleri başta gelir. Farklı motifleri, kendine has dokuma teknikleri ve ekonomik değeriyle Osmaniye ilinin tanınmasında önemli rol oynamaktadır. Ayrıca Ahşap oymacılığı (Kaşık, Andız tespihleri ve Çam bardağı) Bıçakçılık ve Seramikçilik, Tenekecilik, Boncuk ve İğne oyası gibi el sanatları önem arz etmektedir.

Görsel 271: Bağlama yapan El Sanatları Ustası

Sizin de çevrenizde el sanatlarına dayalı üretim yapan yerler var mı?

ÖZLÜ EDEBİYAT ÜRÜNLERİ

Masal, Efsane ve Destanlar

Görsel 272: Masal ve Efsane Figürlerimizden biri

Çukurova'nın zengin tarihinde henüz bilinmeyen ama halkın zihninde yer eden pek çok efsane vardır. Beymail, Şahmeran, Lokman Hekim, Magarsus, Kraliçe Puduhepa, Kızkalesi efsaneleri, Bebek, Alageyik, Genç Osman, Cabbar Dede ve Yedi Kardeş hikâyeleri Çukurova halk kültüründe yerini almış, ninelerin dilinde masal, ozanların sazında türkü olarak yaşatılmıştır.

Osmaniye sözlü edebiyat geleneğinde yukarıda görselleri verilen sanat çalışmalarının izlerini görmek mümkündür. Yüzlerce yıldır nesilden nesile aktarılan hikâyeler, deyişler günümüzde de etkisini göstermektedir.

TOĞGALI DEDE EFSANESİ

Osmaniye'nin Nur Dağları'na dayandığı yerde Karaçay derler bir ırmak vardır. Kış ve bahar aylarında, sırtına ilk defa vurulmuş semeri atmaya çalışan yabani at gibi hırçındır. Üzerinde köprüleri alır götürür Çukurova'ya doğru. İşte o çayın kıyıcığında Kabaktepe derler bir dağ vardır. Bu tepenin biraz ilerisinde belli belirsiz bir mezar ve yanı başında içi çanak gibi oyuk kocaman bir taş vardır. Osmaniye'nin kuruluşundan çok daha eski olan bu mezarda Türkistan'dan gelmiş bir derviş yatarmış. Aksakallı, nur yüzlü bir ihtiyarmış buralara geldiğinde. O, büyük taştan bir çanakta yemiş yemeğini. En çok da toğgayı severmiş. Severmiş ama bir çomçacık bile içmezmiş. Hep başkaları, misafirleri içsin, olmazsa kurtlar, kuşlar içsin dermiş. Yolcular içermiş, konu komşu içermiş. Hiç eksik olmazmış çanakta toğga. İçildikçe artar, eksilmezmiş. Onun çanağındaki toğga, kaynayan bir pınar gibiymiş. Asıl garip olan da ateş yakmazmış Toğgalı dede. Yakmazmış ama kış günleri üşüyüp içini ısıtmak isteyenler buğuları üstünde bulurlarmış toğgayı. Ama yorgun argın dağdan inen bir oduncu, Toğgalı dedeye ulaştı da buz gibi bir toğga içsem, diye geçirse gönlünden çanakta toğgayı buz gibi bulurmuş. Gel zaman git zaman, gün gelmiş Toğgalı dede etrafı ıpissız bırakarak ölmüş. Arkasından kurtlar, kuşlar bile ağlamış. Mezarını toğga çanağının hemen yanı başına kazmışlar. Onun ölümünden sonra da çanağı boş kalmış. Yağmursuz, kurak günlerde çocuklar toplanıp:

-“Çomçalı gelin! Çomçalı gelin. Ambarındaki dövmenden hani hakkı Toğgalı dedenin?” diyerek döğme toplamaya başlamışlar. Döğmeleri toplar, kocaman yayıklarda ayranlar yayar ve toğga kaynatırdık biz de. Toğgalı dedenin çanağına döküp kuşlarla beraber içerdik. Herkes toğganın tadına bakınca yağmur birden yağardı.”

Toğganın hikâyesinin biz anlattık, tarifini de sizden dinleyelim. Bilenler yoruma yazsın, “bugün ne pişirsem” diyenler not alsın.

Maniler ve Türküler

Kitle iletişim araçları insanımızın zevk ve estetik anlayışında da büyük değişimleri beraberinde getirmiştir. Mesela insanlarımız önceleri musiki olarak Türk halk müziği, Türk sanat müziği ve bazı çevreler batı müziği söyleyip dinlerken, bu gün müziğin türü edası söyleniş biçimi ciddi şekilde değişime uğramıştır. Bir zamanlar teypler, çantalı radyolar vazgeçilmez eğlence ve iletişim araçları iken bu gün adeta birer müzelik eşya durumuna gelmiştir.

Halk edebiyatı türlerinden maniler bir zamanlar sohbet, muhabbet ve toplantıların vazgeçilmezleri arasındaydı. Unutulmaya yüz tutan bu değeri kütüphanelerde sayıları iyice azalmış mani kitaplarında ve ansiklopedilerde zor bulabiliyoruz. Bu gün sakızların ambalaj kâğıtlarında karşılaştığımız maniler, bize sadık eski bir dostla yeniden buluşmanın heyecan ve mutluluğunu yaşıyor.

Maniler Orta Asya’dan Anadolu’ya binlerce yıllık Türk halk edebiyatının hem çok zengin hem de en güzel örnekleriyle doludur. Anonim halk edebiyatı ürünlerinin en yaygınlarından olan maniler; düğünlerde, kına gecelerinde, köy çeşmelerinin başında su doldurmak için beklerken, tarlada çalışırken ve dinlenme molalarında, kadınlar imece usulü yufka ekmek yaptıkları sıralarda, kadın toplantılarında söylenirdi. Saçı kara Yörüklerinde ise ilkbaharda koyun kırkımı sırasında, yaylalara göçerken konalga yerlerinde karşılıklı mani atışmaları yapılır ve türküler söylenirdi.

Halkın meramını anlatmada ayrı bir yere sahip manilerden bazıları;

Ay doğar sini gibi
Sininin yanı gibi
O yâr beni seviyor
Bedende canı gibi

Bahçelerde mum direk
Suyu nerden indirek
İrezil gelin gidiyor
Uyuz ite bindirek

Dolu vurdu bağımı
Yel attı yaprağımı
Korkarım garip ölem
El atar topprağımı

Entarimin pilesini
Saçımın ondalesi
Sanki beni alacak
Osmaniye’nin züppesi

Kına Türküsü

Aşağıdan gürül gürül göç gelir.
Gelir amma gürültüsü geç gelir.
Kız anadan ayrılması güç gelir.
Al gelin almaya geldik almaya,
Alıp da dönmeye geldik dönmeye.

Sabah seni indirirler yollara.
Al kına yakarlar beyaz ellere.
Sakin kızım sakın düşme dillere.
Al gelin almaya geldik almaya,
Alıp da götürmeye geldik götürmeye.

Aşağıdan gelir gelin alıcı.
Önüne tutarlar yalım kılıcı.
Bizde biliyorduk eller alıcı.
Al gelin almaya geldik almaya,
Alıp da dönmeye geldik dönmeye.

Topacıktopacık görünen taşlar,
Babanın yurdunun taşı değil mi?
Siğimcesişimce yağın yağmurlar,
Ananın gözünün yaşı değil mi?

Gelin Övme Türküsü

Kapıda söğüt, gelinim kapıda söğüt,
Verdiğim öğüt gelinim, verdiğim öğüt,
Sevdiğim yiğit gelinim, sevdiğim yiğit,
Sen safa geldin gelinim, gelmeden kutlu olsun,
Yarenim, yoldaşım, bacım ağzın tatlı olsun.

ETKİNLİK: Şehrinizde söylenen manileri derleme çalışması yaparak farklı bir maniye sırayla söyleyiniz.

Ağıtlar

Ağıtlar sosyal hayatımızın acılı yanlarıdır. İnsanlar ilk devirlerden beri fitri olarak acılarla karşılaşır. Süre gelen zaman içinde sebepleri ve şekilleri değişse de acı her zaman insanları bulur. Ölüm, ayrılıklar, kazalar, tabii afetler gibi her türlü acı veren şeyler ağıt yakmak, söylemek için yeterli sebeplerdir.

Yer altı suları yatağını doldurup da yuvasını zorlayınca toprağın üstünde pınar olup büngüldemeye başlar, onu yuvasında tutamazsınız artık. Pınarlar misali insanın ruh dağarcığı acılarla dolup da büngüldemeye başladı mı gözyaşı ve ağıt olarak çağlamaya başlar. “Mutluluklar paylaşıldıkça artar, acılar paylaşıldıkça azalır” atasözümüzde de yerini bulduğu gibi acılar dostlarla ağıtlarla bölüşülerek yeyniltilir.

Bir yönüyle de ağıtlar, sosyal tarihimizin acı veren tarafının şiir ve gözyaşıyla yazılmasıdır. Galibiyetle biten savaşların üzerine zafer türküleri ve marşları yazılır ve söylenir. Orada şehit düşenlere ağlanmaz ve ağıtta yakılmaz bizim töremizde. Ama beş yüz bin şehit verilen Yemen’e ağlanır, Sarıkamış’ta buyarak soğuktan ölen doksan bin Mehmet’e ağıtlar yakılır bizde. Zaman zaman isyan ve kahr tüten nağmelerindeki benzetmeler hayat ve ölüm gibi sahicidir ve sarsıcıdır. Acı ve ölümün etkisi bundan daha çarpıcı nasıl ifade edilebilirdi?

Sırası Geldikçe Bir Ağının Hikayesi

Bir atasözümüz, "Kurt kocayınca köpeğin maskarası olur" der. Şark meselesi çerçevesinde, Osmanlı Devleti "Hasta Adam" ilan edilerek yok edilme planları uygulamaya konuldu. Rusya, İngiltere ve Fransa gibi Avrupalı devletler içimizde yaşayan, Ermenileri kışkırtarak isyana teşvik ettiler, silahlandırdılar.

1909'lu yıllarda Adana olayları yaşandı. Ermeniler Adana, Tarsus, Hamidiye (Ceyhan), Misis, Erzin, Dört Yol, Azizli gibi birçok yerleşim merkezinde katliama başladılar. Dört Yol Ermenilerinin, silahlı bir kabile ile Cebelibereket Sancağı merkezi olan Erzin kasabasına doğru ilerlediği haberi üzerine, halk kendini savunmak üzere çevreye haber salıp tedbir aldılar. Katliama giren ermenilerle karşılıklı vuruşmalar -mukatele- oldu. Avrupalıların baskısı üzerine, olaylarda öncülük edenler: Adana'nın en eski ailelerine mensup gençlerden 30 (otuz) kişi, Ayrıca Bahçe kazası müftüsü ve kardeşi, Toprakale'den; Azizli'den Abdoğlu'ndan, Erzin'den (Kara Ali) ve diğer yerlerden toplam 17 (on yedi) müslüman daha idama (Örfi Harp Divanınca) mahkûm edilmiştir. Karataş köyünden Cinsülükler'den Halilce, Mustafa Çavuş ile Mehmet isimli kardeşler asılmamak için Reyhanlı'ya kaçarak oraya yerleşmişlerdir.

İstanbul'da hükümette meydana gelen değişikliklerde İçişleri Bakanlığına İltihat ve Terakki'nin güçlü adamlarından Talat Paşa, Adana Valiliğine de Cemal Paşa getirilmiştir. Her iki Paşa da (Talat-Cemal) olaylara karışanların şiddetle cezalandırılması hususunda mahkemeye ısrarcı olmuşlardır.

Avrupa'dan gelen baskıları bu şekilde hafifleteceğine inanarak, Örfi Harp Divanınca verilen idam kararlarını Nazırlar Heyetince de (Bakanlar Kurulu) tasdikini sağlayarak 1910 yılı Şubatının sonlarında Erzin kasabasında idam cezalarını infaz ettirmişlerdir. ⁽¹⁾

(1) Cemal Paşanın Hatıraları, Çağdaş yayınları

Sayfa 423-433 İstanbul 1977

Talat Paşanın Hatıraları. H. Cahit Yalçın Cumhuriyet yayınları

Sayfa 16-17 İstanbul

Derlediğimiz ağıt, Azizli köyünden oğlu asılan Sultan Hatının ağzından söylenmiştir.

Kaynak kişi

Adı Soyadı : Mehmet Dikici (Hacı Terzi)
D. yeri yılı : Kırmıtlı/Osmaniye -1907
Eğitim Durumu : Okur yazar
Ağıdı Kimden Öğrendiği : Çocukluk yıllarında büyüklerinden
İkamet adresi : Kırmıtlı Kasabası
Derleme Yılı : 1983

Osmaniye

Azizliden Mehmet Efendinin Ağıdı

Veli ABA

Azizliye vardımıdı
 Ballar gelir tabak tabak
 Oğlum seni asaçaklar
 Ayak yalın başı gabak.

Azizliye Azizliye
 Duman çökmüş düzyazıya
 Yiğidimi gurtarana
 İlenger dolu gaziye.

Durdurman atını satın
 Pusatın üstüne atın
 Gocerzini yol eyledi
 Yoruldumu Sultan hatın.

Mızıklar çalınıyo
 Trampetler vuruluyo
 Seni astıran çerkeze
 Binbaşılık veriliyo.

Azizlinin yazıları
 Ceren govar tazıları
 Oğlum kime bırakıyon
 Boynu bükük guzuları.

Odada halı yazılı
 Gabı ırafta dizili
 Teze gelin dul galıyo
 Arkası görpe guzulu.

Abdoğlunda biter nergiz
 Anan ağlar gece gündüz
 Kibarzade asılınca
 Dutulmuş ay ile yıldız.

Saatının gordu gümüş
 İki rekat namaz kılmış
 Darağacına varınca
 Aman anacığım demiş.

Kelimeler

İlenger : lehen, sele
 Gaziye : gazi altını
 Pusat : Savaş aleti, atın üstüne atılan şey
 İraf : Raf kaplık
 Görpe : taze, küçük
 Gordu : kordonun zinciri kösteği

Çocuk Oyunları

Çocuk oyunları içinde bulunulan çağın ve kültürün özelliklerini taşır. Çocuk oyunları konusunda zengin bir mirasa sahip olan Osmaniye yöresinde bugün nostaljik bir anı olarak zihinlerde yer eden bazı oyunlar şunlardır. Arakesti, Çelik-Çomak, Göçmen Yalağı, Gülle, Mere, Gingiliç, Gıç Gıç, İşletme, Çile, Mulları, Çatal Yardırmaç, Patlangaç, Cin kuşu, Çift mi Tek mi, Kale Yıkmaç, Kızgın Taş, Sıçan Yedirme, Dokuz Taş, Birdir bir.

Aşağıdaki oyunların isimlerini çevrenizdekilere sorarak isimlerini ve nasıl oynandığını öğreniniz. Resimlerin altına oyun isimlerini yazınız.

SORULAR

Aşağıdaki soruların doğru seçeneklerini işaretleyiniz.

1- Aşağıda isimleri verilen oyunlardan hangisi geleneksel oyunlarımızdan değildir?

- A) Gülle B) Çelik- çomak C) Play Station D) Cin kuşu

2- Genellikle bir ölümün ya da acı, üzücü bir olayın ardından söylenen halk türküsüdür. Doğal afetler, ölüm, hastalık gibi çaresizlikler karşısında korku, heyecan, üzüntü gibi duyguları ifade eden ezgili sözlerdir.

Yukarıdaki bilgilere göre aşağıda verilen hangi kavram açıklanmıştır?

- A) Mani B) Ağıt C) Şarkı D) Şiir

3- Aşağıdakilerden hangisi şehrimiz ve çevresinde yapılan geleneksel yemeklerimizdendir?

- A)Karalahana sarması B)Hamsi tava C)Tavuklu salata D) Etli kömbe

4- Aşağıdakilerden hangisi şehrimiz ve çevresinde kullanılan geleneksel kıyafetlerimizden değildir?

- A) Spor ayakkabı B)Şalvar C)Fistan D) Entari

5- Aşağıdakilerden hangisi şehrimiz ve çevresinde yapılan geleneksel el sanatlarından değildir?

- A) Kilim dokuma B)Bıçakçılık C)Nazar boncuğu yapımı D) Ahşap işlemeciliği

YÖRESEL DİL VE EDEBİYAT

Ş.5.5. Yaşadığı şehre özgü dil özelliklerini fark eder.

Şehre yöreye ait ağız, deyiş ve özgün söz varlığı hakkında farkındalık oluşturulur.

Osmaniye genel olarak Çukurova yöresinin ağız özelliklerini yansıtmakla beraber çevresinde bulunan şehirlerin ağız ve dil yapısından da etkilenmiştir. Yakın döneme kadar Türkmenler arasında devam eden konar- göçerliğin izleri ve Yöröklere özgü deyişlerin çok olması, daha çok hoyrat diye ifade edilen hitap biçimleriyle edebiyatında, şirinde ve deyişlerinde etkili olmuştur.

Lügatçemiz

Yemeniye “kelik” yoğurda “katık”
Bulgur pilavına “aş” derler bizde
Genç horoza “celfin” pilice “ferik”
Kümese yollarken “kiş” derler bizde...

Büyük bakraca “satır” küçükse “sitol”
Kerpiç duvardaki hatıla “katil”
Tohumlara “bider” fidana “çitol”
Büyük leğenlere “teş” derler bizde...

Kocamana “iri” ibriğe “güğüm”
“Dünür” isteyici ilmekse “tügüm”
Rüşvete “bartıl” der şiire “deyim”
Rüya âlemine “düş” derler bizde...

Mirasçıya “hısım” taksime “paylaş”
Huysuzlara “vetsiz” akrana “taydaş”
Hanıma “küldöken” flörte “oynaş”
Mendil sallamazlar “hişt” derler bizde

Az önce “debiyak” demine “bayak”
Kurnazlara “kodduş” kibara “kıyak”
Çukur taşta “gaklık” dağlara “koyak”
Yaz bahar eyyamı “hoş” derler bizde...

Bir dakika “biti” döven ise “gem”
Kız kardeşe “bacı” ağabeye “ede”

Güzel oluşa “peh” ilaçlara “em”
Su veren toprağa “leş” derler bizde...

Vereme “ince ağı” öksürüğe “çor”
Merdivene “süllüm” konuşmaya “şor”
Meyile “yörep” acemiye “tor”
Bir kısım peynir var “keş” derler bizde...

Âşık “deyişetçi” buyur ise “ne”
Peki demek için kısa yoldur “he”
Kenarı oyalı başörtüsüne
Bazan “bürük” bazan “şeş” derler bizde...

İhtimal “ellaham” hatırlamaya “tamam”
Biberli salçanın lakabı “çaman”
Gömlek için “yelek” kilota “tuman”
Söyledikçe vasfi coş derler bizde...

Beğenecek hali tarif ederken
“Arı sili, gökçek, peh” derler bizde...
Unutma emi der şehre giderken,
Unutmam demezler “eh” derler bizde...

Ameleye “ırgat” yokuşa “bayır”
Çokbilmişe “eke” kolaya “gayır”
Bıkkınlığa “ateh” sevaba “hayır”
Üzüm reçeline “teh” derler bizde...

Hayati Vasfi Taşyürek

OSMANİYELİME

(Yöremizde kullanılan dille yazılmıştır)

Gadasın aldığım, gurban olduğum,
Gönderdiğim selamımı al bre,
Gözümün çırası, yolunda öldüğüm,
Nerde galdın? bir merhaba de bre,

Hasretinden sararıp da solduğum,
Gökte arar iken yerde bulduğum,
Uğuruna saçlarımı yolduğum,
Habar saldım bir merhaba de bre.

Anan tirşik vurdu don gazanına,
Şimşir gaşık attı, hemen yanına,
Gara gılçık bulgur, goy sahanına,
Çabıcak ol, bir merhaba de bre.

Dezzen kömbe yapıdı yiyesin diye,
Helkeyle ayranlar geldi hediye,
Tereyağı gonmuşgoca dedeye,
Çok alendin, bir merhaba de bre.

Hoş olmaz mı gabak gonmuş togamız
Şordan beri gelsen, desen ana gız,
Demişdin ki! Geleceğim, zaman ız,
Harda galdın, bir merhaba de bre.

Kömeç lepesini çokça severdin,
Ekşiliyi çomçayınan içerdin,
Pırasadan nohutları seçerdin,
Gafa yordun, bir merhaba de bre.

Gılıç Ozanımız türküler yakdı,
Sen tez gelmeyince boynunu yıkdı,
Yolun beklemekden usandı bıkdı,
Gözelguzum, bir merhaba de bre.

Ali KILIÇ-OSMANİYE

OSMANİYE'M

Ağaçların köyneğini geyende,
Horantalar bir araya gelende,
Duldalarda celfinlerin gonanda,
Danedim yörebinden Osmaniye'm.

Teştlerinde çamaşırlar yaykanır,
Helkelerle soğuk sular daşınır,
Galleplerin havalarda dolaşır,
Dineldim tepelerde Osmaniye'm.

Mılıkç mılıkç meyvelerinden yiyok,
Boz bulanık sularından içiyok,
Biz obanda mutlu mesut yaşıyok,
Sana doymak kâbil mi Osmaniye'm.

Yerdeki daşlara bir depik çaldım,
Ağzımda az ıslık düşlere daldım,
Gedemedim elinden burda galdım,
Gözümde yaş goymadın Osmaniye'm.

Ataşlarda kömbelerin gokusı,
Sahanlarda toğgaların buğusu,
Çomçalarda ağızların yakısı,
Üflüyerek sevdim, bil Osmaniye'm.

Düğünlerde davılların çalınır,
Meydanlarda dombalağın atılır,
Yiğitlerin halaylarda eğleşir,
İçime seni çektim Osmaniye'm

Yufkaları yoğurduna gırflatdım,
Yımırtayı taze yağda gavırtıdım,
Yanına da iki soğan doğratdım,
Söylemiye utandım Osmaniye'm.

Yazın yaylada hollumu soğutdum,
Geyiklerin ardı sıra seğırttim,
Anacımı da arkamdan söyletdim,
Gorkunca sana gaçtım Osmaniye'm.

Gün ışımadan oynamiya goşardık,
Aşamına gadar dolar daşardık,
Güççücük boyla ne işler başardık,
Çocukluğu özledik Osmaniye'm.

Daha çokça diyecem var dostlarım,
Emme her sözü bir sona yaslarım,
Hepinizi gıdınızdan gohlarım,
Hadi Alla'smarladık Osmaniye'm.

İsmail GÖK

YEREL YAYINCILIK

Ş.5.6. Yaşadığı şehre özgü yerel yayıncılığın zaman içerisindeki gelişimini ve bugünkü durumunu araştırır.

Yaşadığı yerdeki yerel medya tanıtılırken yaş grubunun özellikleri ile millî ve manevî değerler gözetilmelidir.

Görsel 273: 1973 Yılına Ait Mahalli Gazete

Görsel 274: 1969 Yılına Ait Mahalli Gazete

Osmaniye'm Radyo Televizyonu, kuruluşu 1994 yılına dayanan yerel bir yayıncı kuruluş olarak hayatına başladı. Bu Genç TV adında bir televizyonu daha olmakla birlikte; sayısı 40'ı aşan yerel radyolara sahip Adana ilinin ilçelerinden biri olan Osmaniye ilçesi idi.

Osmaniye, 28.10.1996 gün ve 22801 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 24.10.1996 gün ve 4200 sayılı kanun ile il olduğunu duyuran ilk yayın organı idi. Osmaniye'm Radyo Televizyonu, dönemin Genel yayın yönetmeni İsmail Karadağ tarafından 24.10.1996 tarihli ve 14.30 saatli nakledilen "Osmaniye Artık İl" Programı ile tüm Osmaniyelilere İl statüsüne kavuşulduğu duyurulmuştur.

An itibarı ile Türksat uydusu üzerinden 64 ülkeye 24 saat yayın yapan ORT artık yerel değil **ulusal kanal** statüsündedir. İlimizde, Osmaniye Cebelibereket Gazeteciler Cemiyeti, Osmaniye Gazeteciler Cemiyeti ve Osmaniye Önder Gazeteciler Cemiyeti adında 3 basın cemiyeti vardır

MÜZİK KÜLTÜRÜ

Ş.5.7. Yaşadığı şehre özgü müzik kültürünü tanır.

Görsel 275: Osmaniye mahalli düğün geleneğinde abdal diye anılan çalgıcıların önemli bir yeri vardır.

Araştırılmalı: Ağız, Şive, Abdal, Aşık, Deyiş terimlerini araştırınız. Aralarındaki benzerlik ve farklılıkları bulunuz.

Osmaniye, âşıklık geleneğinin sürdürüldüğü birkaç ilden biridir. Âşıklık geleneği Osmaniye kültür varlığının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Osmaniye’de âşıklar, sazlı (telden) sazsız (dilden), doğaçlama yoluyla, kalemle (yazarak) veya birkaç özelliği birden taşıyan geleneğe bağlı olarak şiir söyleyenlere ÂŞIK, bu söyleme biçimine **Âşıklık – Âşıklama** denir. *Osmaniye âşıklık geleneği Karacaoğlan ve Dadaloğlu ile başlar. Karacaoğlan’ın Düziçi ilçesinde yaşadığı sanılmaktadır.* Hayatı hakkında çok fazla bilgi maalesef bulunmamaktadır.

Vara vara vardım ol kara taşa.
Hasret ettin beni kavim kardaşa.
Sebep ne gözden akan kanlı yaşa,
Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm.

Yukarıdaki dizelerin günümüzde pek çok halk sanatçısı tarafından hala türkü olarak söylenmesinin sebepleri neler olabilir?

Günümüz Âşıklarına Abdulvahap Kocaman’ı, Âşık Feymani’yi ve Gül Ahmet’i sayabiliriz. Şimdi iki aşığı atışmasına kulak verelim.

ÂŞIK ATIŞMASI

Feymanî

Şaşkın düşünceli gezer bu âşık
Delilerle sıkı arası vardır
Bazı yiğit olur bazı dolaşık
Bunun eğlencede firesi vardır

Fidanî :

Sen bizi mestane diye kınama
Gülüp oynamanın sırası vardır
Aşk beni âleme etti sinema
Elimin yüzümün karası vardır

Son yıllarda ilimizde çeşitli müzik cemiyetleri artarak halkımıza hizmet vermeye çalışmıştır. Bu Cemiyetlerin en eskisi şehrimizde 30 yıldır faaliyet gösteren *Osmaniye Musiki Derneği Belediye Korosu*'dur. Önemli gün ve gecelerde halkımıza eşsiz müzik ziyafeti sunmaktadır.

Görsel 276: Osmaniye Musiki Derneği Belediye Korosu

OFAD Osmaniye'de çeyrek asırdır kültürel alanda faaliyet gösteren bir kültür derneğidir. 1995 yılında kurulmuştur.

Bir diğer müzik cemiyeti Çukurova Halk Kültürünü Araştırma ve Yaşatma Derneği (ÇUHADER)'dir. Kuruluş amacı bölge kültürünü araştırmak genişletmek ve elde edilen kaynakları müzik, tiyatro ve halk oyunları ile yaşatmaktır. 46 üyeden oluşmaktadır.

Yörede bütün oyunlar davul zurna eşliğinde oynanmaktadır. Kadınlar genellikle **davul -zurna** eşliğinde oynarlar. Kendi aralarında odada yaptıkları eğlencelerde ise **tef** ve **teş** eşliğinde türküler söyleyerek oynarlar. Ancak bu müzik aletlerinden **teş çalma** tamamen bırakılmıştır. Erkekler davul zurna eşliğinde oyunlarını icra ederler. Diğer halay yörelerinde olduğu gibi son yıllarda çok sesli özellikle yarışmaya yönelik hazırlanan topluluklarda çok sesli müzik yapılmaktadır. Osmaniye yöresinde kullanılan **Davul, Zurna, Bağlama, Keman, Çömlek, Def, Kaval, Mey** gibi müzik aletlerinden oluşan müzik toplulukları mevcuttur.

Davul-zurna

Bağlama

Keman

Tef

Kaval

Mey

Bu tür topluluklar Türk Halk Oyunları eşliğinde geliştirilerek kullanılmalıdır. Oyun ve müzik (ezgi ve ritm) birbirini bütünleyici iki öğedir. Bu nedenle müzik oyunların analizinde incelenmesi gereken bir öğedir. Dolayısıyla oyunun biçimsel özelliklerinin irdelenip, tanımlanabilmesi ezgi analizinin yapılmasıyla olanaklıdır. Türk halk müziğinin bütünlüğü ve yapısal özellikleri içerisinde, Osmaniye'nin

Görsel 277: Düğünde Kına Merasimi

müziksel özelliklerini incelemek bu anlamda yararlı olacaktır. Türk halk müziği sözlü ve sözsüz olmak üzere iki biçimden oluşmaktadır. Sözlü olan **halk müziği**, türkülerini kapsamaktadır. Sözsüz olan ise, daha çok **oyun havalarını** kapsamaktadır.

Halk türkülerini; *koşma, yiğitleme, taşlama, ağıt, ninni, uzun hava, destan, kız ağılatma, sevgi, ölüm, gurbet, ayrılık, askere gidiş, düğün, kına, nişan, yerleşme, göçme ve kan davası gibi konuları içermektedir.*

Osmaniye etnik yapı açısından incelendiğinde yörede çeşitli Türkmen boylarının yaşadığı görülmektedir. Bu boyların yaşamları konargöçerlik döneminde de otaklık döneminde de doğayla mücadele ederek geçmektedir. Tarım ve hayvancılığa dayalı olarak geçen bu mücadelenin izleri müziksel ürünlerde görülmektedir. Türk halk müziğinin; ayrılık, acı ve hüzün içeren ezgilerinde simgeleşen bu duygu ve düşünceler, Çukurova'da uzun havalar ile ifadesini bulmaktadır. Bozlak ve ağıtlar bu anlamda yaygın yeğlemelerdir. Bölgede bu türden ezgiler; Maraş **Ağzı**, **Senir Ağzı**, **Varsağı**, **Gâvur Dağı Ağzı**, **Elbeyli Ağzı**, **Avşar Ağzı**, **Türkmeni ve İskân havası** olarak adlandırılmaktadır. Burada sıralanan adlandırılmalar Çukurova'daki etnik yapılanmayı da yansıtmaları açısından ilgi çekicidir. Çünkü

Senir Ağzı; Karaisalı ve çevresinde oturan, **Varsağı**; Varsak,

Gâvur Dağı Ağzı; Varsak Türkmenleriyle Barak Ağzının iç içe girdiği geçiş bölgesi konumundaki Düziçi ve çevresi Türkmenlerinin ezgisel ifadelerini yansıtmaktadır.

Bu uzun havalar yöre oyun kültürü içerisinde günümüzde de varlığını korumaktadır. Dolayısıyla kültürel yapı içerisinde uzun havaların önemli bir yeri bulunmaktadır. Yöreyle ait uzun havaların yanında artık ulusal yapıtlar haline gelmiş olan kitle iletişim araçları aracılığı ile her tarafa yayılan yapıtlar da söylenmektedir. Radyo ve televizyondan öğrenilen yeni şarkılar nedeni ile adı

geçen uzun havalar, **tarihi hava** olarak adlandırılmaktadır. Bu değerlendirme teknolojinin oyun ve müziklerin yeniden üretilmesini nasıl etkilediğini göstermektedir. Oyunu oynayanlar ve çalanlar günümüzde daha da yaygınlaşan özel radyo ve televizyonlardan popüler müzik dinlemektedirler. Dolayısıyla, bu tür parçalara oyun oynarken doğal bir yönelim oluşmaktadır. Böylelikle oyunlar ve müzikler yeniden oluşmaktadır.

Çukurova Folkloru hakkında ilk ciddi çalışma 1920'li yılların başlarından itibaren yaptığı çalışmalar ve derlemelerdir. 5 ciltlik eserinde türküler sadece sözleriyle sunulmuş olsa da, önemli bir başlangıçtır. Daha sonraki yıllarda Macarların ünlü besteci ve araştırmacısı, müzikolog Bela Bartok, Çukurova dolaylarında 1936 yılında 96 türküyü derleyerek notaya almıştır.

Otuziki

Şelale

Osmaniye Türküleri

Hazırlayan:
Mustafa BARDAK

Macar müzikolog Bela BARTOK, 1936 Kasım ayında geldiği Osmaniye'de derleme çalışması yapmış ve belgelenmesini sağlamıştır.

BELA BARTOK (1881 - 1945)

Halk Müziği Bilimi (Etno-Müzikoloji) kurucusudur. Ankara Halkevi Başkanlığı'nın daveti üzerine Türkiye'ye gelmiş, kendi deyimi ile "Macar ve Türk halk kültürü arasındaki birliği görmek için" on gün Türkiye'de kalmış; Ankara, Çorum, Mersin, Adana ve Osmaniye'nin köylerinde halk müziği derlemesi yapmıştır.

Aşiretlerin kurduğu yeni bir şehir olması nedeniyle bozulmamış halk kültürünü ve bu kültürdeki saf halk müziğini incelemek için Osmaniye'yi özellikle ziyaret etmiş olan Bela Bartok, 22-23-24 Kasım 1930 tarihlerinde tam üç gün Osmaniye'de kalmıştır.

Osmaniye, Gebeli, Çardak ve Tüysüz'de 34 türkü, 3 oyun havası derlemiş, türkülerin otantik ses ile okunuşunu teybe kaydederek notaya almıştır.

Bela Bartok'un Osmaniye'de halkla görüşerek derlediği eserlerden bazıları; Yarın bayram derler al giyer eller, Hasandağı, Has bahçe içinde bir emmioğlu, Deveyi deveye çattım bebek oy, Ormanın boz kıracı, Ala gözlerini sevdiğim dilber, Kurtpaşa çıktı kozana, Seni vuran dağılıydı, Bey oğluyum ben hatalar işledim, Herkes sevdiğini yanına getirdi, Maraşta kutu gelinim,

Hopladım geçtim bağa, Oğlanın elinde şişe tapası, Uçtu da şahanım uçtu, Halay havası, Kaleden indim iniş, Lorki oyun havası, Ay gider yüce gider, Şahin dediğin bir curaca kuştur, Ceren, Dinlen ağalar birem birem söyleyeyim, Bu almayı kim dişledi, Sarptır yaylanın yolları, Pencereden mayıl bakan yar, Aşkar beylerinde gördüm bir güzel, Sıçan dolapta oturur, Bir emir gelsede kahyalar asılsa, Şirvani, Ezmeyinen ezmeyinen, Gök yüzünde bölük bölük turnalar.

Osmaniye Yöresi Türküleri

Osmaniye yöresinde derlenen ve söylenen türküler araştırıldı.

Kentimizin kültürüne katkıda bulunmak, genç kuşakların bilgilerine sunmak ve Osmaniye'li'lerin sahiplenmesi adına, türküler ve ağıtlarımızın isimleri ile birlikte derleyenleri de okurlarımızla paylaşmak istiyoruz.

Osmaniye Ozanlar Şairler Yazarlar Derneği (OŞYAD) olarak yapmış olduğumuz bu araştırmada elde ettiğimiz bilgi ve belgeleri halkımızla paylaşmayı, kendimize kültürel hizmet verme olarak görüyoruz.

İşte Osmaniye'nin yöresel türküleri:

Avşar beğlerinde gördüm (Bekir oğlu Mustafa), Bey oğluyum ben (Yusuf Çenet), Bir emir gelse de (Hacı oğlu İsmail), Bu almayı kim dişledi (Ali oğlu Hacı), Bu Cerenin sulakları gayalı (Ömer oğlu Ali), Bün gider 'Ala gözlerini sevdiğim' (Ali Bekir oğlu Bekir), Dedeninde döşü enli (Ahmet Torun), Deryanın bekçisi mecnun ben oldum (Hakkı Saydı), Deveyi deveye çattım (Ali Bekir oğlu Bekir), Diğnen ağalar birem birem (Ali oğlu Hacı), Dostumun koynundaki (Ali Atılgan), Dut ağacı dut verir (Ahmet Torun), Ezmeyinen üzmeyinen (Ömer Oğlu Hökkeş), Galeden indim iniş (Mahmut Bekiroğlu), Hasan dağı Hasan dağı-2 (Kamil Çenet), Hasan dağı Hasan dağı-3 (Kamil Özgan), Hasan dağı Hasan dağı-4 (Basri Demir), Hasan dağı Hasan dağı-5 (Mehmet oğlu Pir Sabit), Havayıda deli gönlüm havayı-1 (Ahmet

Torun), Herkes sevdiğini yanına getirdi (Mehmet oğlu Abdullah), Hopladım geçtim bağa (Mehmet oğlu Abdullah), İnc'elekten ellediğim (Ahmet Torun), Kızlar toplandı mezara-2 (Cinli Ali), Kurt Paşa çıktı Gozan'a (Kamil Özgan), Kurt Paşa çıktı Gozan'a (Ali Bekir oğlu Bekir), Maraş'da gutu (Mehmet oğlu Abdullah), Menevşe buldum derede-2 (Ahmet Torun), Nerdeydin çıktın yolum üstüne (Ahmet Torun), Nice methideyim sevdiğim seni (Cinli Ali), Oğlanın elinde şişe tapası (Mehmet oğlu Abdullah), Ormanın boz kıracı (Ali Bekir oğlu Bekir), Pencereden mayıl bakan yar (Ali oğlu Hacı), Şahin dedicen da bir curaca kuştur (Mustafa oğlu Osman), Sarbdır yaylanın yolları (Bekir oğlu Mustafa), Seni vuran dağılı mıydı (Mehmet oğlu Abdullah), sıçan dolapta oturur (Hacı oğlu İsmail), Şu cerenin sıvıkları gezmeli (Hacı oğlu İsmail), Uçtu da şahanım uçtu (Mehmet oğlu Pir sabit), Urfa'nın boz kıracı (Osman Çenet), Yallah deyip de (Aşık Gül Ahmet Yiğit), Yarın bayram derler (Mehmet oğlu Pir Sabit), Yorumdum yollar uzak (Yaşar Kemal), Anşa'nın ağıdı (Yaşar Kemal), Bebek ağıdı (Durdu Şahin), Deli Hacı'nın ağıdı (Hürü Hatun), Derdini çekerim dermanını bul (Aşık Dede Ünal), Deveyi deveye çattım (Ali Bekiroğlu Bekir), Ela gözlü benli dilber-2 (Aşık Gül Ahmet Yiğit), Gök Celi'in ağıdı (Yaşar Kemal), Güzele bakması adettin bizde (Aşık Dede Ünal), İbiş'in ağıdı (Yaşar Kemal), Kızlar toplandı mezara-2 (Ali Kıvrak), Kumarlı köyünden Halil'in ağıdı (Yaşar Kemal).

Ünlü besteci Bela Bartok'un sanatıyla ilgili çalışmalarında kaynak olarak kullanmak üzere neden Osmaniye yöresini seçmiş olabilir?

1999 yılında Adana Valiliği İl Kültür Müdürlüğü " Geçmişten Günümüze Çukurova Türküleri"ni 5 Teyp Kaseti halinde hazırlatmıştır. Bu çalışmadaki bugünkü Osmaniye İline ait sanatçıların, kaynak kişilerin söyledikleri türküler ile Osmaniye sınırları içerisinde derlenen türküler ve hikâyeli türküler Osmaniye türküleridir. Osmaniye yöresi Karacaoğlan bozlakları ile daha çok uzun havaların söylendiği türkülerıyla meşhurdur. Kırık havalar ve Dadaloğlu parçaları da meşhurdur.

Âşık Feymânî (Osman Taşkaya)

2 Mayıs 1942 tarihinde Osmaniye ilinin Kadirli ilçesinin Afşarlar (Azaplı) köyünde doğmuştur. İlkokulu köyünde okumuştur. Askerlik görevini Balıkesir ve Tekirdağ'da tamamladıktan sonra, tekrar köyüne dönerek çiftçiliğe başlamıştır.

Osman Taşkaya, daha çok Doğu Anadolu Bölgesi âşıklarında görülen usta-çırak ilişkisi geleneğinde yetişmemiştir. Ancak onun âşıklığa başlamasında ve yetişmesinde kaym babası Âşık Deli Hazım (Hazım Demirci), Âşık Hüdaî ve Âşık Kul Mustafa'nın etkileri görülmektedir. O, Karaca Oğlan geleneğinden yetiştiği için, kendisinin manevî ustası olarak Karaca Oğlan'ı kabul etmiştir. Yazdığı ilk şiirlerini Kadirli'den Âşık Mehmet Cihangiroğlu'na göstermiş, Cihangiroğlu da ona eksiklerini öğretmiştir. Bu sebepten yetişmesinde Âşık Mehmet Cihangiroğlu'nun emeği azımsanamaz. Âşık Osman Taşkaya'nın yanında Âşık Eyyubî, Âşık Hakkı Tanrikulu, Âşık Abdullah Gizlice, Âşık İmamî ve Âşık Vuslatı yetişmiştir.

Etkinlik1: Etrafınızda yapılan düğünü izleyiniz. Düğünde ne gibi etkinlikler yapıldığını gözlemleyip sınıfta arkadaşlarınıza anlatınız.

Etkinlik 2: Şehrinizde bulunan folklor araştırma derneğini ziyaret ediniz. Yetkililerden, yaptığı çalışmalarla ilgili bilgi alınız.

Etkinlik 3: Yöresel bir türküyü sınıfta beraber söyleyiniz.

SORULAR

Aşağıdaki soruların doğru seçeneklerini işaretleyiniz.

1- Aşağıda isimleri verilen müzik aletlerinden hangisi geleneksel müzik aletlerinden değildir?

- A) Davul B) Zurna C) Bateria D) Saz

2- Düşünlerimizde kullanılan geleneksel müzik aletler hangisidir?

- A) gitar- Org B) Darbuka- Piyano C) Davul-Zurna D) Elektro gitar- Keman

3-Macarların ünlü besteci ve araştırmacısı, Müzikolog Çukurova dolaylarında 1936 yılında 96 türküyü derleyerek notaya almıştır. Boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Bela BARTOK B) W.A.MOZART C) Ludwig Van BEETHOWEN D) Johann STRAUSS

4- Varsak Türkmenleriyle, Barak Ağzının iç içe girdiği geçiş bölgesi konumundaki Düziçi ve çevresi Türkmenlerinin ezgisel ifadelerini yansıtan ağza ne denir?

- A) Avşar Ağızı B) Senir Ağızı C) Elbeyli Ağızı D) Gavur Dağı Ağızı

5- Aşağıdaki türkülerden hangisi Osmaniye yöresine ait türküdür?

- A) Dut ağacı dut verir B) Bu cerenin sulakları kayalı
C) Çay elinden öteye gidelim yalı yalı D) Avşar beylerinde gördüm

SANAT ETKİNLİKLERİ VE ŞENLİKLER (FESTİVALLER VE FUARLAR)

5.8. Yaşadığı şehrin önemli günlerini bilir.

Sanat etkinlikleri, festivaller ve kurtuluş günleri gibi önemli günler vurgulanır.

Osmaniye’de son yıllarda artan sanat etkinlikleri, festivaller, fuarlar ve gösteriler dışında Cumhuriyet’in ilk yıllarından itibaren kutlanan resmi kutlama, kurtuluş ve anma günleri de kutlanmaktadır.

Panoramik görseli Osmaniye Kent Müzesi’nde bulunan “İstiklal Savaşı’nda Osmaniye” temalı görsel müzenin yoğun ilgi çeken bölümlerinden biri olup 1918 sonrası bölgede etkili olan Ermeni terör çeteleriyle birlikte işgal hareketlerinde bulunan Fransız birliklerine karşı yöre insanının “kuvayı milliye ruhuyla başlattığı direniş sonucunda bölgenin kurtuluşuyla sonuçlanan kurtuluş günleri Osmaniye’nin il ve ilçe merkezlerinde her yıl tören ve etkinliklerle anılmakta ve kutlanmaktadır.

YEDİ OCAK OSMANİYE’NİN KURTULUŞU

Yurdu işgal eden leş kargaları,
Kovdun üstümüzden, sen Osmaniylim.
Rahime Hatunlar, Kadir Çavuşlar,
Şimdi cennettir, bil Osmaniylim.

Boşuna mı verdin? Onca şehidi,
Sakin ha unutma, Can Osmaniylim.
Uzanmasın sana hain elleri,
Uzanırsa hemen, kır Osmaniylim.

Dün, kurşun sıkıydın, Mamure, Fenk’t.
Oluk oluk döktün kan Osmaniylim.
Bak düşmanlar kaçtı, geldiği yere,
Bu işgal son olsun son Osmaniylim.

Ermeni, Fransız, İngilizleri,
Ne dilleri belli, ne de dinleri.
Yüzyıllar geçse de bitmez kinleri,
Aman ha unutma! Sen Osmaniylim.

Her 7 Ocakta; çalınır sazlar.
Düşmanın kanayan yarası sızlar,
Hey! Bre oğlanlar, gelinlik kızlar.
Yediden yetmiş, gül Osmaniylim.

Ali KILIÇ

“Osmaniye kasabasını ve buranın halkını ziyaret edebildiğimden çok memnun oldum. Halkın gösterdiği kalbi ve samimi tezahürattan fevkalade mütehasşisim. Bu güzel kalpli, mert insanlar arasında daha ziyade kalmak saadeti için ayrıca fırsat arayacağım.”

16 Ocak 1925, Gazi Mustafa

Görsel 278: Ocak 1925 Gazi Mustafa Kemal’in Osmaniye’yi Ziyareti

Atatürk'ün Osmaniye'ye Gelişi

Atatürk 16 Ocak 1925 tarihinde Osmaniye henüz Adana'ya bağlı bir kasaba iken kendisini karşılamaya gelen devlet erkânı ve halkı selamlayarak ziyarette bulunmuştur. Gazi Mustafa Kemal'in bu ziyareti her yıl Osmaniye Tren Garı'nda yapılan resmi törenle anılmaktadır.

GELENEKSEL VE GÜNCEL SPORLAR

Ş.5.9. Yaşadığı şehirdeki geleneksel ve güncel spor imkânlarını ve faaliyetlerini araştırır.

Osmaniye'de "Delağra spor şenlikleri" yapıldı **HABERLER**

17/05/2015 14:39

OSMANİYE (AA) - Osmaniye'nin Kadirli ilçesinde geleneksel "Delağra spor şenlikleri" yapıldı. Kadirli Eğitim ve Kültür Vakfı Şubesi tarafından Harkaçtığı Köyü Eğitim ve Kültür Müzesi'nde düzenlenen şenliklerde, gülle atma, halat çekme, yumurta taşıma, kargı atma, bisiklet, halk oyunları ve güreş gösterileri sunuldu.

Şenlikler kapsamında 1900'lü yılların başında Kadirli'de yaşayan ve halk arasında Kara Mustafa olarak bilinirken önce "Deli Kara" sonrasında "Delağra" olarak anılan kişiyi temsil eden heykel açıldı.

Kadirli Kaymakamı Muhittin Pamuk, heykelinin açılışında, şenliklerin, halk arasında sevilen biri olan "Kara Mustafa"nın adının yaşatılması anlamında güzel bir organizasyon olduğunu söyledi.

Yöresel kıyafetler giyerek "Delağra"yı canlandıran ilkokul öğretmeni Musa Aslansofuoğlu da 1861 yılında doğan ve fiziki gücüyle yöre insanı tarafından sevilen "Kara Mustafa"nın yaşadığı yıllarda kuvvetiyle kısa sürede halk arasında tanındığını belirtti.

"Delağra" adına her yıl geleneksel spor şenlikleri düzenleyeceklerini anlatan Sofuoğlu, "Delağra'nın ölümünden sonra kahramanlıkları herkes tarafından konuşuluyordu. Ben de halk kahramanının unutulmaması için hem roman yazdım, hem de adına şenlik düzenledik" dedi.

Açılışın ardından yarışmalarda dereceye girenlere madalya ve plaket verildi.

Yukarıdaki eski bir spor oyunu olan Delağra'nın tekrardan günümüzde etkinliklerle spora kazandırılmak istenmesinin sebebi ne olabilir?

Geleneksel sporların yeniden canlandırılması ve yaygınlaştırılması kültürümüz açısından neden önemlidir?

Osmaniye’de Okullar Arası Bilek Güreşi

Osmaniye’de ilk kez okul sporları faaliyetleri kapsamında bilek güreşi il birinciliği müsabakaları yapıldı.

İl Milli Eğitim Müdürümüz Aydın ALBAK Akıl ve Zeka Oyunları Salonu'nda öğrencilerle birlikte mangala oyunu oynadı.

Osmaniye Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlüğü tarafından "Okul Sporları" kapsamında organize edilen Masa Tenisi Turnuvası tamamlandı. Okul Sporları 'Masa Tenisi Gençler A İl Birinciliği' organizasyonu çekişmeli müsabakalara sahne oldu.

Üniversitemiz Osmaniye Meslek Yüksek Okulu Çocuk Gelişimi Programı öğrencilerinin oluşturduğu OKÜ Engel-Siz Gelecek Kulübü tarafından bu sene 2.si düzenlenen OKÜ Engelliler Spor Şenliği Üniversitemiz Kapalı Spor Salonu'nda yapıldı.

Atletizm Cirit Atmada Türkiye Birincisi Olan Öğrencimiz Ödüllendirildi.

Okullar arası Atletizm Türkiye Şampiyonasında U16 Cirit Atmada Türkiye birincisi, U18 Cirit Atmada Türkiye ikincisi olan Ahmet Cevdet Paşa Anadolu Lisesi 9.sınıf öğrencisi Seher Cansu CENGİZ ve Okul Müdürü Abdurrahim ALPERTUNGA ile ziyaret etti.

Ziyarete Müdürümüz Aydın ALBAK, öğrencimiz Seher Cansu CENGİZ'i başarısından dolayı tebrik ederek, ödüllendirdi. Öğrencimizin eğitiminde, sportif başarısında katkısı ve emeği olan herkese teşekkür ederek öğrencimize başarılarının devamını diledi.

Osmaniye ili kapsamında başka hangi alanlarda spor imkânları bulunmaktadır?

ÇOCUKLAR VE GENÇLER

Ş.5.10. Yaşadığı şehrin çocuk ve gençlere sağladığı hizmetleri araştırır.

Örgün ve yaygın eğitim kurumları, üniversiteler, özel eğitim hizmetleri, çocuklara uygun eğlence alanları, spor kulüpleri ve faaliyetleri, kütüphane ve araştırma merkezleri üzerinde durulur.

ETKİNLİK: Çevrenizde bulunan Gençlik ve Spor Müdürlüğünü ziyaret ediniz. Burada hangi sportif çalışmalar yapılıyor, araştırınız. Sizler de buradaki faaliyetlerden birine katılmaya çalışınız

Osmaniye son yıllarda büyük yatırımlarla sporun her alanında hızla adından ve başarılarından söz ettiren bir il haline gelmiştir. Gençlik Spor İl Müdürlüğü, Valilik ve Osmaniye Belediyesi'nin her alanda verdiği destekler sayesinde özellikle çocuk ve gençlerin kendilerini ve becerilerini geliştirebilecekleri pek çok kültürel, zihinsel ve sportif alan açılmıştır.

Osmaniye İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile DOĞAKA arasında imzalanan Mesleki Eğitimde İşbirliği Protokolü kapsamında Mesleki Teknik Eğitim Çalıştayı gerçekleştiriliyor.

Lütfen Sesli Olalım!

İlimiz Merkezinde bulunan Güneysu İlkokulu'nda Müzik Atölyesinin açılışı Vali Ömer Faruk COŞKUN tarafından gerçekleştirildi.

,2023 Eğitim Vizyonu Kapsamında Salih Bahçeli İlkokulu Bahçesine Tasarım ve Beceri Atölyesi Oluşturuldu

İl Milli Eğitim Müdürümüz Aydın ALBAK, 2023 Eğitim Vizyonu Kapsamında Salih Bahçeli İlkokulu bahçesinde oluşturulan tasarım beceri atölyesinin açılışını gerçekleştirdi.

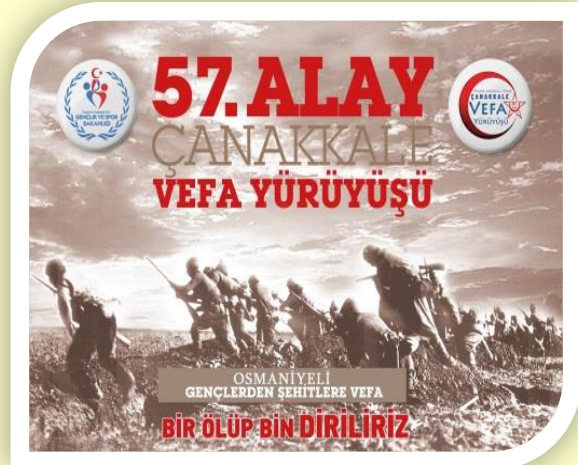

Masal Park'ta masallar yarıştı

02 Mayıs 2019 Perşembe, 15.33 Güncelleme: 02 Mayıs 2019 Perşembe, 16.00 İHA

Osmaniye Belediyesi 4. Geleneksel Çocuk Oyunları ve Oyuncakları Festivali kapsamında Osmaniye Belediyesi ve Osmaniye Masal Park tarafından ilkokullar arasında "Osmaniye Masal Park'ta Masal Anlatma" yarışması yapıldı.

Osmaniye’de katıldığınız çocuk ve gençlere yönelik hangi etkinlikler ve faaliyetler yapılmaktadır?

KELİME BULMACA

E	Ğ	D	K	E	B	A	P	J	E
Ç	A	Ü	V	N	E	M	Z	Ç	İ
H	S	Z	K	F	Y	H	O	D	K
A	C	İ	İ	V	M	B	R	Ü	O
B	M	Ç	R	Z	A	N	K	L	M
G	Z	İ	A	H	İ	M	U	D	Ğ
T	R	Ç	Z	Y	L	Z	N	Ü	O
Y	K	A	R	A	Ç	A	Y	L	T

BAHÇE

KİRAZ

BEYMAİL

ZORKUN

DÜLDÜL

KARAÇAY

KEBAP

DÜLDÜL

GÖRSEL DİZİNİ

Görsel 1: Ada	12
Görsel 2: Daniel Defoe - Robinson Crusoe.	12
Görsel 3: Robinson adaya tekne ile çıkmıştı.....	13
Görsel 4: Önce Barınak ve güvenlik.....	13
Görsel 5: Beslenme Öncelikli İhtiyaçtır.....	13
Görsel 6: Süt Önemli bir temel besimdir.....	14
Görsel 7: Terzi.....	14
Görsel 8: Arkadaşlık.....	14
Görsel 9: Araçlar	14
Görsel 10: Şoför.....	14
Görsel 11: Ahmet Cevdet Paşa Anadolu Lisesi	15
Görsel 12: Öğretmen	15
Görsel 13: Giyinme	15
Görsel 14 Beslenme.....	15
Görsel 15: Barınma	15
Görsel 16: Eğitim	15
Görsel 17: Hava, Doğal alan, Kara ve Su.....	16
Görsel 18: Sosyal Medya	16
Görsel 19: Su değirmeni.	16
Görsel 20: Atlı savaş arabası.....	17
Görsel 21: İlk insanların yerleşik hayata geçiş denemeleri.....	17
Görsel 22: Çatalhöyük.	17
Görsel 23: Çatalhöyük, benzetim.	18
Görsel 24: Eski çağda, medeniyetler.	18
Görsel 25: Efes Arkeoloji Müzesi	19
Görsel 26: Boğazkale Hattuşa.....	19
Görsel 27: Kayaköy	19
Görsel 28: Medeniyetler Şehri Mardin.....	20
Görsel 29: Kurtuba Camii.....	21
Görsel 30: El Hamra Sarayı – Kurtuba	21
Görsel 31: Kurtuba Ulu Camii.....	21
Görsel 32: Medine'den bir görünüm	22
Görsel 33: Ortadoğu Fiziki Haritası	22
Görsel 34: Mescidi Nebevi- Medine	22
Görsel 35: Paris Fransa	23
Görsel 36: İstanbul Türkiye.....	23
Görsel 37: Ayasofya Camii İstanbul	24
Görsel 38: Ali Kuşçu Bilim İnsanı 1403-1474	24
Görsel 39: Osmaniye Genel Görünüm.....	25
Görsel 40: İnsan yaşadığı ortamla sıkı sıkıya bağlıdır.	25
Görsel 41: Şehirlerin imkanları insanlar için kolaylık ve zenginliktir.	26
Görsel 42: Kafe ve Lokanta	26
Görsel 43:Park	26
Görsel 44: İbadethane	26
Görsel 45: Alışveriş	27

Görsel 46: Geleneksel Osmaniye Evleri	27
Görsel 47: Osmaniye Evi	27
Görsel 48: İbn-i Haldun.....	28
Görsel 49: İnsanoğlunun Doğal Çevreye Zararları	28
Görsel 50: İnsanoğlunun Doğal Çevreye Zararları	28
Görsel 51: Şehirden bir görünüm	29
Görsel 52: Parklar şehirlerin olmazsa olmaz bölümlerinden biridir.	29
Görsel 53: Kırsal Alanda Yerleşim	30
Görsel 54: Şehirde Trafik	31
Görsel 55: Plansız Yerleşim. Gecekondulaşma	31
Görsel 56: Sosyal Yardımlaşma Vakfı ihtiyacı olan vatandaşlara yardım eder	31
Görsel 57: Dernekler ve Vakıflar Sosyal Yaşamın Çok Önemli Kuruluşlarıdır.	32
Görsel 58: 15 Temmuz Gecesi Vatandaşlar Darbe Girişimine Karşı Mücadele Ederken	32
Görsel 59: Deprem Felaketi ile ilgili Manşetler	33
Görsel 60: Deprem Felaketi ile ilgili Manşetler	33
Görsel 61 Şehirden Genel Görünüm	35
Görsel 62: Şehirde Semt Pazarından Görünüm.....	36
Görsel 63: Tıkanmış Kanalizasyon Gideri.....	36
Görsel 64: Osmaniye Belediye Başkanlığı Binası	37
Görsel 65 Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	38
Görsel 66 : Adana Şehir Hastanesi ve Laboratuvarı	38
Görsel 67 Osmaniye Organize Sanayii Bölge Müdürlüğü	39
Görsel 68: Osmaniye Gençlik Merkezi Gençlere Spor, Sanat ve Kültürel Etkinlikler Düzenlemektedir. ...	40
Görsel 69: Toplu Taşıma Araçları.....	40
Görsel 70: 1999 Düzce Depreminden Bir Görüntü.....	42
Görsel 71: Adana’da Sel Baskını 21 Eylül 2019 (http://www.dinihaberler.com.tr/guncel/adanada-sel-baskini-foto/48552)	42
Görsel 72: Trafik İşaretlerinden Bazıları	43
Görsel 73 Engelli Vatandaşlar da Şehrin imkanlarından Rahatlıkla Faydalanmalıdır	44
Görsel 74: Şehrimizi Bizlerle Paylaşan Hayvanlara Yardımcı Olmalıyız.	46
Görsel 75 Hayvanlar Yaşantımıza Güzellik Katmaktadır.	46
Görsel 76: Osmaniye'nin Coğrafi Konumu	49
Görsel 77: Osmaniye İl Haritası	49
Görsel 78: Osmaniye’den bir görünüm.	50
Görsel 79: Düldül Dağı’ndan görünüm	51
Görsel 80: Aslantaş Barajı.....	51
Görsel 81: Bir zamanlar Çukurova	51
Görsel 82 Kısa bodur çalılardan oluşan makilik alanlar	52
Görsel 83: Osmaniye’nin %48’i ormanlarla kaplıdır	52
Görsel 84 Osmaniye’nin ilçeleri.....	54
Görsel 85: Osmaniye yöresinde eskiden yaygın olarak görülen kerpiç ve taşevler	55
Görsel 86: Sulama kanalı	56
Görsel 87: Susam tarlası	56
Görsel 88: Erkek şalvarı	57
Görsel 89: Kadın şalvarları	57
Görsel 90: Modern binalar	58

Görsel 91: Toki konutları	58
Görsel 92: Karaçay yürüyüş parkı	60
Görsel 93: Osmaniye ilçe nüfusları	61
Görsel 94: Osmaniye'nin nüfusu	62
Görsel 95: Yaylaya göç	62
Görsel 96: Türkiye deprem risk haritası	63
Görsel 97: Sismograf (Deprem ölçer)	64
Görsel 98: Deprem tatbikatının aşamaları	65
Görsel 99: Orman yangını	66
Görsel 100: Orman yangını ihbar hattı	66
Görsel 101: Yangın ve deprem tatbikatı	67
Görsel 102: Fidan Dikim Etkinliği	67
Görsel 103: Heyelan Görsel 104: Heyelan sonucu kapanan yol	68
Görsel 105: Sel Baskını	69
Görsel 106: kuraklık	70
Görsel 107: Turp Hasadı	75
Görsel 108: Kadirli Turp ve Sucuk Festivali	76
Görsel 109: Düziçi Teleferik Projesi	77
Görsel: 110 Yerfıstığı	77
Görsel 111: Düziçi Haruniye Kaplıcaları	78
Görsel 112: Düziçi Sabun Çayı Mesire Alanı	78
Görsel 113: Halk Ozanı Karacaoğlan	78
Görsel 114: Düziçi'nde bulunan Karacaoğlan Mezarı	79
Görsel 115: Bahçe İlçesi Genel Görünüm	80
Görsel 116: Bahçe İlçesinden Görünümler	80
Görsel 117: Toprakkale Kalesi	81
Görsel 118: Toprakkale İlçesinden Görünümler	81
Görsel 119: Sumbas Taşköprü	82
Görsel 120: Şarлак Şelalesi	83
Görsel 121: Bağdaş Yaylası	83
Görsel 122: Hasanbeyli İlçesinden Görünümler	84
Görsel 123: Tarihi Anadolu Haritası	86
Görsel 124: Akdeniz Bölge Siyasi Haritası	87
Görsel 125: Milli mücadele kahramanlarından Rahime Hatun Anıtı	89
Görsel 126: Osmaniye ve Kardeş Şehri Tiszavasvari Harita Gösterimi	92
Görsel 127: Kardeş Şehir Protokolü İmzalanırken	93
Görsel 128: Adana İl Haritası	94
Görsel 129: Ünlü Yöresel Yemek Adana Kebap	95
Görsel 130: Şalgam	95
Görsel 131: Bici Bici (Kar şerbeti)	96
Görsel 132: Mahluta (Malata) Çorbası	96
Görsel 133: Çukurova Üniversitesi Giriş Kapısı	96
Görsel 134: Misis Mozaik Müzesi'nden bir Mozaik	97
Görsel 135: Adana Portakal Çiçeği Festivali Afişi	97
Görsel 136 Adana Film Festivali Afişi	97
Görsel 137: Hatay İl Haritası	98

Görsel 138: İskenderun Sahili	98
Görsel 139: Asi Nehri	99
Görsel 140: Ülkemizin en büyük sanayi kuruluşlarından biride İskenderun Demir-Çelik Fabrikasıdır.....	99
Görsel 141 Hatay Sofrası	100
Görsel 142: Kutsal Dinlere ait ibadethaneler (Temsili Kolaj).....	100
Görsel 143 Gaziantep İl Haritası	101
Görsel 144: Gaziantep Gastronomi Festivali Afişi	101
Görsel 145: Gaziantep Gastronomi Şehirlerinden biridir.	102
Görsel 146: Gaziantep Hayvanat Bahçesi Girişi.....	102
Görsel 147: Ünü dünyaya yayılmış Antep baklavası.....	102
Görsel 148: Kurtuluş Savaşı'nın "GAZİ" şehri Antep	103
Görsel: 149 Antep Fıstığı	103
Görsel 150: Bölgenin en büyük organize sanayi kuruluşları Antep'tedir.	103
Görsel 151: Kahramanmaraş İl Haritası.....	104
Görsel 152: Kahramanmaraş'ın en önemli tarihi turistik mekânlarından birisi bedesten çarşısıdır.	105
Görsel 153: Milli mücadelenin güney cephesindeki önde gelen isimlerinden Sütçü İmam ve Türbesi ...	105
Görsel 154: Maraş Dondurması.....	106
Görsel 155: Kahramanlık Madalyası Anıtı	106
Görsel 156: Toprak ve Bitki	109
Görsel 157: Fıstık İşleme.....	110
Görsel 158: Turp paketleme	111
Görsel 159: Safran Çiçeği.....	112
Görsel 160: Osmaniye Organize Sanayii Bölgesi Girişi	113
Görsel 161: Kara, Demiryolu ve Deniz taşımacılığı	114
Görsel 162: Atatürk Mozolesi - Anıtkabir	114
Görsel 163: Kıl Keçisi.....	115
Görsel 164: Katı Atık Bertaraf Tesisi	115
Görsel 165: Berke Barajı ve Santrali	116
Görsel 166: Aslantaş Hidroelektrik Santrali.....	116
Görsel 167: Rüzgar Enerjisi Santralleri	117
Görsel 168: Beymail Fıstık Ürünleri	117
Görsel 169: Osmaniye Kent Müzesi.....	119
Görsel 170: Geleneksel Halı Dokuma Tezgâhı (Kent Müzesi İçinde)	120
Görsel 171: Karatepe Kilimleri.....	121
Görsel 172: Ahşap Oymacılığı Ürünleri.....	121
Görsel 173: El Sanatları Ürünleri Satan Bir Dükkân	123
Görsel 174: Bıçakçı	123
Görsel 175: Hızman(Hamzan).....	123
Görsel 176: Karaçay Şelalesi	126
Görsel 177: Karasu Şelalesi.....	126
Görsel 178: Maksutoğlu Yaylası	127
Görsel 179: Alman Pınarı Yaylası	127
Görsel 180: Bağdaş Yaylası	128
Görsel 181: Zorkun Yaylası	128
Görsel 182: Karatepe - Aslantaş Açık Hava Müzesi	129
Görsel 183: Kastabala Antik Tiyatro	129

Görsel 184: Kastabala Sütunlu Yol.....	130
Görsel 185: Bahçe Ağcabey Camii	130
Görsel 186 Kadirli Ala Cami	131
Görsel 187 Envar-ül Hamit Cami	131
Görsel 188: Cebelibereket Hükümet Konağı	132
Görsel 189: Harun Reşit Kalesi	132
Görsel 190: Hemite Kalesi	133
Görsel 191: Toprakkale Kalesi	133
Görsel 192: Babaoğlu Kalesi	134
Görsel 193: Savranda Kalesi	134
Görsel 194: Çardak Kalesi	135
Görsel 195: Karafenk Kalesi.....	135
Görsel 196: Kırmıtlı Kuş Cenneti Sakinleri	136
Görsel 197: Bahçe İlçesi. Tren, Karayolu ve Bölünmüş Yol Yan yana	138
Görsel 198: Köy Yolu Genişletme Çalışması	139
Görsel 199: Osmaniye'nin ve ilçelerinin gelişiminde demiryolu ulaşımının önemli rolü vardır.....	139
Görsel 200: Osmaniye İl Merkezi Taşıtlar için Altgeçit ve Meydan Düzenlemesi.....	140
Görsel 201: Emine Keskiner Halk Kütüphanesi	144
Görsel 202: OKÜ Merkez Kütüphanesi gece yarısına kadar açık.....	144
Görsel 203: Düziçi Haruniye Kaplıcaları.....	145
Görsel 204: Düziçi Karasu Şelalesi	146
Görsel 205: Karaçay Şelalesi	146
Görsel 206: Şarлак Şelalesi.....	146
Görsel 207: Yeşil Şelale.....	146
Görsel 208: Kastabala Antik Tiyatro	146
Görsel 209: Kastabala Antik Kenti Sütunlu Yol	146
Görsel 210: Karatepe Arslantaş Açık hava Müzesi ve Milli Parkı	147
Görsel 211: Korkut Ata Üniversitesinin Düzenlemiş Olduğu Bilim Şenliği Etkinlik Afişleri	148
Görsel 212 : Osmaniye İl Mili Eğitim Müdürlüğü Kültür Sanat Ve Kongre Merkezi	148
Görsel 213: Cebeli Bereket Kültür Merkezi	149
Görsel 214: Ahmet Şekip Ersoy Kültür Merkezi.....	149
Görsel 215: Kadirli Kültür Sanat Merkezi	149
Görsel 216: Düziçi Karacaoğlu Kültür Merkezi	149
Görsel 217: İnce Memed Anıtı.....	151
Görsel 218: Yaşar Kemal Kültür Evi	151
Görsel 219: Zorkun Yaylası Çocuk Şenliğinden bir görüntü.....	153
Görsel 220: Yarışma Duyuru Afişi	153
Görsel 221: Karacaoğlu Âşıklar Şenliğinden görüntüler	155
Görsel 222: Türk Dünyası Korkut Ata Âşıklar Kervanı.....	155
Görsel 223: Hasanbeyli Kirazı	156
Görsel 224: Kitap Fuarı Duyuru Afişi	156
Görsel 225: Sucuk Ekmek Festivalinden Bir Görüntü	157
Görsel 226: Off- Road Yarışı Duyuru Afişi.....	157
Görsel 227: Motosiklet Festivalinde Bir Gösteri.....	158
Görsel 228: Ünlü Yönetmen Abdurrahman Keskiner ve arkadaşları.....	158
Görsel 229: Ünlü Yönetmen Arif Keskiner.....	158

Görsel 230:Osmaniye’de Çekilen “ Selvi Boylum Al Yazmalım” ve “Yılanı Öldürseler” filmleri.....	158
Görsel 231: Babaoğlu Kalesi	160
Görsel 232: Çardak Kalesi	160
Görsel 233 Çardak Kalesi	160
Görsel 234: Hemite Kalesi	160
Görsel 235 Hemite Kalesi	160
Görsel 236: Kafenk Kalesi	161
Görsel 237: Kastabala Kalesi.....	161
Görsel 238: Savranda Kalesi	161
Görsel 239: Toprakkale Kalesi	162
Görsel 240: Ağcabey Cami.....	162
Görsel 241: Kadirli Ala Cami	162
Görsel 242: Kadirli Hamidiye Camii	163
Görsel 243: Kadirli Hamidiye Cami	163
Görsel 244: Envar-ül Hamit Cami	163
Görsel 245: Envar-ül Hamit Cami Bahçesinde Şehitlik	163
Görsel 246: Tarihi Cebelibereket Hükümet Konağı.....	164
Görsel 247: Rahime Hatun	166
Görsel 248: Rahime Hatun Anıtı	166
Görsel 249: Rahime Hatun	167
Görsel 250: Dr. Devlet Bahçeli.....	168
Görsel 251 Dadaloğlu Anıtı.....	168
Görsel 252: Yaşar Kemal.....	169
Görsel 253: Karacaoğlu (Temsili).....	170
Görsel 254: Ali Püsküllüoğlu	170
Görsel 255: Samet Aybaba	171
Görsel 256: Ümit Besen.....	171
Görsel 257: Abdurrahman Dilipak	172
Görsel 258: Aşık Feymani	172
Görsel 259: Bestami Yazgan	173
Görsel 260: Abdurrahman Keskiner	174
Görsel 261: Arif Keskiner	174
Görsel 262: Salih Sefa Yazar	175
Görsel 263: Geleneksel Halkoyunları Ekibi	177
Görsel 264: Geleneksel Halkoyunları Ekibi	177
Görsel 265: Yetişkinler için Halkoyunları Kursu.....	177
Görsel 266: Okulda Halkoyunları Çalışmaları	177
Görsel 267: Bölgemizin Geleneksel Kıyafetleri.....	178
Görsel 268: Toğga Çorbası.....	179
Görsel 269: Tırşik Çorbası.....	179
Görsel 270: Etli Kömbe	179
Görsel 271: Bağlama yapan El Sanatları Ustası	180
Görsel 272: Masal ve Efsane Figürlerimizden biri	181
Görsel 273: 1973 Yılına Ait Mahalli Gazete	190
Görsel 274: 1969 Yılına Ait Mahalli Gazete	190
Görsel 275: Osmaniye mahalli düğün geleneğinde abdal diye anılan çalgıcıların önemli bir yeri vardır. 191	191

Görsel 276: Osmaniye Musiki Derneği Belediye Korosu	192
Görsel 277: Düğünde Kına Merasimi.....	193
Görsel 278: Ocak 1925 Gazi Mustafa Kemalın Osmaniye'yi Ziyareti.....	197

ŞEHİRİMİZ OSMANİYE KAYNAKÇA

1. <http://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/osmaniye/merkez/osmaniye-iskurdan-geleneksel-mesleklere-destek-41004004?nomobile=true>
2. <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/osmaniye/>
3. Mehmet TIRAŞ(**)Ferhad BESNEK(***)Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Haziran 2017 21(2): 757-777,Osmaniye İli'nin Turizm Potansiyeli
4. <https://www.liseedebiyat.com/yazarlar/46-sat-karagoz/117-kaybolan-meslekler.html>
5. www.osmaniye.gov.tr/coğrafi-yapı
6. www.cografya.gen.tr/tr/osmaniye/
7. <https://cnntuk.com>Bilim-Teknoloji>Bilim>
8. <http://www.cografyabilimi.gen.tr/doga-ve-insan-etkilesimi/>
9. <https://www.derscografya.com/doga-ve-insan-etkilesimi/>
10. <http://www.icisleriafad.gov.tr/dogal-afet-nedir-ve-afetlerin-zellikleri>
11. <https://afadem.afad.gov.tr/tr/3880/Dogal-Afetler>
12. www.kadirli.bel.tr/tarihce/
13. www.osmaniyekulturturizm.gov.tr/TR-160985/hasanbeyli-ilcesi.html
14. <http://www.osmaniyeozelidare.gov.tr/kisa-tarihcesi>
15. www.toprakkale.bel.tr/
16. www.bahce.gov.tr/ilemizin-tarihi
17. www.hasanbeylibelediyesi.com/
18. www.duzici.gov.tr/ilcemizin-tarihi
19. www.sumbas.gov.tr
20. <http://www.osmaniyekulturturizm.gov.tr/TR-60788/tarihce.html>
21. (T.C. Osmaniye Valiliği Karacaoğlan'dan Bela Bartok'a Dadaloğlu'ndan Feymani'ye Osmaniye
22. Kültür-Sanat ve Folklor Sempozyumu. Matsa Basımevi, 22-24 Kasım 2004 Osmaniye)
23. *Yusuf Delikoca, Saim Bey, Ekrem Matbaası, Adana-2009
24. *İsmet İpek, Kınık Gazetesi, 07 Ocak 2014
25. *T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI, ARAŞTIRMA VE EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ: Halk Kültürü/Bilgi ve Belge Merkezi, Halk Edebiyatı, Tasavvuf (Tekke) Edebiyatı, Tekke Şiirinde Türler

Aydın, S. (2009). El Sanatları Geleneği, Giyim, Kuşam ve Süsleme. Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Türkiye Kültür Portalı Projesi.

Bektaş, C. (2016). Herkes İçin Kent. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Bingham, J., Chandler, F., Chisholm, J. ve diğerleri. (2012). Antik Dünya Ansiklopedisi. Ankara: TÜBİTAK Yayınları.

Brookes, O. (2017). Şehirde Bir Gün. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Canan, İ.(1994). Kütüb-i Sitte Muhtasarı Tercüme ve Şerhi. (6. Cilt). Ankara: Akçağ Yayınları.

Demirci, M. (2003). İslam’da Şehir ve Şehrin Sosyal Dinamikleri. İstem, Yıl:1, Sayı:2, 2003, 129-146.

Eliaçık, M. (2016). Ebussuud Efendi’nin Farsça Bir Manzum Fetvası. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 5(4), 1765-1772.

Göksu, D. (2015). İstanbul Kültür ve Edebiyat Atlası. İstanbul: İstanbul Turing ve Otomobil Kurumu. Işık, C. (2010). Mevlana’nın Mesnevi’sinde Şehir ve Köy. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Konya.

Kaya, E. (2017). Kentleşme ve Kentlileşme. İstanbul: İşaret Yayınları.

Kaya, G. (2014). Kentleşmenin Toplumsal Boyutları (Adıyaman Örneği). Ankara: Ütopya Yayınevi.

Köse, O. (2016). Geçmişten Günümüze Şehir ve Çocuk. (1. Cilt). Samsun: Canik Belediyesi Kültür Yayınları.

Taşçı, H., Nebati, N. (Editör). (2015). Şehir Üzerine Düşünceler. İstanbul: Esenler Belediyesi Şehir Düşünce Yayınları.

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı (2017). Şehrimiz... Dersi Öğretim Programı. Ankara: T.C. Millî Eğitim Bakanlığı.

Vatansever, M., Batman, O. ve Altaş, A. (2017). Sürdürülebilir Turizm Açısından Kızılırmak Deltası Kuş Cennetinin Yerel Paydaşları Tarafından Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma. Yönetim, Ekonomi, Edebiyat, İslami ve Politik Bilimler Dergisi, 2(2): 31 Aralık/December, 2017, 194-217.

Yılmaz, C. (Editör). (2015). Samsun Turizm Rehberi. Samsun: Büyükşehir Belediyesi Yayınları.

Akyol, C. (2011). Samsun Geneline Müze ve Ören Yerlerinin İl Turizmine Katkısı Konferansı. Ocak 2011, Samsun.

Yüksel, F. (2016), Vezirköprü Yöresi Monografisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.

BU MATERYAL
OSMANİYE İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNCE
ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.

PARA İLE SATILMAZ

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci
Maddesinin İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşımı Zorunlu Değildir.